

Karácsonyi szám rádióműsorral, melléklettel 34 oldal, ára 48 fillér

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 289. szám — 1939 december 24 vasárnap — Ára: 48 fillér

Magyar Karácsony

Az idei Karácsony zengő hangszavába a világ több pontján ágyúk dörgése, gépfegyverek kattogása, bombák robbanása vegyül. A békességet hirdető szent ünnep háborút talál a földön, a szeretet fehér angyala helyett bombavető repülőgépek szállnak alá a felhőkkel...

Es mégis Karácsony van. A Megváltó születésének felmagasztosult ünnepe, amit néhány évtized múlva már kétezredes ünnep megáhitatos lélekkel a kereszténység. Ezalatt a közel kétezred év alatt őh hányszor vergődött a világ fegyverek zajában, hányszor hanykolódott pusztító viharban, hányszor élt szörnyű kétségek között, hányszor vérzett és pusztult, szenvedett, gyöttrődött és a betlehemi csillag azért fennen ragyog, a karácsonyi üzenet változatlanul igéri és adja a békességet a jóakarató embereknek.

Békességet és szeretetet! A szeretet, mely a maga valójában a betlehemi jászolban született meg. Az Isten fia hozta erre a földre, ahol azelőtt nem ismerték. A szeretet igazi értelmét Jézus adta a világnak és ez az isteni eszme erősebbnek bizonyult minden földi hatalomnál, bár nem ismerte az erőszakot, nem volt pusztító ereje, mégis megháitotta a világot. Es ha időre el is tűnik emberek és népek életéből, a viharok multával mégis visszatér és győzedelmeskedik. Gyűlölettel csak ideig-óráig élhet az ember, de a szeretet örökké való, mert az Isten fia hozta a földre.

Am ne higyük, hogy az isteni szeretet tana egyet jelent a gyáva meghunyászkodással és néma el-tűrésével az igazságtalanságokkal. A szeretet a népek életében más értelmet kap, mint az egyén életében. Az a Krisztus, ki békét és szeretetet hozott a földre, harcot is emlegetett, kardot is hozott, — mondja egyik keresztény nagy gondolkodó. Farkasok, útonállóak elleni védekezéssel nem szegjük meg a keresztény szeretet parancsát. Jogos részünkről, igazságunkról való lemondást nem írja elő a szeretet törvénye. A szeretet fogalma az igazsággal van összekapcsolva, anélkül gyáva meghunyászkodás lehet, de nem az Isten képre teremtett ember erejére.

A magyar nemzet életében is a szeretet eme értelmezésének lehet csupán helye és joga. Úgy befelé, mint kifelé való tekintetben. Az igazságosságon való szeretetből sarjadzik valójában egy nép belső szabadsága, mely eltünteti minden korlátokat és mégis hatalmas erőforrásokat nyit meg. A betlehemi jászolt egyszerű szegény pásztorok álltak körül és mégis királyok jöttek látogatására, Krisztus hitének terjesztői jámbor halászok és más egyszerű emberek voltak, a

római császár hatalma pedig végtelen és szinte határtalan volt, parancsuralmával szemben senki el-ent nem mondhatott. Es az egyszerű emberek hite diadalmaskodott túl maglyahalálon, keresztrefeszítésen, ezer meg ezer kínzáson. Miért? Mert az elnyomottak milliói számára hirdette az evangéliumot, mert hitet adott, mert igazságos szeretetet hozott. Az akkori római uralom legázolta az egyént, a krisztusi hit a lelki szabadságot adta vissza és a keresztényi közösség erősebbnek bizonyult a Cézárök hatalmánál. Kétezer év ad erre tanúságot.

Az idei Karácsony a magyar nemzetet rendkívüli idők hullámvérési között találja. Új ideológiák, új eszmék és felfogások áramlanak felénk is. Nagy divat korszakról beszélni, mely előtt nem hunyhatjuk le szemünket és nem dughatjuk be füleinket. A mohó törtéteők és türelmetlen akarnokok hajlandók volnának az idegen példák azonnali szolgál le-másolására s nem átalán a nemzet hajójából kivetni minden régi, kipróbált értéket. Ezek azok az al-próféták, kiket élesen meg kell különböztetnünk, mert Krisztus szavaival élve, nem tudják, mit esleksenek.

A mai megpróbáltató kemény idők új magyar evangélium után kiáltanak, de ez nem lehet az ezer-éves magyar mult megtagadása, hanem éppen betöltése és tovább-munkálása. A történelem a jelen tanítómestere. A magyar történelem sokra megtaníthatja a jelen-kort is. Így például arra, hogy a korszakemet a magyarság mindig a maga adottságain és éleformáiban át szűrve engedte be és nem hódolt meg feltétlen minden előtt, amit a kor kitermelt. A történelem folyamán a nagy eszméáramlatok nem hagyták érintetlenül a magyarságot, de mégis minden korban meg tudta őrizni a maga ősi erényeit, tulajdonságait, sajátos életét tartalmát és nemzeti vonásait. Ezt a képességet kell erősíteni a mai magyar nemzedékekben is.

Ősi alapon új szellemet, mely az együvértartozandóság, a nemzeti szolidaritás, népi közösség megerősítését szolgálja anélkül, hogy sivar kollektívizmusha süllyedne!

Belsőleg átélte szociális érzést, mely a magyar testvériségből táplálkozik, anélkül, hogy elhagyná a polgári alapot! Igazi keresztényi életszemléletet, mely nem üres jelszavakban, hanem az igazi keresztényi erkölcsnek érvényesülésében jelentkezik, mely nem ismeri azt a gyűlöletet, aminek „jogán” ma sokan keresztényebbnek kiabálják magukat azoknál, kik valóban keresztényi módon élnek és eslekednek!

Magyar hivatástudatot mely

megrendíthetetlen meggyőződésével teszi kicsinynek és nagyoknak, hogy itt élünk és halunk — kell, hogy történelmi jogainkhoz utolsó csepp vértünkig ragaszkodjunk, hogy itt az ezeréves magyar földön csak a magyar lehet az úr.

akármerre is forduljon az Idő ke-reke...

Ez a magyar Karácsony lényege, azé a magyar Karácsony, melyre áhító lélekkel várunk, mert megváltást hoz a sokat szenvedett magyar nemzetre!

Az oroszok tavaszig felfüggesztik a hadműveleteket

A szovjet összefoglalójelentés utal a finn terep nehézségeire és a kiépített erődövre — Kuusin finn „népi kormányát” állítólag letartóztatják

Karácsony közeledtével mintha szünetelőben volnának a hadműveletek. Nyugaton és a tengeren nincsen nagyobb esemény, a finn-orosz harcok is valamivel esendesebb. Sőt komoly forrásból olyan hír került forgalomba, hogy a szovjet tavaszig felfüggeszti a hadműveleteket. Ennek a hírek valószínűségét ad az az összefoglaló orosz jelentés, melyet a háromheti hadműveletek után adtak ki. Ez utal a finn harcok nehézségeire, a kiépített erődövre és mintegy „beharangozójának” látszik a nagyobb haditevékenység el-halasztásának.

Ellenőrizhetetlen hírek vannak a Kuusin „finn népi kormány” sorsáról. Állítólag letartóztatják őket, magát Kuusint pedig kivégezték volna Leningrádban. Ezt a hírt fenntartással lehet fogadni, mert ugyanakkor Kuusin aláírásával rüpedülésként szórta a szovjet repülők Helsinki-ben. Annyi bizonyos, hogy a Kreamben nem igen lehetnek megelégedve Kuusinnal, ki finn forradalmat ígért be, de ez egyáltalán nem következett be.

Az amerikai sajtó békegalamb-hírt bocsájtott fel. Azt híresztelte, hogy Himler Hitler béketervét vitte Mussolinihez. Ezt a hírgalambot vagy kacsat hamar leölték Berlinben, egyszerűen amerikai románcnak nevezték. Bizony nem is igen lehet szó közeli békéről, a légkör egyáltalán nem olyan, hogy megszülethetne a béke. Mindegyik fél erejét mutatja és van olyan nyilatkozat is, amely azt mondja, hogy még csak ezután kezdődik az igazi háború. Az angol tájékoztató minisztérium legújabb kiadványában például négyéves háborút vesz számításba.

Orosz hivatalos jelentés

Moszkva, dec. 23. (Német Táv-írási Iroda.) A leningrádi katonai kerület vezérkara a finnországi hadműveletek három hetéről kiadott közleményében a következőket mondja:

A finn terep a csapatok előnyomulása szempontjából rendkívül nehéz. Hányzanak a kiépített útonalok. A terep egyenletlen. Az erdők áthatolhatatlanok. Végtelen sok a szeli keresztül-kasul a föld-

ket, számtalan szorossal, a terepet betonozott védelmi vonalak, tüzer-ségi fészkek és géppuska állások, a csapatok számára kiépített betonozott menedékhelyek szakítják meg. Finnország négy éven keresztül építette ezeket az erődöket, három nagy külföldi hatalom támogatásával. Ez a három hatalom versengett egymással a finnországi befolyásért, hogy támpontot kapjon Leningrád és később Moszkva ellen indított támadásra. A szovjet hadsereg ismerte ezeket a finnországi nehézségeket és so-hasem mondta, hogy villámszerű csapással végezhet a finn csapatokkal. A karéliei földszoros a legnehezebb szakasz, mert az erődök sűrű láncolata hálózza be. Ezen a szakaszon az orosz csapatok napi előrenyomulása 2-3 km. A finn védelem vonalát, az úgynevezett Mannerheim-vonalat az orosz csapatok már sok ponton áttörték. (MTL)

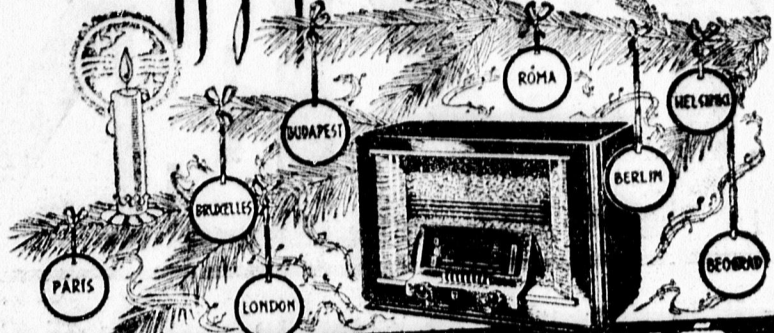
A szovjet haderő elsáncolja magát

London, dec. 23. A Daily Expressnek jelentik: Megbízható értesülések szerint az oroszok állítólag úgy döntöttek, hogy a Finnországi hadműveleteket a tavaszi hónapokig felfüggesztik. A finn harcúterem tartózkodó katonái szakították állítólag kijelentették, hogy a szovjet hadsereg elsáncolja magát állásaiba és a további előnyomulást kedvezőbb időjárás beköszönéséig elhalasztja. (MTL)

Svéd önkéntes hadtestek

Bern, dec. 23. A Basler Nachrichten stockholmi tudósítója szerint az önkéntes svéd hadtestek szervezése egyre nagyobb méreteket ölt. Svéd körök az önkéntes svéd hadtesteket úgy akarják megszervezni, hogy a semlegességből eredő kötelezettségeket ne érje sérelem. Az önkéntesek finn zászlók alatt, finn tiszt vezetésével harcolnak és a finn hadsereg egyenruháját viselik. (MTL)

„...békejég földön az embernek.”

PHILIPS RÁDIO

A finn „népkormány” sorsa

Stockholm, dec. 23. (Havas.) Meg nem erősített és ellenőrizhetetlen hírek szerint az oroszok Kuuskinen finn „népi kormá-

nyát letartóztatták, még azt is hozzátesszük, hogy Kuuskinen ki-vegezték. (MTL)

Szovjet repülők tevékenysége

Helsinki, dec. 23. (Havas.) A szombati napon a déli órákig Helsinki felett nem jelent meg szovjet repülőgép. Az idő elég szép, a hó szállingózik. Pénteken 12 szovjet repülőgép dobott bombát Helsinki külvárosaira. A támadás esekély kárt okozott. Röpcédulákat is szórtak le, de mind a tengerbe esett. Két szovjet gépet lelőttek. Hankóban pénteken kétiz-

ben volt légiriadó. A város felett 11 szovjet gép jelent meg és dobott le bombákat. Két polgári egyén megsebesült. Karis városára a Kuuskinen-kormány aláírásával ellátott röpcédulákat szórtak le. Szovjet gépek Karis vidékén két órán át köröztek és géppuska tüzzel árasztottak el két polgári vonatot. Több utas megsebesült. (MTL)

BEVEZETTEM

a legmodernebb felszereléssel a női fodrászatot
Horváth Jenő fodrász Arany Bika

Bejárt a szálloda hallján át és a Vig mozi fútcai bejárata felől.

A finnek megrongálták a murmanszki vasutvonalat

Stockholm, dec. 23. (Havas.) A Svenska Dagbladet jelenti, hogy a finn repülők megrongálták a murmanszki vasutvonalat, amely

az oroszok egyedüli észak felé vezető vasutvonalára. A finnek pénteken 1 szovjet gépet lelőttek, tehát két nap alatt huszat. (MTL)

Angol emlékirat

London, december 23. Az angol kormány emlékiratot adott ki a győzelem biztosítva van címen, amelyben a háború kilátásait tárgyalja. A könyv szerint Anglia igen fontos titkos repülőgéptartalékkal rendelkezik, az angol királyi légi haderő öt év óta gyorsított ütemben fejlődik. Anglia négyszer annyi elsősorban repülőgéppel rendelkezik, mint 1934-ben. Ez a szám nem foglalja magában a tengerentúli egyre növekvő légi erők számát. A könyv szerint az angol kereskedelmi tengerészet vesztesége a

háború első hét hetében egy százalékát sem érte el az egész angol kereskedelmi tengerészetnek. Ha az ellenség négy éves háború esetén ugyanilyen ütemben pusztítaná el az angol hajókat, akkor is kb. a tonna állomány 70 százaléka maradna sértetlenül. A könyv szerint Angliának nem arra kell törekednie elsősorban, hogy a szárazföldön győzzön, hanem főként azon kell igyekeznie, hogy megakadályozza, hogy Németország megverje a szövetségeket (MTI).

Weygand tábornok tervei

Róma, dec. 23. (MTL) A Stampa hosszabb damaskusi jelentést közöl a közelkeleti angol-francia haderő megszervezéséről. Weygand tábornok, a csapatok főparancsnoka különböző tervekkel foglalkozik, amelyek között védelmi és támadó tervek vannak. Az első számú terv az, hogy a Szíriában összpontosított 200 ezer főnyi francia-angol-arab-indiai csapatok a Balkánon meginduló támadás esetén a megtámadott állam segítségére siessenek. Most azonban Weygand tábornok merész támadó tervekkel is foglalkozik. Ugyanis a bakui orosz közlajkutak megszállása esetén nézete szerint az ellenfél nem tudná soká folytatni a háborút. A terv meg-

valósításához azonban a török hadsereg bevonása szükséges. Az angol hadvezetőség viszont azon a véleményen van, hogy célszerűbb megmaradni a védelmi tervek mellett és ha a szovjettel kenyértörésre kerülne a sor, az orosz petróleumvidéket a szövetségesek légi hadereje támadná meg, míg a szárazföldi támadás Törökország feladata volna.

Német hadijelentés

Berlin, dec. 23. A véderő főparancsnoksága közli:

A nyugati harcúterem nyugodtan telt el a nap. A határellenőrző repülés során Metzről északnyugatra német vadászgépek lelőttek két francia vadász repülőgépet. A légi

Gyermekeit szoktassa korán pontosságra
legyen neki Karácsonyra márkás órája!

haderő folytatta Franciaország, Anglia és az Északi tenger felett felderítő tevékenységét.

De Vienne rádióbeszéde

Páris, dec. 23. De Vienne gróf rádióbeszédet intézett a magyar közönséghez és meleg szavakkal ünnepelte ezen a napon a finnek esodával határos hősiességét. Azt hiszem, — mondotta —, hogy ez a példa amelyet a magyarok közeli rokonai nyújtottak a világnak, bizalmat önthet a kicsiny és nagy népekbe egyaránt. A halálmegvetéssel harcoló finn nép legendába illő hőstettei Önökben, magyarokban is megővelheti a sorsukba vetett bizalmat.

A pápa látogatást tesz az olasz királyi párnál

Róma, dec. 23. Hivatalosan jelentik: öszentsége, XII. Pius pápa dec. 28-án délelőtt feltizenegy órakor a quirináli királyi palotába megy, hogy látogatást tegyen III. Viktor Emánuel Olaszország és Albánia királya, Etiópia császára Ófelségénél és a királyné Ófelségénél.

Kinevezések a Mávnál

A MAV elnöke 1940 január 1-i hatállyal 192 tisztviselőt magasabb fizetési osztályba nevezett ki, 77 tisztviselőnek pedig magasabb fizetési osztály elnevezését, illetőleg jellegét engedélyezte. A MAV elnöke 101 gyakornokot és más vasúti alkalmazottat tisztviselővé nevezett ki.

Fokker meghalt

Newyork, dec. 23. Fokker, a világhírű repülőgéptervező meghalt.

Jelentkezési felhívás motoros pilóták kiképzésére

A jövő nyáron ismét jelentős számú ifjút képeznek ki díjtalanul a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatásával. Az elsőfokú motoros pilóta kiképzés Debrecenben is megtörténik.

A kiképzésre nőlten magyar állampolgárok pályázhatnak, akik testileg, szellemileg és erkölcsi vonatkozásban is a megállapított feltételeknek mindenben megfelelnek. Közlelbi feltételek: négy középiskola sikeres elvégzése, 18 életévüket betöltötték, de 20 évnél még nem idősebbek, akik a középiskola VIII. osztályát elvégezték, vagy ebben az évben végzik és — ez a csoport — 18-ik életévét betöltötték, de 22 évnél nem idősebb. Jelentkezhetnek, akik gépészmérnöki oklevéllel rendelkeznek és 26 évnél nem idősebbek.

Aki pályázni óhajt, 20 filléres postabélyeg csatolásával kérjen ecélra összeállított tájékoztatót, mely az összes pályázati feltételeket részletesen tar-

talmazza. Cím: Magyar Aero Szövetség, Budapest, V., Vigadó u. 2.

A Debreceni Repülő Club vezetősége felhívja azokat az ifjakat, akik ut már motornélküli, tehát vitorlázó kiképzésben részesültek, a hivatalos órák alatt jelentkezzenek a Clubban, ahol igazolványt kapnak. A motoros pilótává kiképzésre ezeket az ifjakat a felvételnél előnyben részesítik.

Halálos autókatasztrófa

Egy budapesti teherautó a püspökladányi országúton nekirohant egy fának és Oláh László sofőr olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a debreceni klinikán, ahová ápolásra szállították be, meghalt. A vizsgálat adatai szerint a teherautón a sofőr mellett egy fiatalember ült, akinek nem volt vezetői igazolványa.

Oláh Lászlót kérte, hogy engedje meg, hogy az utót vezesse. Alig haladt a kocsi száz métert, már az útszéli fának rohant.

V i g s z i n h á z

Bolváry Géza

felejthetetlen filmremek
a magyar szabadságharcról:

1848

Mária Ilona

Főszereplők: PAULA WESELY
WILLY BIRGEL, HÖRBIKER PÁL
Magyar hősiesség. Magyar huszárvirtus!

Kossuth... Görgey... Isaszeg!
Előadások: karácsony mindkét napján, vagyis hétfőn és kedden 8, 5, 7, 9 órákor.

Ma vasárnap előadásokat nem tartunk!

Nagy Szilveszter-est a Gambrinusban.
Magyar Gyuszi és Jóska muzsikál.

1939
1940

Karácsonyra
Újévre

1939
1940

Legszebb ajándék:
1 RÁDIÓ-KERÉKPAR
GRAMOFON - HANGLEMEZ
Soltész-Kálvin-tér 2.

Gróf Bethlen István nyilatkozata külpolitikai kérdésekről

Magyarország nem keres kalandokat, de elvárja a trianoni igazságtalanság kiküszöbölését. — A magyar-orsz viszony alakulása. — A Kárpátok vonala természetes garancia-határ

Gróf-Bethlen István Magyarország-nak tíz éven át volt miniszterelnöke rendkívül érdekes és széles körökben figyelmet keltő nyilatkozatot tett a külpolitikai kérdésekről és a jövő kilátásairól a 8 Órai Ujság szerkesztője előtt. A mai magyar külpolitikát Bethlen István alapozta meg, ő teremtetten meg az olasz-magyar barátságot is, melynek hasznos gyümölcse még csak most kezd igazán megérni.

Bethlen István nyilatkozata bevezető részében rámutatott arra, hogy Magyarország helyzete a háború kitörése óta hasonló az Olaszorszáéhoz. Mi sem veszünk részt a háborúban, de a megindult küzdelemben nem jelentünk ki semlegességünket: lábhoz tett fegyverrel figyeljük az eseményeket és ott állunk érdekeink mellett. Magyarország nem keres kalandokat és nem akar a zavarosban sem halászni, viszont elvárja, hogy a trianoni igazságtalanságok húsz év után végre kiküszöböltsenek. Az kétségtelenül várható, hogy a háború, illetve annak befejezése után erre alkalom lesz, mint ahogy Európa nagy problémáinak újrendezése is bekövetkezik.

SZÁRAZON KELL TARTANUNK A PUSKAPORUNKAT

Bethlen István így folytatta nagy-érdekeskedő nyilatkozatát:

— A Páris körüli békeszerződések felszámolása nélkül Középeurópa és vele egész Európa békéje nem teremthető meg. Látják ezt ma már a nagy nyugati demokráciák is, amelyek szerzői voltak a trianoni és egyéb szerződéseknek, úgy, hogy az új rendezésre az egész világ közvéleménye megérett ma.

— Erre az időre kell tehát szárazon tartani a puskaporunkat; nem mintha azt hinném, hogy fegyverrel a kézben kell majd akkor igazunkért harcba szállnunk, de tisztában kell lennünk azzal, hogy az olyan nemzetnek az érdekei, amely fegyvertelen, vagy nem kész életbevágó érdekeiért fegyveresen is helytállani, nem sokat esnek a latba.

— Amint mondtam, elképzelhetőek olyan eshetőségek is, amelyek részünkről a beavatkozást már korábban is szükségessé teszik, a magyar kormány nyilatkozatai után azonban az egész világ előtt kétségtelen lehet, hogy Magyarország nem keres ilyen beavatkozásra sem alkalmat, sem ürügyet, semféle irányban. Sőt, mindent elkövet arra, hogy a kontroverziáknak, az ellentétek kiütkezésének még a lehetőségét is esetleges forrása is kiküszöböltesse, amire különben Magyarország

kész ajánlatokat is tett.

— Nagyon kívánatos tehát, nézetem szerint, hogy ezek az ajánlatok a túlsó oldaltól is komolyan vétessenek és visszhangra találjanak, mert jöhetnek, ezzel még mindig nincs minden elintézve, mégis egészen más atmoszférát teremthet a barátságos alapon való tárgyalások megindulása arra a döntő időpontra, amikor Európa térképét a nagyhatalmak újból fogják megrajzolni.

— Magyarország helyzete, de Romániáé is, amelyről ebben az esetben szó van, a háború kezdete óta igen nagyot változott.

— A lengyel nemzet összeomlása folytán, amelynek tragikus sorsa iránt a legmélyebb részvételt viseltetünk, Lengyelország helyett Oroszországnak váltunk a szomszédjává. Ez a esere ráknézve érzelmi szempontból fájdalmas és súlyos ugyan, de azért nem katasztrófális, mint ahogyan ezt sokan beállítani szeretik, mert a Kárpátok vonalán az orosz előretörés megállott és hinni akarjuk, hogy a jövőben is meg fog állni.

— Románia hasonló eserét esinált, de ránézve ez a esere már katasztrófálisnak mondható, mert Lengyelország pusztulása folytán azt a szomszédját veszítette el, amely legmegbízhatóbb szövetségese volt, úgy, hogy ma nincs is olyan szomszédja, Jugoszláviát kivéve, — amely azonban csak nagyon rövid határvonalon szomszédos vele, — akitől Románia az utolsó békekötéskor ne vett volna el területeket és aki vele szemben ne táplálna revindikációs érzelmeket.

A MAGYAR-ORSZ VISZONYRÓL

— Magyarország és Oroszország között, ha a világnézeti kérdéseket figyelmen kívül hagyjuk, nem forog fenn komoly érdekellentét, amennyiben tudniillik az orosz kormány a Kárpátok vonalát végleges határnak tekinti, sőt egyes vonatkozásokban érdekeink közöseknek is mondhatók. Hiszen Magyarországnak nem lehetnek többé nagyhatalmi ambíciói a Balkánon, mint voltak Ausztria-Magyarországnak a háború előtt, amely Oroszországgal akkor szemben állott és mást nem kívánunk, minthogy jó szomszédi viszonyt tarthassunk fenn vele is, viszont hisszük, hogy Oroszország a Kárpátok vonalát szintén olyan határnak nézi, mint mi, amely természetes garanciahatár és éppen ezért végleges is.

— Oroszországgal szemben fennálló ezen szükségszerű külpolitikai beállítottságunkon nem változtat az sem,

hogy a közte és Finnország között felmerült fegyveres konfliktusban érzelmileg maradéktalanul a finn testvéremzet oldalán állunk. Ez természetes és magától értetődő és csak mélyen sajnáljuk, hogy nincs módunkban az orosz kormánytól közvetíteni, hogy helyreálljon a béke köztük és a kisiny, de erényekben oly gazdag és heroikus küzdelmet folytató finn testvéremzet szabadsága és függetlensége ne váljon feleslegesen a legnagyobb és területben amúgy is leggazdagabb európai nemzet prédájává.

„TÁVOL MARADNI A HÁBORÚTÓL”

A délkelet-európai neutrális blokkról is nyilatkozott Bethlen István és arról azt hiszi, hogy meg van már is, bár nincs elfogadott szervezete. Az itt szóba jöhető összes államoknak — mondta — beleértve elsősorban Ma-

gyarországot is, eltökélt szándéka nemcsak lehetőleg távol maradni az európai háborútól, hanem egymással sem keresni a fegyveres összetűzést. Szerencse, hogy élükön Olaszország halad, melynek külügyminisztere Ciano gróf legutóbbi külpolitikai beszédében felajánlotta jótanácsait és szolgálatait az ellentétek megoldására, ami az adott esetben mérhetetlen jelentőséggel bírhat a békének e téren való fenntartása érdekében.

Ezután exportkérdésekről nyilatkozott Bethlen és kifejezte azt a reményt, hogy mindkét hadviselő fél úgy Anglia, mint Németország e téren mutatkozó nehézségei iránt megértést tanúsítanak.

FENNTARTHATJUK-E MAI HELYZETÜNKET A HÁBORÚ VÉGEIG?

Erre a kérdésre is igen érdekes vá-

vitéz Fejér István Arany Bika Éttermei és Kávéházai

NAGY SZILVESZTER EST

Asztalbiztosításról a főpincér gondoskodik, aki felvilágosítással is szolgál a hozzáférőknek.

Telefon: 27-99.

Hungária filmszínház.

Ma, vasárnap előadásokat nem tartunk!

HÉTFŐN: Karácsony első napján
KEDDEN: Karácsony második napján délután 3, 5, 7 és 9 órakor először

Ünnepi NAGY MAGYAR slágerünk:

Hat hét boldogság

Főszereplők: KISS FERENC, TOLNAY KLARI, SZILASSY LASZLÓ, KÖNYVES TÓTH E., SZAPLONCZY EVA, PETHES, TOMPA S. stb.

Külföldi és magyar világhíradó!

Jegyrendelésre: telefon 34-71. sz.

Jómenetelű vendéglőbe

üzletvezetőt

keresünk, fizetése 8 százalékos, lakás konyha jövedelem. Irásbeli ajánkozás Nagyléta Hangya szövetkezetbe küldendő január 5-ig

laszt adott Bethlen a következőkben: — Ennek a feltétele elsősorban az, hogy a hadviselő felek egyike se sértse meg Magyarország életbevágó érdekeit. Ez, megengedem, kissé teoretikus válaszképpen hangzik, miután érdekeink ilyen megsértésének valószínűsége egyáltalán nem forog fenn. Egyfelől azért nem, mert Németországgal barátságunk zavartalanul fennáll és ilyen esetekre részéről gondolkunk sem szabad, másfelől azért, mert Franciaországnak és Angliának is az az érdeke, hogy a háború a mai területre lokalizálódjék s ezért remélhető, hogy komoly életérdekeink az ő részükről is teljes tiszteletben fognak tartatni. Legbiztosabb garanciánk azonban az, hogy továbbra is megőrizhessük országunk békéjét az, hogyha szorosan Olaszországhoz tartjuk magunkat, vele mindenben kooperálunk, miután benne és Mussoliniban tisztelhetjük legbiztosabb barátunkat, aki mint a múltban ezt számtalan esetben tapasztalhattuk, értünk adott esetben áldozatra is kész és akiben soha sem csalódtunk.

— A zsidó törvény által érintett katolikusok védelmére bizottság alakult. A kalocsai érsek a magyar püspöki kar megbízásából bizottságot alakított a zsidótörvény által érintett katolikusok védelmére. Felhívást is adott ki ebből az alkalomból, melyben hangsúlyozzák, hogy az egyház nem tesz különbséget gyermekei között.

"METEOR" MOZGÓ ünnepi műsora:

MA VASÁRNAP: fél 3 és 4 órakor utóljára!

"AZUREXPRESS"

Tolnay Klári, Szelezky Zita, Páger és Báthly nagysikerű MAGYAR filmje.

HÉTFŐN, karácsony első napján: Az eszményi szerelem hőnuszsa! MARGARET SULLAVAN és ROBERT TAYLOR főszereplésével: a

"HÁROM BAJTÁRS"

(Erich Maria Remarque regénye.) Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor!

KEDDEN, karácsony másodnapján: 3, 5, 7 és 9 órakor utóljára!

KÉT ATTRAKCIÓ!

1. BOLVÁRY GÉZA első magyar filmje: a

"TISZAVIRÁG"

Tolnay Klári, Lohotay Árpád Rózsahegy-i főszereplésével.

2. A legújabb, izgalmas kaliforniai történet: a

"PRÉRI TÖRVÉNYE"

Fősz. BOB BAKER, az éneklő cowboy.

Jön: "ALEXANDER'S RAGTIME BAND"

(Uj világ hajnalán)

Jön: "ROSE MARIE" Jön!

Megjelent

a Debreceni Képes Kalendárium

az 1940. évre.

Ara: 1 P. Kapható a "MELIUSZ" könyvkereskedésben.

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván nagybecsű vevőinek

Mikó László

posztókereskedő

Piac ucca 4.

Szabadlábra helyezték dr Tippi Benőt

Beszámoltunk arról, hogy dr Tippi Benő ismert debreceni orvos a rendőrség őrizetbe vette, mert az a gyanú merült fel, hogy a törvény által tiltott műtétet végeztet.

Dr Tippi Benő azzal védekezett, hogy a beteg érdekében szükség volt a gyors beavatkozásra és a beteg állapota azóta rohamosan javult. A vizsgálóbíró letartóztá-

tást elrendelő végzését dr Tippi Benő védője, dr Fényes Jenő fel-folyamodta a törvényszék vádta-násához, mely zárt ajtók mellett hozta meg határozatát szombaton délután egy óra után.

A döntésről és annak indokairól nem került semmi nyilvánosságra, de az tény, hogy a gyanúsított már elhagyta a fogházat.

A karéliei kérdés története

Oroszország századok óta bírja az ortodox finnek által lakott Kelet-Karéliát, melynek fontosságát Oroszországra nézve főleg a Leningradot Murmanskkel összekötő vasútvonal adja meg. (A világháború folyamán ez a vasútvonal volt az egyetlen összekötő útvonal Oroszország és az antánt között.)

A függetlenségi háború alatt finn önkéntesek arról álmodoztak, hogy felszabadítják testvéreiket az orosz iga alól, kísérleteik azonban nem sikerültek. A karélieiak

1919—1920-ban több ízben fel-lázadtak s az oroszok keményen megtorolták ezeket a lázadásokat.

1919-ben a finnországiak elfoglalták Repola, és Porajarvi községeket, amelyek megszavazták csatlakozásukat Finnországhoz.

1920-ban az oroszok békeszerződést ajánlottak a finneknek. A meghatalmazottak az észterországi Dorpatban ültek össze. Hosszas tárgyalások után a békét 1920 október 14-én írták alá.

A szovjet elismerte a köztársaság szuverenitását az egész régi területre s átengedték Finnországnak Petsamo területét, a Jeges-tenger partvidékén. Finnországnak viszont vissza kellett adni Repolát és Porajarvit.

A szovjet egyébként kötelezte magát, hogy elismeri a karélieiak önrendelkezési jogát.

És ez utolsó pont körül élesedett ki a karéliei kérdés. A szovjet azt az álláspontot foglalta el, hogy a karélieiak már határozottan, mikor önként egy finn szocialista kommunizmus alakították Karéliából Gyllina dr, az 1918-i vörös lázadás egyik vezérének vezetésével, belépve egyúttal az orosz köztársaságba. A finnek ezzel szemben azt vitatták, hogy nem kérdezték meg a lakosságát népszavazással a kormányzati rendszer felől s az említett köztársaságot akarattuk ellenére ráerőszakolták a karélieiakra. Az oroszok azt felelték, hogy felesleges népszavazást tartani befejezett dologban és Finnországnak nincs joga beleavatkozni a karéliei köztársaság belső ügyeinek intézésébe. Az orosz sajtó egyenesen háborúval fenyegette meg Finnországot, ha tovább követelnék a népszavazást Karéliában.

Finnország ilyen körülmények között 1922-ben a Népszövetség elé vitte a kérdést. Mivel az oroszok határozottan megtagadták az ügyben a Népszö-

véség illetékességét,

a Népszövetség csak formailag adhatott elégtételt Finnországnak.

Finnország politikájának két sarka pontja 1919 óta két sark felé tájékozódott. Az egyik nyugaton Skandinávia, a másik délen a balti államok és Lengyelország. Kulturálisan és történelmileg Finnország a skandináv államok csoportjához tartozik. De a fajrokonság, amely a finneket az észtekhez fűzi és az Oroszországgal határos országok közös érdekei Finnországot a finn-öböltől délre eső államokkal való együttműködésre kényszerítették.

1929 és 1922 közt, amikor orosz támadástól lehetett tartani, a régi cári birodalomból kivált országok külügyminiszterei több ízben tartottak konferenciát a felmerült közös problémák felől. Még egy védelmi szövetség megkötéséről is volt szó, amelyeknek tagjai a balti államok lettek volna. Finnország és Lengyelország. De ezek a szovjetet ígató tervek nem valósultak meg. Mikor Holsti finn külügyminiszter 1922-ben Varsóban politikai egyezményt kötött, a finn kamara dezavualta és le kellett mondania, Finnország valóban vonakodott kötelezettségeket vállalni. Félt, nagyon is szorosan csatlakozni olyan politikához, amely saját érdekei ellenére a nemzetközi bonyodalomba sodorná, főleg pedig komplikációkba Oroszországgal és Németországgal szemben.

Ennek az 1935 decemberéig tartó politikának következménye az volt, hogy Finnország meglehetősen elszigetelten állott. A skandináv államokkal, főleg pedig Svédországgal való együttműködése mindenestre haladást mutatott, de ennek nem volt semmiféle politikai karaktere s csupán művészi, tudományos, irodalmi és gazdasági téren mozgott.

Finnországnak a szovjettel való viszonya sohasem volt barátságos, de korrekt maradt, nem számítva bizonyos határcsúszásokat és az orosz sajtó meg-meginduló támadásait, amelyek a bizonyítás minden kísérlete nélkül

azzal vádolták Finnországot, hogy teljesen Berlin felé orientálódik. Pár esztendő óta az európai politi-

A legszebb

karácsonyi ajándék

a

Kávész és Tea

csomag

Kontsek Géza

ker. r. t.-től

kar helyzet súlyosbodása miatt Finnország és a skandináv államok szükségességét érezték, hogy a gazdasági és szellemi kapcsolatokat politikai asszociációval is kimélyítsék és a négy skandináv állam megalakította a Népszövetség üléseinek keretében a semleges skandináv blokkját. 1935 decemberében a finn képviselők kamarája elfogadott egy Skandinávia felé orientálódó határozatot és proklamálta, hogy

európai konfliktus esetén semleges óhaját maradni.

Ezt a határozatot a skandináv államok nagy elégtétellel fogadták és a határozat jelentőségét hivatalosan is megerősítette a három Skandináv-svéd, norvég, dán kormányok látogatása Finnországnak. Azóta a „békés északi blokk” reális.

Ez az erőteljes skandináv politika, ha nem is módosította Finnország politikáját a balti államok felé, az utóbbi államokban mégis az elégedettség jelei mutatkoztak amiatt, hogy a jövőben Finnország nagyon is oda lesz kapcsolva egy tőlük kissé különböző közösséghez.

Tisztán finn szempontból s skandináv orientáció a történelmi és kulturális kapcsolatok végső konzekvenciájának levonását jelenti. Finnország békeakarátának kijelentését és nagy európai bonyodalomtól való távolmaradási akaratát. Úgy látszik, hogy az orosz-finn háború egyben mérlege a skandináv blok egybenes tartalma-nak is...

HÖLGYEIM!

Kedves megrendelőim kívánságát teljesítem, amikor a Hangya palotában levő II. em. női divatszalonomat a Szent Anna utcai városi bérpalotában levő üzletbe helyeztem át. PAP. GÉZA

— A bőr megbetegedéseinek kezelésében, különösen hosszadalmas ekzémáknál és furunkulózisnál, a régbévalt természetes Ferenc József keserűvíz — reggel felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomorbeálatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti s az anyagcserét határozottan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

Mélyen tisztelt vevőközönségének, barátainak és ismerőseinek ezúton kíván

kellemes karácsonyi ünnepeket

Markovits Sándor

hentes- és mézárasmester és alkalmazottai

DEBRECEN, PIAC UCCA 71.

Tóth Testvérek építész-mérnökök.

Műkögyár: cement mozaiklapok, betoncsövek, kútgyűrűk.
Fatelepe: faragott fa, deszka, lécz, cement, mész, építési anyagok.
Tiszántúli tüzfatelepe: Tüzfia, szén.

Gyászrovat

Bakó István 80 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából. Lakás: Olajút 27. szám. Temetését: Bartha vállalat végzi.

Papp Márta 8 hónapos korában elhunyt. Temetése ma délután félgyórakor lesz a Köztemetőben. Temetését Bartha vállalat végzi.

Özv. Szabó Józsefné Kovács Juliánna 79 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délelőtt félizenkettő órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából. Gebauer-cég rendezi.

Özv. Vadász Andrásné Fogarasi Juliánna 79 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután két órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából. Gebauer-cég rendezi.

Özv. Csáki Ferencné Szarvas Klára 88 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután két órakor lesz a Köztemető 4. ravatalozójából. Gebauer-cég rendezi.

Nagy Imre MÁV vonatkísérő 21 éves korában Szolnokon elhunyt. Temetése Debrecenben a Köztemető 3. számú ravatalozó terméből, hétfőn délután három órakor lesz. Lakás: Barna uca 9. Gebauer-cég rendezi.

Kovács Károly szigorló erdőmérnök. Életének 24-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap déli 12 órakor lesz a Köztemető diszravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Lakás: Vámpórcs utca 13. — Dankó temetkezési vállalat.

Oláh János MÁV pályabr. életének 57. évében Budapestben elhunyt. Temetése vasárnap délután egy órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Fehértői temetkezési vállalat rendezésében.

Geréb Pistuka, életének 6-ik hetében elhunyt. Temetése hétfőn délután 2 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából, Fehértői temetkezési vállalat rendezésében, Dégenfeld-tér 4.

Madar Bálint 31 éves. Temetése vasárnap délután három órakor lesz az alagsorból, református szertartással. A temetést Csurka-cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás Szeretett fiunk néhai vitéz Szép Lajos János elhunyt alkalmából nyilvánított meleg részvételekért, koszorúkért, csokrokért, továbbá a Vitézi Szék tagjainak és dalárdájának együttérzésükért ezúton mondunk fájó szívvel hálás köszönetet. Vitéz Szép János családja.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen drága jó férjem és édes jó apánk temetésén megjelent Városi nyomda igaz-

gatóságának, személyzetének, Kereskedelmi és Iparkamara, Ipartestület kiküldötteinek, kartársainak, rokonoknak, jóbarátoknak, akik megjelenésükkel mélységes fájdalomkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet, özv. Dávidházy Kálmánné és gyermekek.

Boldogult öcsém, dr. Szencs Zsigmond halála alkalmával megnyilvánult részvételt ezúton mondunk köszönetet. Pilitzer Mór és családja.

Tunyogi János

48 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 2 órakor lesz a köztemetői 3-as teremből ref. szertartással. Lakása: Kinizsi uca 112. sz. Pusztai temetkezési intézet.

Varga Jánosné,

48 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a köztemetői II-B. ravatalozó terméből ref. szertartással. Lakás: Csillag u. 48. Pusztai temetkezési intézet.

Szabó Márton

81 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 3 órakor lesz a köztemető II-B. sz. ravatalozó terméből ref. szertartással. Lakása: Rothermere uca 17. — Pusztai temetkezési intézet.

Oláh László

gépkocsivezető 48 éves korában elhunyt. Temetése 27-én délután 3 órakor lesz a Debrecenből történt hazaszállítás után Gyermely községben (Komárom m.) Pusztai temetkezési intézet.

— A magyar bírák talárt kapnak. A magyar igazságszolgáltatás vezetői körében tárgyalnak arról, hogy a közel jövőben bevezetik a bírói talár viselését Magyarországon is. A fekete színű talárt csak a bírák viselhetik, tehát nem lesz szó az ügyvédi talár bevezetéséről.

— A finnek nem mondanak le az olimpiász megrendezéséről. Helsinkii jelentés szerint a finnek nem mondanak le a jövő évi olimpiász megrendezéséről és ezt azzal magyarázzák, hogy bíznak a győzelmes ellenállás lehetőségében.

— Romániában megkezdik a hadikölesünök jegyzését. A kötvények 4,5 százalékkal kamatoznak. A lapok már közlik a felhívásokat a hadikölesünök jegyzésére.

— Szovjetország téli forgalmát az észt kikötőkön át nyitja le, mert saját kikötői már teljesen befagytak.

— Mielőtt kályhát vesz, tekintse meg Krisch cserépkályharaktárát, ahol Magyarország egyik legszebb és legjobb kályhából nagy választékot talál. Vállal minden e szakmába vágó munkát. Debrecen, Ispóty-tér 1. szám, telefon: 12-18 szám (nagyállomásnál).

— Karácsonyfaünnepély a Munkásotthonban. Pénteken tartotta meg karácsonyfaünnepélyét a Munkásszervezetek Nöbízottsága a Munkásotthonban amely alkalommal ötvenhat fiú és hatvan leánygyermek részére osztottak ki meleg téli ruhát, harisnyát, valamint élelmiszereket, kenyeret. A nap jelentőségét Tóth László titkár méltatta és mondott köszönetet mindazoknak, akik hozzájárulásukkal és önzetlen munkával az akció sikerét elősegítették. Berecz Jolánka, Csikós Gyuri és Nagy Ica kedves szavai után megkezdődött a csomagok kiosztása, melyet boldogan vettek magukkal a gyermekek, hogy a szeretetünnepén felede legyenek a nélkülözések. Emleltésre méltó, hogy a Gombos divatház — szerény keretei között is — három leánygyermek felruházását tette lehetővé az akció részére.

Székrekedés

a vért beszennyezi. Ennek következményei: emelygés, fej- és derekfájás és más bajok. Ilyenkor Önnek is segít a jó hashajtó: **DARMOL**

— Dr Szatal Ferenc, a debreceni újságíró-társadalom érdemes tagja, most töltötte be hírlapírói működésének a harmincéves fordulóját. Dr Szatal 1909. évben Debrecenben kezdte az újságírói kodást, több napilapnál dolgozott, szerkesztette az „Egyvetérs” című napilapot. Eppen tizenöt évvel ezelőtt pedig megindította a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem című lapot. A kettős évfordulóhoz a kollégák és jóbarátok jókívánsága fűződik.

— Ha szép otthon akar! Ne sajnálja a fáradságot, tekintse meg az Ingó-sághözvetítő (ref. bérpalotában) karácsonyi kiállítását. Eredeti antik és stílbútorok, művészi csillárok, porcellánok, szobrok, festmények, minden elképzelhető dísz tárgyak, zenélőórák stb. Telefon: 11-99. szám.

— A 231. sz. Méliusz cserkészcsapat ma délután 4 órai kezdettel (Kassa ut 12.) karácsonyfaünnepélyt rendez, melyre az érdeklődőket ezúton is szeretettel meghívja.

— Kovácsiparosok és segédek figyelmébe! Január hó 1-i kezdettel a debreceni tüzelőanyagban hathónapos lopatkoló tanfolyam kezdődik. A tanfolyam látogatása díjtalan, melynek elvégzése után a hallgatók oklevelet nyernek. A tanfolyam vasárnap délelőttönként lesz megtartva. A tanfolyamra önálló iparosok és segédek jelentkezhetnek a kovács szakosztály al-elnökénél Debrecen Eötvös u. 18. sz. jelentkezni írásban vagy személyesen is lehet.

A budapesti ASTORIA

PALACE

szállodák

komfortja tökéletes
ellátása kitűnő
árai mérsékeltek

Az **ASTORIA**
éttermében

FELLEGI TERI énekel. TANC!

— Elrontott gyomornál és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, emelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés, vagy székszorulás esetében már egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait. Kérdezze meg orvosát!

— Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város lakosságát, hogy f. hó 27-én, szerdán délelőtt 10 órakor a Baromvásártéren 8 darab igazságot sejtetést folytatán árverésen el fog adni.

— Cserépkályhák legszebb és legjobb kivitelben Tóth utóda ifj. Székely Szűcs Sándor kályhámesternél vásárolhat. A Tiszántúli legnagyobb cserépkályha raktára. Átrakásokat, javításokat helyben és vidéken vállal. Költségvetéssel dímentesen szolgál. Mielőtt kályhát vásárol, tekintse meg raktáramat, vételkényszer nélkül. Debrecen, Károly Ferenc József út 8. Telefon: 26-70.

MOLNÁR JÁNOSNÁL

Debrecen, Kossuth uca 3.

KARÁCSONYRA SZÉP

Üveg- és porcellán-
készlet. - Alpakka-
evőeszköz, képkeret

— Két fillért a szegények ingyenes gázalarcára! A szegényeknek gázalarcra való ellátása céljából a Légóttalmi Liga 2 filléres bélyegeket hozott a kereskedők, iparosok, vendéglősök stb. útján forgalomba. A Légóttalmi Liga a befolyó összeget teljes 100 százalékosan a szegények számára vásárolandó gázalarcra fordítja. — Felkéri mindazokat a kereskedőket, iparosokat, nagyobb vállalatok vezetőit, vendéglősöket, szállodásokat, akik még gázalarcos bélyeget nem kaptak volna, azok szíveskedjenek a Légóttalmi Ligához fordulni (Simonffy u. 1. c. II. emelet) s ott kérjenek gázalarcos bélyeget, hogy hazafias kötelességüknek eleget tegyenek.

Mercedes-Benz

kerületi képviselője

Ganovszky Lajos

Debrecen, Hunyady u. 23.

Telefon: 11-56.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és
gyomorbetegségeknél

a legkitűnőbb háziszert
a Hollandi gyomorcseppek.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárban Debrecen.

Debreceni Első Takarékpénztár

Alakult 1846-ban.

Foglalkozik a takarékpénztári és banküzlet minden ágával. Új kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett folyósít.

Érdeklődésben a 100 éves Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel.

Ünnepi töltött kalácsokat, zsur-süteményeket
túrósbéleéseket

Kürthy-től

Telefon: 29-26.

Telefon: 29-26.

A Homokkerti Egyházzsúr karácsonyi ünnepélye. Péntek délután tartotta a Homokkerti Egyházzsúr hagyományos karácsonyi ünnepélyét az Olvasó Egylet nagytértermében. Itt gyűltek össze a segítyezésre rászorult szegények. Ének és ima után Kovács József lelkész tartotta az ünnepi beszédet, vallásos életre buzdítván a megjelenőket. Negyvenkilenc gyermek kapott ruhát és negyvenkét gyermek kapott cipőt. Nyolevannégy család háromszázötvenkilenc taggal élelmiszert segélyben részesült. Az élelmiszereket Homokkerti, Boldogkerti és Wolaffkatelepi lakosok adták össze. Pénzadományokkal hozzájárultak a debreceni református anyaegyház, a homokkerti Ref. Olvasó Egylet és az említett keretek és telep lakossága.

Anyakönyvi hírek

Házasságkötések: Döbröndi István fodrászsegéd, Augusztia szanatórium—Bereczki Piroska ugyanott. Erdel János munkás, Bellegelő 105—Szabó Erzsébet Dömsödi uca 23. vitéz Hadházy Dezső egyet. testnevelési tanár, Magoss Gy. tér 6.—Jatzkó Alice Mária, Kecskemét. Boros Mihály gazdálkódó, Bánk 89.—Káli Margit, Bánk 69. Halász Árpád városi tisztviselő, Kassa út 29.—Marton Erzsébet, S zéchenyi ucca 6. Körösi Kálmán fodrászsegéd, Wesselényi ucca 13.—Licz Julianna ugyanott. Kovács Mihály világitási vállalati lakatos, Ovoda ucca 17.—Sipos Irma, Szepesi u. 45.—Koczka Gyula MÁV vasésztér-gályos, Csillag ucca 27.—Farkas Margit Rakovszky ucca 17. Szécsi László MÁV vasésztér-gályos, Kolónia IX. 7.—Halmi Ilona ugyanott. Drovniány Antal gépgyár vezető, Budapest—Karsay Mária, Kölcsey ucca 12. Erdődi József ács segéd, Király Ferenc ucca 30.—Fogarasi Eszter, Kassa út 33. Béres Ferenc MÁV közműves, Kistaludi ucca 49.—Osváth Margit, Pásti ucca 3. Kónya A. napszámos, Hajdúnánás—Tóth Zsuzsanna, Vulkánteleg 7. Murvai István fuvaros, Nagyszalonta ucca 5.—Möré Erzsébet ugyanott. Gargán János pin-cemunkás, Dévai ucca 27.—Farkas Jolán ugyanott. Várdi Szabó Károly városi tisztviselő, Nógrádi Mihály ucca 10.—Kele Gizella, Baross ucca 10 szám. Timár István szakács, Kincseshegy 8.—Polyák Erzsébet, Hunyadi ucca 1 szám. Kovács István asztalossegéd, Kincs u. 41. sz.—Bozókai Róza 20. sz. Tóth Lajos közművessegéd, Csap ucca 76—Czimbalmos Borbála, Kútsóvásár-tér 17. Dr Varga Béla gyakorlóorvos, Ungvár—Fehér Klára, Kálvin-tér 13. Barta Gyula

la éttermi segéd, György ucca 7.—Fütő Irén, Kalász ucca 3. Sinka András m. kir. rendőr Ungvár—Kovács Róza, Szappanos ucca 15. Nagy Péter MÁV lakatos, József kir. herceg ucca 35.—Veres Eszter ugyanott. Lente Gábor napszámos, Barcaság ucca 34.—Fekete Anna, Hatvan ucca 1. Tóth István fuvaros, Fancsovics ucca 14. Balogh Julia Bellegelő 80. Nagy Péter MÁV lakatos József kir. herceg ucca—Veres Eszter ugyanott. Tóth István fuvaros, Fancsovics ucca 14.—Balogh Julia, Bellegelő 89. sz. Szőlősi Sándor gyárimunkás, Bujdosó ucca 23.—Kovács Anna ugyanott. Mészáros József műszerész, Szent Anna ucca 58.—Molnár Sára, Bujdosó ucca 31. Erdőháti Ferenc hentessegéd, Csillag ucca 67.—Tóth Mária, Kuruc u. 63. szám. Bikhádi István szerelősegéd, Mikszáth ucca 56.—Pongor Erzsébet ugyanott. Debreczeni László gépgyári tiszt., Pestszentimre—Papp Katalin, Károly Ferenc József út 30. Dr Szabó Béla körorvos, Hajdúsámson—Kónya Erzsébet ugyanott.

SPORT

A Bocskai játékosok szabadságon vannak, az ország különböző részein tartózkodtak. Megtalálta azonban őket a pénzespostás a Club karácsonyi ajándékával. Azóta már a hálás köszönetek is befutottak a Clubtól Szőnyi Kálmán alezredekhez, a Bocskai vezetőjéhez a karácsonyi ajándékért.

Debrecenben nincs sportesemény az ünnepen a futballban. Budapesten a magyar bajnokságban vezető Kispest a bécsi hajnokság első helyezettjét, a Wiener GS-t fogadja. A Ferencváros már el is utazott portyára, az Ujpest is indulóban.

Kohut a Ferencvárosé. A legendás-hírű balselső, kiderült, hogy a régi megállapodásuk értelmében ma is a Ferencvárosé. Valószínűleg edző lesz tavasszal, de az is lehet, hogy még játszatja is a Ferencváros.

A Bocskai vezeti a középsoportot — állapítja a fővárosi sportlap osztlálozó könyve. Erdemjegye 30.2 pontozás alapján. A bizonyítvány részletezése: Vörös 2/3, Nádas 3, Janzós 3, Nagy 3, Kristóf 2/3, Berec 2/3, Turay II. 2/3, Páli 2/3, Hárai 2/3, Möré 2, Békési 3. — A legjobban tehát Möré János felelt meg a belője helyezett bizalomnak és szülei örömeire kettős bizonyítványt vitt haza. Páli aligha kap odahaza dícséretet 2/3-es bizonyítványáért.

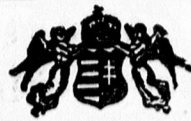
Boldog karácsonyi ünnepeket kíván
összes vevőinek

Böde Gyula Kft.
és összes alkalmazottai

Magyar Országos Központi Takarékpénztár
debreceni fiók.

Sürgönyeim: MOKTÁR. Telefon: 20-21.
Debreceni Közraktár és Kereskedelmi Rt., Debrecen.
Központi iroda: Ferenc József út 36. sz.
Raktárháza: Hid u. 16. sz.

Mindenféle terményt legelőnyösebb áron vásárol és tárol. Elraktározott terményre, borra kedvező feltételek mellett KÖLCSÖNÖKET folyósít!

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

debreceni fiókja.
ALAPÍTÁTOTT: 1867-BEN.

Telefonszám: 23-70. Telefonszám: 23-71.
Alapítke és alapok cca 70 millió pengő.

DEBRECENI HAJLITOTT
BÚTORGYÁR ÉS
FAKERESKEDELMI RT.

Gyár: Debrecen, Nagyvárad
ucca 31. szám.
Telefon: 12-75.

Tűzifa-Osztály, Salétrom u. 3.
Telefon: 21-56.

Bútor-Osztály: Ferenc József
út 32. szám.
Telefon: 23-41.

Bpesti lerakat: V. Báthori 1.
Telefon: 111-700.

A Magyar Általános
Hitelbank érdekeltsége.

Fogkefének
nincsen páncja
Hogyha
Tip-Top
a márkája

Gyártja:
AZ EGYESÜLT KEFEGYÁRAK
RT., DEBRECEN.
A Magyar Általános
Hitelbank érdekeltsége.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Gálócsy sikeres nyomozásai ismertek. Diszkréció, méltányos díjazás. Telefon: 28-72. Vigkedvű ucca 23. 1689

Ha sikeres nyomozást akar, forduljon Szabó irodájához, Rothermere ucca 12. telefon: 22-37 szám. 1949

Levelézés

Pestkörnyéki fiatal lány levelezne disztigvált úriemberrel házasság céljából. Teljes című fényképes „Tuszkulánium” jellegére. 1772

Egyszerű, munkakedvelő fél árva, vagy árva, jó megjelenésű, üzleties gondolkodású fiatal kislánnyal valamilyen üzletet nyitnék. Válasz név és lakhely címmel „Ujév” jellegére december 28-ig. 1950

Romeóm! Soha el nem múlt szeretettel gratulálók! Julia. 19

Házasság

Megnősülnék! Öskeresztény, református 34 éves fiatalember vagyok. Tíz éve önálló jól bevezetett vállalattal rendelkezem. — Húsz-ezer pengőnyi vagyonom van, aminek nagyobb része készpénz. Hozományta nem vadászom, de minden tekintetben hozzám illő jobb iparos vagy gazdasági család leányának komoly ismeretségét keresem. Választ a főkiadóba „Nincs időm udvarolni” jellegére kérem. 1906

Férjhez adnám hozománytal, háziasan nevelt leányomat diplomás vagy érettségivel rendelkező, állásban levő úriemberhez. Levelet a kiadóba kérek „Tavaszi” jellegére.

Ötvenéves szabadpályán élő diplomás, egyedülálló intellektuel, komoly szándékkal megismerkedne református 30—35 éves művelt, szép komoly, középterműtű úri leánnyal. Lehetőleg fényképes levelet melyeket teljes diszkrécióval visszaküld. „Nem mindennapi jellegre a kiadóba kér. 1979

Alkalmazást nyer férfi

Tehesézt keresek nagyobb fiaival azonnalra Cím a kiadóban. 1830 vv

Kovács és faragó kerestetik egy személyben 1940 április elsejére Tégla, Szárhegy tanyára. Megegyezés azonnal is megtörténhetik. 1764

Feltétlen megbízható, hosszabb bizonyítványval rendelkező kocsis, aki minden házimunkát vállal felvétetik. Bal-tazár Dezső u. 20. 21

Képesített, gyakorlattal bíró nő, gyümölcs és szőlőkezelőt keresek azonnali belépésre. Rákosi Jenő ucca 8. fél-emelet 3. 28

Gazdaságban jártas kom-menciós kocsis felve-zsek, jelentkezni keddtől, Márton Kálmán u. 52. Nyilastelepen. 1957

Urizabóságba jó nap-szabó, állandó munkára felvétetik s egy kézi-munkás, Fuhrmann, Pé-terfia 21. 67

Cipésztanulót fizetéssel felveszek, Makay, Szent Anna ucca 60. sz. 30

Magános ember, gazdálkodásban jártas, éves kocsisnak bentkosztal tanyára újra felvétetik, Pacsirta u. 18. 24

Kertész, aki gyümölcs s virág- és konyhakertészetben teljes jártassággal bír, felvétetik. Széchenyi ucca 21. Jelentkezés hétfőn délután 3 órakor. 38

Kovács, kerékgyártó segédék felvétetek, — Eötvös ucca 18. 32

Alkalmazást nyer nő

Ügyes, jó családból való tanulóleányt azonnal felvesz Benedek Ilona kalapszalonn, Piac ucca 67. sz. 1934

Kifutóleány 15 éven aluli, ki biciklizni tud, felvétetik. Vas szaküzlet, Piac ucca 6. 1988

Jócsuládból való leányt tanulónak felveszek. Enyedi varroda, Kossuth ucca 8. 2000

Fogorvosi kisegítőnek fiatal leányt, kezdő fizetéssel felveszek. Cím a kiadóban. 7

Zsákvarrónó felvétetik szerdán reggel, zsák üzletbe. Török Bálint ucca 14. szám. 44

Alkalmazást keres férfi

15 éves fűszerkereskedőtanulónak ajánlkozok, vidékre is. Címe: Vámospércs, református lelkészli hivatal 1920

Alkalmazást keres nő

Házvezetőnek ajánlkozom, magános úriemberhez. Cím a kiadóban van. 1932

Háztartási alkalmazott

Keres magányos idős úriember háziidológ végzésére egyszerű szerény, egészséges, gyermektelen, mindenben megbízható, komoly idősebb özvegyet. Aki-nek senkije sincs előnyben, a megbeszélés tárgya is lehet. Címem a kiadóban. 1977

Egy takarító felvétetik az Éden szállodában. 1939

Különbejárati uccal parkettes szoba, fürdőszoba használatlaltal 1-2 személynek január, — Barua ucca 15. 45

Uccai bútorozott szoba kiadó. Autóköcsibunda eladó. Arany János u. 28. szám. 48

Bútorozott különbejárati szép uccal szoba, fürdőszobával kiadó. — Hatvan ucca 2. I. e. 34

Különbejárati bútorozott szoba, egy-két személynek azonnal kiadó. Rákóczi u. 35. 37

Ingóságvétele

Zálogcédlát, látcsöveget, alpakka étkezőleveset, régi bútorokat, régiségeket legmagasabb áron vásárol Ingóságkötvetítő, püspöki palota, telefon: 11-99.

Ingóság eladás

Valódi arannyal vont művészi faecillárok, s eredeti antik és stíl bútorok, ülő garnitúrák, s nemes porcellánok, Kovácsolt vas- és üvegcsillárok, különböző dísz tárgyak stb. méltányos árcsú áron. Ingóságkötvetítőben, ref. püspöki palota.

Zeiss 4.5 fényerős, kitűnő leneséjű fényképezőgép, váltókazettával nagyon olcsón eladó. Megtekinthető: Tökés fotónál. 1870

Kerekorrú, 42-es cipőre szerelt prima acél műkoresolya, 20 pengőért eladó. Domokos Lajos u. 6. szám. 1234

Sperthert kiesi és nagy jó állapotban levő, eladó. Hatvan ucca 21. — Házfelügyelő. 1960

Singer rudas és balkaron varrógép, kaptalák, sámfák eladók. Péterfia ucca 37. 1915

Eladók pianinó, ebédasztal, kredenc, márványlappal, mosdó tükörrel, márványlappal, függőámpa, íróasztal. Mester u. 15. 1916

Télikabát, szakell, finom fekete, egészen új, erősebb terméket eladó. Kossuth ucca 60. Keresztárpület. 1960

Télikabátok, szövetek s öltöny, prizmas láteső, festmények eladók Horváth, Csapó ucca 4. 1631

Jókarban levő írógép eladó. Miklós ucca 7. sz. udvarban második ajtó alatt. 17

Körtefarónk eladó. Domokos Lajos u. 6. 1234

Melegvíz és gőzkazánokat gázkályhákat olcsón eladók, vagy bérbeadók. Szent Anna ucca 8. sz. Gyenes. 27

Bunda új, nemes szörme eladó, alacsony nőnek. Értekezni: Altmann szücsnél. 25

Valódi Weller Wilson bórvarrógép és egy női varrógép eladó. Teleki ucca 73. 51

Ingatlanforgalmi irodák

Ha házat, földet akar venni, forduljon bizalommal. Máté Ingatlan-irodához. Blaháné u. 14. (rendőrpalota mögött). telefon: 14-63. 1892

Uccai bútorozott szoba kiadó. Domb u. 19. 56

Balázs Andor

ingatlaniroda hirdetései, Rákosi Jenő u. 5.

Piac utcán bérház 8 százalékos netto hozammal 65.000 P.

Péterfia 4500 P bérjövődellel 40.000 P.

Szent Annán 4500 P bérjövődellel 35.000 pengő.

Vasutnál 2300 bérjövődellel 13.000 P.

Tüzérlaktanyánál adómentes 2x3 szobás villa 10.000 P-vel megvehető.

Rákóczi kertben szőlő, börtér, gyümölcsös, 2 szobás berendezett lakással 3000 P.

Ezeket kívül kisebb-nagyobb ingatlan eladásra előjegyzésben. 1927

Patay iroda

Csapó ucca 49. szám.

Eladó házak: Veres uccában 3 szobás, masszív épület, olcsón, banktelherrel megvehető.

Vasöntő uccában adómentes 2 szobás konyhás lakás, 500 öl gyümölcsös, kedvező vétel. Belvárosi házak, banktelher átvállalásával kaphatók.

Nyilastelepen Kétszobás új épület, gyümölcsös minden elfogadható árt eladó.

Sámsoni út mellett jó kis családi ház, nagy udvar, istálló, ára 2800 P.

Külsőségi házak a város különböző részein, nagyon olcsón, részletre kaphatók.

Földek: Látóképi műút mellett 4 és fél hold jó prima föld, olcsón eladó. Halápi állomás közelében 20 holdas tanyás fele része fekete homok s kaszáló, hosszabb időre hasznosbérbe kiadó. 1615

Ingatlant keres megvételre

Kisebb bérházat keresek megvételre. Részletes ajánlatokat 25-30 ezer pengőre alatt a kiadóba kérünk. 1929

Debrecenben vagy környékén egy hold körüli gyümölcsös szőlőt venni, „Késpénz” jelzőre. 1919

Háromszobás, alapított adómentes házat keresek, Patay iroda, Csapó ucca 49. 1978

Vennék vagy bérelnék egy-két hold gyümölcsös lakással, Debrecenben vagy környékén Méhészet jelűre. 1981

Gazdasági eszközök

Kütfúrást, javítást vállal Kiss Lajos kútfúró. Kútszivattyúk eladók. Nyil ucca 117. 1941

Kocsi, új homokfutó olcsóért eladó. Pesti ucca 9. szám. 13

Eladó zárt kocsi, négy gumi és négy vasérekkel, úriszán, vaskályha, tejhűtő. Értekezni lehet főlele Hunyadi ucca 16. szám alatt. 1925

Gazdasági felszerelések, vetőgép, tejelekoszi ekék, kaparógép, repavágók s fahenger stb eladó. Értekezni József kir. herceg ucca 30. 68

Gazdasági termények

Eladó a Vértőlgyön száma, csutka, törek, Miklós ucca 39. 51

Tengeri és cukorrépa van eladó. Akj minden házimunkát vállal felvételük. Baltazar Dezső u. 20. szám. 22

Eladó házhely

Eladó 500 négyszögletes gyümölcsös István út 51 Széchenyi út végén 1874

Házhelyek a Széchenyi és Posta uccákban eladók. Fehértől. Dégenfeld-tér 4. 69

Bakóczi László

ingatlanforgalmi irodája, Werbőczy u 8 telefon: 28-26. (Saját ház). (Járásbírósg mellett)

Debrecen legforgalmasabb helyén sarokház nyolc üzlettel három lakással, potom hateréret.

Kincseshegy főtelején háromszobás adómentes urivilla elköltözés miatt potom ötezer pengőért.

Kassa ut jobboldalán adómentes egy szoba, konyhás kamarás villa lakás sűrűsösen ötezer pengőért.

Rothermere 31 hatlakásos nagytelkű, gazdálkodónak alkalmas ház felerésze ötezer pengőért.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Bakóczi László

ingatlanforgalmi irodája, Werbőczy u 8 telefon: 28-26. (Saját ház). (Járásbírósg mellett)

Debrecen legforgalmasabb helyén sarokház nyolc üzlettel három lakással, potom hateréret.

Kincseshegy főtelején háromszobás adómentes urivilla elköltözés miatt potom ötezer pengőért.

Kassa ut jobboldalán adómentes egy szoba, konyhás kamarás villa lakás sűrűsösen ötezer pengőért.

Rothermere 31 hatlakásos nagytelkű, gazdálkodónak alkalmas ház felerésze ötezer pengőért.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Házak, földek, szőlők, telkek a legnagyobb választékban.

Samu János

OFF. engedélyes hirdetései. Iroda: Deák Ferenc ucca 7. szám.

Eladó ingatlanok. Házak: Varga ucca 33 sz. ház, nagy telekkel, építkezésre igen alkalmas. Szabó Kálmán ucca 28. Mező Armin Wesselényi téri fátelpe mellett Irinyi ucca 9-10 számú értékes ház, sűrűsösen eladó. Szávav Gyula u. 21. sz. Belvárosban üzletesház, 6000 P évi bérrel, 40 ezer pengőért, teher 25 ezer pengő, sűrűsösen eladó. Lugosi u. 7. sz. Homok ucca 101. Apponyi ucca 29. Késes ucca 10, 22. Szent Annán és Kossuth ucca elején emeletes úrházak, Simonyi úton és közelében adómentes úri villák.

Telkek: Károly Ferenc József út elején, értékes villatelkek.

Földek: Feketén prima 40, 25, 17, 15 8 holdasok homokon prima 42 hold úrilakással 20, 22 hold Iroda: Deák Ferenc u. 7. szám. 52

Eladó ház nagy telekkel, gyümölcsös, villany, gáz bevezetve. — Veres ucca 19. 1956

Eladó családi ház 2 szoba, előszoba, jó mellékhelyiségekkel. Dugonics Tuzs u. 11. Értekezni Homok u 82 1945

Házingatlan nagy telekkel, fűszerüzlettel és koresmával, esetleg telek megosztással eladó. Felvilágosítást ad dr. Bárony Menyhért ügyvéd, Arany János u. 2. Telefon: 12-12. 1939

Elhalálozás miatt eladó a Borz ucca 16. (Csapó u 29.) számú két uccára nyíló családi ház. Értekezni lehet: Tóth Imre nyug. leltárbiztosnál, Lorántffy ucca 38. 1954

Magoss György-tér 26. számú, évi 4500 pengő bérjövődellel házat 40 ezer pengő kiköltési ár mellett, magánárverésen ügyvédi irodámban 1940 január hó 4-én, délelőtt 11 órakor előverezek. Dr. Csáthy Dezső ügyvéd, Deák Ferenc ucca 9. sz. telefon: 27-58. 4

Eladó a Honvéd ucca 35 számú ház, három rendbeli lakással, igen jutányosan. 47

Homokkertben ház igen előnyös feltételek mellett eladó. Érdeklődés: Telefon: 15-12 15. 12. 31

Eladó három uccára nyíló sarokház. Üzleteknek megfelelő forgalmas helyen. Mester u. 44. 18

Eladó föld

Eladó Halápon 10 és fél hold föld és Katz-telep. Kender ucca 7. sz. ház. Érdeklődni: Kira János Kender ucca 6. 1966

Eladó szőlő nagy bokorban. Iskola dűlőben, a esőszházzal szembe 1770

Kerti föld, Köntöskert. Bezeredy ucca 13. Két részben is 1400 öl eladó. Balázs, Rákosi Jenő u. 5. szám. 1926

Eladó Ondódon 35 kat. hold föld, nagy tanyával. Veres ucca 20. 1921

78 hold föld, egészben, vagy részben eladó, vagy debreceni bérházzal cserélendő. Gim a kiadóban. 1625

Kilépő állapotban levő 1 darab kétszemélyes DKW 50-es Steyr, Opel, Olympia s Fiat Topolinó autó eladó. Szoboszláynál, Széchenyi ucca 24.

Eladó Tetőlenen nagymajori dűlőben 15 holdas elsőosztályú fekete föld. Szappanos ucca 19. sz. 1985

Haláp szomszédságában Veresligeten 14 és fél hold búzatermő föld eladó. Ugyanott 60 mázsa répa eladó. Értekezni lehet Téglaevető, Gergényi ucca 3. 1981

10 hold föld eladó. Bánk 115. szám alatt. Értekezni lehet: Pécsi s Pap ügyvédek irodájában — Werbőczy ucca 4. 63

Eladó egy hold föld a Fancsikán. Értekezni lehet: Nyomatató 16. 35

Eladó állatok

Liba, nagybajtja hízalnia, vagy magnak beszerezhető Kossuth ucca 54. szám. 1896

Eladó három fias koca, 24 kethetes fiaival. — egyenként is, Húse Jánosnál, Bellegelő 67. sz. (Vámospécsi út). 1955

Ujévi malacok, darabonként s páronként eladók Értekezni: Pacsirta u. 25. szám. 1959

Eladó 15 darab hízóba való fajmangalica sűldő, Bellegelő 55. Acsádi út, gyümölcsösben. 1967

120 kilós mangalica sertés eladó. Vámospécsi út 112. szám. 1970

Kanári legjobb karácsonyi és újévi ajándék. — Tóth festőnél, Sámsoni út 31. szám. 1632

Ujévi malac megrendelhető Téglaevető Kanális ucca 15. 1973

Fiatul puli és komondor eladók. László ucca 7. Tőcsöskert. 1912

Kövér sertések 130, 150 kilósak eladók. Thaly Kálmán ucca 12. 1948

Eladó egy darab 140 kg. sertés. Szeremley ucca 17. szám. 1953

Ótengerin bízott 150 kilós négy darab sertés eladó. Szondy ucca 6. Tőcsöskert. 1908

Három darab fiatal sertés 125-135 kg. eladó. Bujdosó ucca 1. 1989

Mangalica négy darab ódaras egyenként is, Vojth Diószegi ut 14. szám. 1996

Kanári madár énekes, legszebb karácsonyi, újévi ajándék. Zekés, Baranyi ucca 42. 3

Egy darab hízott mangalica zsírsertés eladó Kishegyesi út 32. A 26

Egy kövér sertés eladó Csemete ucca 17. 25

Egy darab 8 hónapos malac, 130 kilós eladó Andrassy út 97. 4

Két darab 120 kilós sertés eladó. Busi ucca 18. alatt. 53

Százkilós zsírsertés eladó. Kút ucca 52. 45

Szerkesztője felelős:

PALFI JÓZSEF

Kiadóje felelős:

IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a

TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ

RESZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomdavezető:

SZIGETHY KÁROLY.

Rádiót Földes Sándor

cégtől

Püspöki palota

GYORSCSAPATOK

Irta: Mátéy Artur ny. ezredes

Amidőn a baráti németek és a testvéri vonzalmú lengyelek összekülönböztek, szívszorongva figyeltük tárgyalásaikat s reméltük, hogy végül mégis csak kiegyeznek valahogy mindkét fél engedékenysége útján. E helyett azonban szembeszálltak egymással. A helyzet ezután hamar megváltozott, váratlanul gyorsan. Őszintén mondhatjuk, hogy a lengyelek részéről szerencsésebb hadvezetést vártunk, vitézségükön így sem esett csorba, — a németek szabatos, gyors és sikeres haditénylekedése azonban csodatába ejtett. Utóbbiak két hét alatt egy 32 milliós országot győztek le.

Arra a kérdésre, hogy miként sikerülhetett ez a németeknek, — feleltünk: A hadműveletek lelkiismeretes előkészítése, a főlényes vezetés és a korszerű fegyverek alkalmazása, a fegyvernek és szolgálati ágak helyes összműködése által, de a végzetes csapatát a gyorsmozgású csapatok mérték a lengyelekre.

A francia-angol és német háború kezdetén figyeltük, hogy ezután is érvényesül-e majd a franciákat lehengerelni ígérkező villámgyors hadjárat (Blitzkrieg). Itt bizony az ellenkező módszer látszik célravezetőnek: a mélyen fölbé-süllyesztett küzdelemlonalból indult óvatos — hosszantartó — hadakozás. Hasonlóképpen nem sikerült az oroszok kirohanása a finnek ellen sem. Tanulság ebből, hogy „gyorscsapatokkal” csak ott lehet célt érni, ahol alkalmazásukra meg van az adottság.

Melyek ennek a feltételei?

Először is a terep legyen alkalmas az u. n. lerohanásra. Ingóványos, mocsaras, tavas, sok folyóval átszótt vagy hegyes, erdős terep nem, avagy kevésbé alkalmas ilyen csapatok számára. Fontos a kedvező időjárás is. Nagy esőzések által felázott, gidres-gödrössé vált utak, megdagadt folyók, elárasztott területek hátrányosak, de akadályt képeznek: magas hó, jeges eső, jégtorlaszok. Nehéz felhők, sűrű eső, havazás, köd rontják a látási viszonyokat. Végül pedig fontos a hadihelyzet. A legnagyobb gonddal kiépített erődrendszert, széles mélységi övbe jól

elhelyezett haderőket sem lehet egyszerre legázolni, sem áthatolni rajtuk. Szükséges, hogy az ellenség szárnyait meg lehessen kerülni és azok hátába jutni. A lengyelek elleni hadjáratban meg voltak az összes előnyös adottságok egy villámsebessé előrenyomulásra.

A gyorsanmozgó erők egységei és azok feladatai: I. A légi erők. A repülőgépek első feladata a légi felderítés és pedig a) a hadászati felderítés, általa az ellenség általános erőviszonyait kell megállapítani, b) a harcászati felderítés a megszállott vonalakat, előnyomuló oszlopokat, fontos hadi- és tereptárgyakat stb-t már részletesen kutatja.

A légi erők harcászati teendői: Az ellenség levegőben és nyugvásában lévő légi erőinek harcokkal és bombázásokkal való elpusztítása, a földi támadó erőinek feltartóztatása, szíjjelugratása, azok mozgása elé akadályok létesítése (hidak, utak, vasutak bombázása) és végül a gyorsmozgású földierőink közvetlen támogatása. II. A földi erők.

a) A páncélkocsik. Ezek a gyorscsapatok útvonalának földi felderítésére, harci akadályainak elhárítására, az ellenség előnyomulásának zavarására, késleltetésére, meglepetésszerű oldalba és háttámadására szolgálnak. Hátrányuk, hogy utakon haladhatnak és útzárral feltarthatók.

b) A motoros osztagok. Már nagyobb tüzerővel rendelkeznek, helyi harci sikereket érhetnek el, az utánuk következő zöm számára kedvező harefalettételeket biztosíthatnak.

c) A harkocsik (tankok). Ezek közül a „kis harkocsik” a gyors-harcászati eszközei, nem annyira réstörők, mint inkább lovassági feladatok elvégzésére alkalmasak. A „könnyű harkocsik” szintén fürgék, de már bizonyos lökőerővel (súllyal) rendelkeznek. A „közep és nehéz harkocsik” a gyakorisággal karöltve kerülnek alkalmazásba.

d) A gépkocsizó csapatok — gépkocsikra felrakott valamennyi fő- és segéd fegyvernek és a gépkocsivontatású alakulatok, in-

tézetek (egészségügyi, lőszer, élelem, műhely, anyag stb.). Ezekkel a csoportokkal már jelentős harcászati műveleteket lehet elvégezni, aszerint, hogy milyen céllal, mily nagyságban, kiterjedésben haladnak és mily távolságban követik őket a nem gépkocsizó erők. A gépkocsikon szállított csapatok képezik a gyorscsapatok zómát és főerejét, nagyságuknál, súlyuknál, de mozgékonyaságuknál fogva kell, hogy ott, ahol az ellenségbe beleharapnak, azt lehengereljék.

e) A lovas csapatok. Mozcékonyaságuk kisebb, mint a gépesített alakulatoké, de az a harcászati számára elegendő. Lovasított tüzeréggel, gépkocsizó, gépvontatású alakulatokkal, kerékpárosokkal önálló harcászati feladatokra alkalmasak.

f) Kerékpáros csapatok — szintén kisebb mozgékonyaságúak, mint a motorizált csapatok, de harcászati értékük mozgékonyaságukkal emelkedett.

g) A páncélvonatok. Vasúti pályához kötötten mozoghatnak, útuk könnyen megakadályozható, repülők iránt érzékenyek.

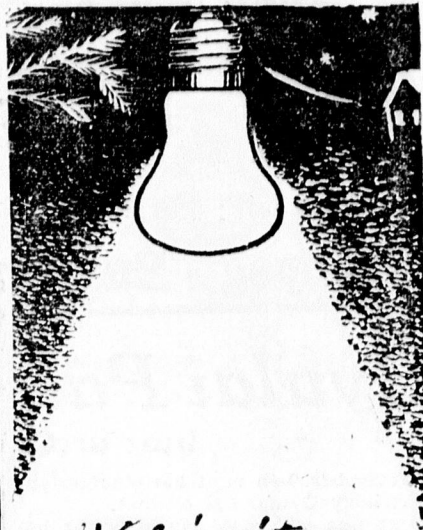
A csoportosításból láthatjuk, hogy vannak olyanok, amelyeknél a gyorsaság bír fontossággal és olyanok, amelyeknél a páncélozottság fontos.

A gépkocsizó seregtettek több oszlopban menetelnek, rendszerint egy fő- és egy, két esetleg három gyengébb oldaloszlopban. Utóbbiak már esetleg nehezebb terepen haladnak, azért lovas és kerékpáros csapatokkal való ellátásuk ajánlatos. Az oszlopok erős légvédelemre szorulnak, mert szállítóeszközük megsemmisítése megfosztja őket a további gyorsmozgástól.

A gyorscsapatok alkalmazása majdnem mindig támadólagos, mely irányul az ellenség oldalának, de azon túlhaladó céllal is, hogy azt megkerülve az ellenség hátába jussanak. Ahol fellépésük nem ígérkezik sikeresnek, onnan kivonják őket és más helyen vetik harcra. Támadásuk menetelő, harcra nem alakult oszlopok ellen feltétlenül eredményes.

Meglepő megjelenésük sikerüknek titka.

— Ahol senki sem dolgozik. A Csendes-óceánban, Új-Délwales közelében van egy kis sziget, amelynek neve Nauru. A sziget független kis államocska, melyben a benszültök teljes közösségben élnek. Pár évvel ezelőtt gazdag foszfát telepeket fedeztek fel a kis szigeten és mindjárt akadt nagytőke, amely bérbe vette a kis sziget bányáját. Kínai és angol vállalkozók kezében vannak a bányák, de a sziget lakók közül egyetlen egy sem dolgozik a foszfát kiaknázásánál, hanem kizárólag kínai munkások, angol ellenőrzés mellett. A sziget lakók csak nézik a munkát, mert a koncesszióért annyi pénzt kapnak, hogy egyáltalán nincs szükségük arra, hogy még dolgozzanak is. Majdnem mindegyiknek

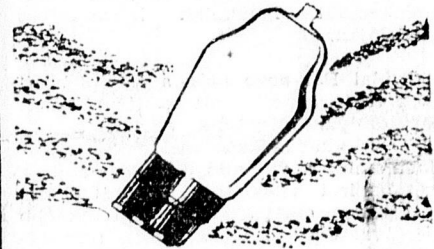

Világítson.
KRYPTON
Lénnnyel

TUNGSRAM

csövel
jobb a vétel!

van autója is s alig csinálnak egyebet, mint ide-oda autóznak a kis szigetükön, melyet gyalog is könnyen be lehet járni. Aligha van még egy helye a világnak, ahol a szó szoros értelmében minden munka nélkül olyan jól lehetne megélni mindenkinek, mint a Nauru-szigeten.

Aszmann

Házikabát

P. 16.80-tól

előkelő viselet.

WANDERER

AUDI

HORCH

személyautók

Tiszántuli vezérképviselet:

Gambasi Zoltán

Debrecen, Piac u. 81. Telefon: 12-90

Bemutatószalon.

NEUWIRTH GYULA

fehérnemű és babakelengye üzletében szerezheti be a legalkalmasabb ajándékot

KÁLVIN TER 3.

Több mint egy évszázad óta...

A szép lakások dekorálója

Haas Fülöp és Fiai féle Rt.

Fióközlet: Ferenc József-út 58. Megyeháza mellett. Tel.: 29-63.

Szőnyeg - Butorszövet - Függyöny - Papan - Linoleum

Gyulai Pál, a professzor

Írta: dr Csürös Ferenc

November 9-én mult harminc esztendeje, hogy Gyulai Pál elhunyt.

Harminc esztendő távolában az idő már elvégezte értékmérő feladatát. Gyulai Pál alakjáról is lefosztotta azt, ami a koré volt. Meghagyta azt, ami időálló érték.

Halkszavú lírájának néhány darabja örök érték. Vörösmarty életrajza állandó minta, hogyan kell megírni és megörökíteni egy nagy költő pályafutását. Kritikai munkássága egyszersmindenkorra belenyomta egyéniségének képét a magyar irodalom folyamatosságába. Olyan erős kritikai egyéniség, olyan kemény helytállással és igazmondással, olyan mély hatással, mint az övé volt, azóta nem jelentkezett a magyar életben.

Legkevésbé ismeretes egyéniségének az az oldala, mely őt, mint a magyar ifjúság nevelőjét, mint professzort mutatja be.

Mint egyetemi hallgató négy évet töltöttem mellette. Akkori feljegyzéseim felhasználásával próbálom megrajzolni Gyulai Pálnak, a professzornak képét az alábbiakban. Csöndes megemlékezésül halálának harmincéves fordulóján.

Gyulai Pál neve már a középiskolai évek alatt ismert volt előttem. Szent borzadályal olvastunk azokat a kemény kifakadásokat, melyekkel akkoriban, mint a villámlo Juppiter, sújtott szét az írói világban. Bírálatai ostorcsapásként csattogtak a legfényesebb glóriával övezett fejek fölött, nem kimélték az ifjú lelkek pályáját, jókait sem.

Félelem és ellenszenv lakott a lelkükben Gyulival szemben, mikor fölkerültünk az egyetemre. Nem is tudtuk Gyulait másnak elképzelni, mint fekete tatárképű, kaján nevetésű, bozontos szemöldökű, visszataszító nézésű embernek. Milyen nagy és kellemes volt a csalódásunk, mikor a katedrán először jelent meg előttünk az írásalban oly vértírónan kegyetlen Gyulai Pál.

Szellő képtű, fűrgé mozgású, fehérhajú emberke ült a tanári székbe. Feje alig emelkedett ki a katedra mögül. Eleven, barna szemű jókedvűen, de csupa jóssággal telve, síkított végig a zsu-

folásig tömött tantermen. Már első szava zsörtölődés volt. De milyen egészen más hatású, mint kritikái, irodalmi zsörtölődése! Tréfás szavaitól, jószívű mosolyától jókedvű kötődéssé vált gyúlt a második természetévé vált patogás, mely írásba rögzítve oly komor ridegséggel dermedtetten meg szívünk.

Megtanultuk, hogy Gyulai voltaképpen két ember. Az író Gyulai más, az ember Gyulai megint más. Azaz voltaképpen harmónikus egyéniség volt ő, egész és egységes jellem. Csak mi láttuk kétféleképpen. A gesztenyének is kifelé fordul a sebző, hegyes tuskéja s belül rejtőzik az édes, enniavaló bőle.

Akik Gyulait csak írásból ismerték, vagy akik fölött épen kritikusi ostorát is megsuhogtatta, azok nem szerették. Akik személyes ismeretségbe jutottak, azok imádni tudták. Tanítványai között nincs egy is, aki a legnagyobb hálával, szeretettel, ragaszkodással ne emlékeznének róla.

Pedig szívdott bennünket örökösen. Mindig talált valami hibát írásainkban, vagy beszédünkben. Egyénisége voltaképpen nem a katedrán mutatkozott a maga teljességében, hanem a szemnáriumban, ahol sokkal bizalmasabb és közvetlenebb az érintkezés tanár és tanítvány között.

Mint előadó tanár, nem volt hatással hallgatóiására. Előadásait többnyire olvasta. Szárazon, szaggatottan beszélt. Csak akkor vált érdekesebbé, mikor az előadás fonálát félbeszakítva, ki-kitért más dolgokra s emlékeiben elkalandozva mondogatott el érdekes apróságokat elhalt nagy írókról, politikusokról, kikkel egykor személyes ismeretségben s többnyire baráti viszonyban állott.

Rendes leckél után, a tanterem ajtaján amint kilépett, kulcsaival végig csörömpölt a hosszú folyosón. Közben évődött melléje sereglett tanítványival. Tréfás, csipős ötleteivel sokszor zavarba hozta a nyomába szegődött filozopter-kisasszonyokat, akikkel különösen szerette évödni. Azután bement a tanári szobába, mi meg a szemnáriumba.

Biztosra vettük, hogy pár perc múlva nyílik az ajtó s befordul rajta Gyulai és tréfás szóval neki támad valamelyikünknek: Hallja barátom, micsoda bolondot írt már megint...

Rendesen a nyelvészeket kezdte ki. — No hiszen szép legények maguk! Helyesírás az, amit maguk csinálnak? A Budapesti Hírlap az iskolamesterük ugye? Szép iskolamester, mondhatom. Olvastam a mai számban, hogy a mizster dezsónét adott a vendégeinek. Dezsónét! Micsoda dezsónét? Bánffy Dezsónét? No látják, micsoda bolondság. Dejeuner az és nem dezsóné...

Pattogott, zsörtölődött azután és szidta, szapultta, akik nem voltak vele egyvéleményen. De sohasem haragudott azért, ha valaki ellene mondott.

Sőt szerette, ha valaki keményen megmaradt a maga meggyőződése mellett. Vitakozott, ingerkedett vele, de azután megbecsülte. Ő maga a legerősebb derekú ember volt, környezetében nem szerette a puha, simulékony embereket.

Ha a vita már nagyon élessé vált, valami tréfás ötlettel vetett véget, vagy egy kézlengyítéssel más tárgyra tért át. Ilyenkor nagyon sokat lehetett tanulni tőle. Eleven szelleme fűrgén csapongott egyik tárgyról a másikra. Bámulatos tiszta látásával és mély tudásával olyan napfényes világításba helyezte a dolgokat, hogy mi másként nem is tudtunk látni, csak úgy, amint ő megmutatta. Ítéletei oly biztosak és logikusak voltak, hogy akarva, nem-akarva meg kellett nyugodnunk bennük.

A tanítványai való érintkezésében soha nem nagyképszerűsködött, amint hogy a fontoskadás mindig távol volt ettől a testben kicsiny, szellemben nagy embertől. A nagyképszerűség mindig a soknak látszani akaró üresség álarcá szokott lenni. Gyulainak nem volt szava tartalom és cél nélkül. Sem beszédben, sem írásban. Éppen ezért, mert érezték tanítványai szellemének óriási fölényét, a legbizalmasabb beszélgetés közben is önkénytelenül megadták a tiszteletet nem annyira a tanárnak, mint inkább a Gyulai egyéniségének. Közvetlen modorával, tréfás csipkelődésével bármilyen közel engedte magához tanítványait Gyulai, tiszteletlenséget részükrol nem tapasztalhatott soha. Azt a szavakkal ki nem fejezhető, belső respectet keltette bennünk, amelyet csakis az igazi szellemi nagyság kelt a lelkekben.

Egy ízben komor, esős novemberi délután vetődött be közzénk. Rendes szokása szerint leült a nagy U alakú dolgozó asztal belső öblébe egy székre, azután szóba ereszkedett velünk. Mit csinálunk, mit dolgozunk, mi az újság politikában, irodalomban? Sűrűn szopogatta a szivarját beszéd közben, egy-egy csipős, évődő szót is elejtgetett. Egyszer csak észre vesszük, hogy a szempillája le-lezárul, nagy ritkán szippant egyet, a beszéde is szaggatott lesz. Azután lecsukódik a szeme, feje a mellére hanyatlik. A szivar még ott füstölög az ujjal között. Ő maga elaludt...

A rövid lábú, kicsiny, tömzsi, alvó öreg úr tréfás látvány lett volna különben. De mi közölünk — pedig sokan voltunk — még csak el sem mosolyodott egy se. Némán, mozdulatlanul maradt ki-ki a helyén, vigyázva, hogy a szunyadásából senki föl ne ébredesse. Jó negyedórát tartott a mozdulatlanság. Még csak meg sem pissen senki. Akkor egyszerre fölrezzent, rágyújtott a kialudt szivarra s fehrissüiten folytatta az adomázást, csipkelődést. Ez a jelenet mélyen bevésődött az emlékezetembe. Az az áhítatos csönd, az az önkénytelen gyöngédség, mely az alvó öreg úr láttán mindnyájunk szívét eltöltötte, Gyulainak az embernek, a nemesszívűnek, a szerető lelkűnek szólt. Pusztá szellemi nagyságának ez ki nem jár.

Mikor jókedvű volt — s legtöbbször az volt — igen sok érdekes dolgot, régi nagy embereket jellemző ötletes ap-

Aszuam
Nyakkendő
P. 2.90-től
tiszta selyemből

róságot mondott el ott a szemnáriumban, tanítványai bizalmas körében. Bizony kár volt mind pontosan föl nem jegyezni őket. Saját magáról azonban nem szeretett beszélni. Érezte a maga értékét, de sohasem fitogtatta. Amilyen egyszerű volt külsejében, olyan pöz nékül, nemesen egyszerű volt egész lénye. Nagyritkán, hosszú unszolásra tudtuk rávenni, hogy magáról is beszéljen. Akkor is inkább élete olyan eseményeiről emlékezett meg, melyek más nevezetes emberekkel voltak vonatkozásban. Sok kérdés után anekdotázta el egy ízben például nevezetes párbaát Tóth Kálmánnal, a költővel. Azon frissibe lejegyeztem. Egyetemi jegyzeteimből ide from szöru-lszóra, amint hallottam saját magától.

— Jól van no, barátom, ha már nem hagynak béket, hát elmondom. Volt nekem is párbaajom, persze hogy volt. Meg is lótték benne, a fene egye meg! Valami polémiám volt azzal a bolond Tóthtal, aztán ő megharagudott egy állításmórt. Azt mondtam róla, hogy minden egyébehez megengedem, hogy ért, de a versírásához nem. Ő aztán ezért kihítt. Én is megneveztem segédelmet, ő is. Ő nagyon rigorózus volt párbaajdogokban, nem értette a tréfát. Piszto ly párbaaj lett a dologból.

— A Lőrinc-erdőbe mentünk másnap reggel. Ott kellett megessnie a párbaajnak. Korán reggel már ott voltam a segédelmmel, akik engem egy lóccára ültettek. Elmékedni kezdtem. A luddeg szél megborzogtatott, meg az a gondolat is, hátha belém ütökzik az a bolond golyó.

— Megérkezett az ellenfelem is a segédelvel. Megpróbálták a békítést. Nem sikerült. Láttam a szeméből azt az ellenséges indulatot. Egy költő nem bocsájta meg egykönnyen azt, ha valaki azt mondja róla, hogy nem tud jó verseket írni. Kimérték hát a távolságot és felállítottak bennünket.

Mikor a kezembe fogtam a fegyvert, elgondoltam, ugyan minek is törnék az életére olyan embernek, aki sohasem bántott, eddig jó barátom volt. Azzal kaptam a pisztolyt és kilőttem a levegőbe. Hanem Tóth Kálmán — úgy látszik — komolyan megharagudott rám azért a mondasért. Felemelte a pisztolyt és nekem szegezve jött előre egészen a megjelölt vonalig. En behúnytam a szemem és vártam, mikor út rajtam lyukat a golyóbls. Egyszer csak eldördült a pisztoly és én lerogytam. Szerencsére csak a lábam inán ment keresztül a golyó.

Tóth Kálmán odajött, kezét nyujtott.

JEGYZE FEL
az alábbi címet hasznát veszi, mert minden tekintetben T. megbízóim teljes megalégedését keresem.
Berényi Lajos
vizezetékszereléal vállalat
Kölcsey ucca 21. szám.

Textilsegédet
azonnal felveszünk.
Ajánlatot
Nagylétai
HANGYA Szövetkezet
címe rékürnk.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván
Petrik Károly
rőfős és rövidáru kereskedő
SZENT ANNA UCCA 5.

Agrikultura Kereskedelmi Rt.
Kirendeltség:
Budapest, V. Nádor u. 32.
Telefon: 123-719.
Sürgőnyoim:
Agrikultura Budapest.
DEBRECEN,
Széchenyi ucca 1. I.
Sürgőnyoim:
Agrikultura Debrecen.

Ertékes ajándékul

szép takarót, szőnyeget, függönyt, paplant, matracot, hencserátvetőt, pokrócot, butorszövetet vásároljon

Erdélyi Szőnyegházban

Piac ucca 34. szám.
Telefon: 22-45.

En is oda nyújtottam a kezem, de nem tudtam megállni, hogy oda ne mondjam:

— Lóni jól tudsz Kálmán, de verset írni — azt nem!

Nagyon sok apróságot lehetne így összeszedgetni. Ötletes mondásai, tréfás kiszólásai szájról-szájra jártak az egyetemen. Ő, aki a nagy nyilvánosság előtt kritikai és politikai nézetei miatt szinte furdótt a népszerűségben, az egyetem csöndes falai között — mármint tanár is.

mint a bölcsészethallgatók tantermei körül — a legnépszerűbb, a legtöbb szeretettel övezett professzora volt az ifjúságnak.

Pedig a fiatalság szíve a mágnesű finom biztonságával csakis arrafelé fordul, amerről igazi szívjószág, önzetlen lelki nemesség sugárzik feléje. Gyulai Páltól nem is tanulhattak más tanítványai, mint szintiszta becsületességet, igazság- és emberszeretetet. Ezért volt ő nagy, nemcsak mint író, hanem

az általa megjövendő világháború és a kommunizmus, melynek vörös veszedelmét megint csak a magyar bástyának kellett megtörni.

Kossuth Lajos üzenete a mai magyarságnak

Írta: dr. Hegyaljai Kiss Géza

Kossuth Lajosban az isteni kiválasztottság minden jegye meg volt arra, hogy életirányító üzeneteket küldheszen nemzetének. Csodás valaki, akinek van hitele, mert nyilvánvaló isteni küldetése és önáldozó szeretete!

Üzenetei korok és alkalmak szerint változnak, de a lélek, melyből erednek, soha nem változik, mert ez a lélek az örökkévalóság fényzónájából kapja tüzeit.

Mikor pályája indult — a pozsonyi országgyűlésből — üzen egy kézzel írt ujsággal, az Országgyűlési Tudósítással.

Mikor a szabadságért szenvedett rabságból kiszabadul —, üzen a legelső nagy magyar ujsággal: a Pesti Hírlappal.

Mikor 1848 március 15-e felragyog: üzen egy törvénnyel, mely szabaddá teszi a robotos jobbágyot, testvérré teszi a jogok élvezetében és a kötelességek megosztásában a rendiség sáncaiból kilépő magyarságot.

Mikor a szabadságot vérrel kell megkeresztelni az életre: üzen egy indulóval, mely kisdorja a férfit a falu csendjéből a csataterek ágyú-mennydörgésébe, mert... Kossuth Lajos azt üzenté!

Mikor száműzetésbe megy: üzen levelekkel a világ hatalmasságainak, üzen itthonmaradt véreinek. És a külföld nagyjal is, a szülőföld nemzedékét is megérik, hogy az isteni lélek fénye reszket a számkivetett próféta kéziratán.

Mikor küldöttségek keresik fel olaszországi Pathmos-szigetén, szavaiból meg kell érezni honfitársainak, hogy mindörökké igazságban tartja őt a távoli haza szeretete. Ami mégis erősebb szívében a honvágytól annak az új Magyarországnak várára, melyben idegen király hatalma nem lesz hóhéra a nemzet legigazibb fiainak.

Mikor holtan hazahozzák egy elkésett diadalmenetben, akkor is üzen: ravatala gyászával, sírhalma márványával. Azt üzenté: az eszmények szeretetét nem lehet eltemetni.

Mikor jó napokat lát a nemzet, üzen azzal a 94 szoborral, melyet felállítanak az ország minden részében, hogy Kossuth érbe'öntött alakja vezesse a szabadság győzelmére az új magyarság nemzedékeit.

Mikor a kárpáti bércen letörrik a zászló: üzen a nemzet hitének felemelésével, a külföld lelkiismeretének felköltésével.

Üzen, üzen és üzen. Mindig mást, de mindig csak egyet: Isten a magyart a

legszebb országban a vele kötött szövetség népévé teremtette, a keresztyénység és műveltség bástyájává, kelet és nyugat aranyhídjává tette. S a magyarságnak erre az elhívásra: könnyesében megolvadva, vérzaporban megkeményedve, viharban megedződve, a szabadság napsütésében megérelődve, tökéletessé kell válnia!

Hogy felfoghassuk Kossuth üzenetének helyes értelmét, kerjük egy alázatos belismeréssel. Azzal, hogy a magyar nemzet nem ismeri teljesen az ő nagy profétájának a gondolatvilágát.

Az, hogy nem ismerjük eléggé Kossuth ígét, egyrészt abban a tényben leli magyarázatát, hogy ő 1849 októberben, tehát 47 éves korában elhagyta Magyarországot és London felé igyekezett, hogy onnan legyen javára a magyar ügynek a világtözelemény megnyerésével. Hogy mi történt vele élete másik 45 évében, arról csak halomából tudunk valamit. Pedig éppen erre az időre esik diplomáciai működésének és írói munkásságának oroszlan-része. Hogy ő ezalatt az idő alatt, milyen mélységes nyomokat hagyott külföldön, azt tulajdonképpen csak most tudjuk, mikor Trianon után keressük a szövetségeseiket, és látjuk, hogy leghatásosabb pártfogónk a Kossuth Lajos szelleme.

A külföld két dolgot tudott Magyarországról. Azt, hogy a honfoglalás után lovasai végig pusztították nyugat és dél országait. A másik, hogy Ausztria gyarmata. Kossuth Lajos kezdte meg a külföld felvilágosítását arról, hogy a magyarság a szabadság, a keresztyénység és a nyugati műveltség lovasias védelmezője volt.

Alkotmányunk meglepő párhuzamot mutat az angol alkotmány kialakulásával és népe, mint a nyugati kultúra keleti határőrsége ésszel és szívvel, fegyverrel és műveltséggel tette magát méltóvá a népszabadság ama vívmányára, mellyel Anglia és Amerika népe dicsekedhetik. A nyugati országoknak tehát nem az az érdeke, hogy egy szét-eső elemekből összeabroncsolt Ausztria támogatásával Oroszország cári kényuralmát támogassák, de az, hogy a független lengyel, magyar és olasz állam kiépítésével védőgátat emeljenek a féktelen Kelet nyugatra törése elé. Magyarországon, mint egy jól művelt kerten át áradjanak a nyugati műveltség békés erői a Duna torkolata és Ázsia veszedelmekkel vemhes határai felé.

Hogy Kossuth Lajos történelmi logikája, mily helyesnek bizonyult mutatja

Tiszta
magyar szellemű

higgadt
tárgyilagos

minden
kérdésben

DEBRECZEN

Éjjel Debreczenben

Az uccákon csend. Az ódon falakat zuhogó zápor bő patakja mossa, villámok villanó fényét a járdák ezer fekete tükre sokszorozza.

Amott szemben a Kollégium tömbje, benne valaha Csokonai lakott, s a padokra cifra kezdőbetűket Küllesey meg Arany keze faragott.

Itt bimbóztak a bővös Lilla-dalok, s Küllesey ajkán alátuokli szavak, a világgal vívó szilaj magyar sziklát: Toldit, itt álmodták a hársak alatt.

Itt dült a tatár, gyilkolt a dögvész,

szinig telhettek rabokkal a gályák, ez a város dacolt és magyar maradt!

Hallottam és egy perere visszafogom a szívemre szálló sok hősi hősi regét, csendülni hallom a vad ézengésben a kuruc kardokat s a paraszti ekét,

csorgó ereszek zajában ős céhek ezernyi szorgos szerszáma zeng-zörög, nem félték hazám, Európa elhorult egén ma bármily vihar is mennydörög!

Lehetünk rosszak, de sohasem restek, és bár most is egymás húsába tépünk, a lelkiismeret sajgató poklán a szent Jászolhoz mindig visszatérünk!

Száműzött szívembe mannat hullatott ez ősi város titko: éji hagja, s áldozatos könny csurran ki szememből mikor kondukt a Nagytemplom harangja...

ÖRS ELENER

Legszebb

a LORD

ajándék

Debreceni Műkögyár R.-t.

Fürdő ucca 2.

Mozaiklapgyár-Műkögyártás.

Szebbnél szebbek

jobbnál jobbák rádióim, osillárjaim, gramofon és lemez újdonságaim. Villamos olkkek, szere-
lések, javítások

Nánássy Lajos

Piac-utca 85. szám

Menetjegyirodával szemben.

Menetjegyirodával szemben.

Egyetlen erőnk

Bár zord, kemény sors tép, zúz Magyarom!...

S úgy érzed: minden, minden, csupa rom

Mit századoknak büszke álma vitt...

És roskadozva omlik már a hit,

Mely ezer éven pajzsként átkarolt...

S a régi szépség, nagyság — csupa holt!...

... Úgy érzed: minden minden, hasztalan:

A küzdés, várás, — mert megírva van

Az „égi könyvben“, hogy: „sorsod betelt!“

S az egykor rég nagy dicső, ünnepeit

Szent „magyar név“ — sír-kereszthez ért

S a történelem jegyzi csak, hogy — élt!

... Tekints az Egre bizon — és remélj!...

Hogy virradatnak jönni kell, s az éj:

Mi még karolj ma, — hajnal fénybe jut,

Mert bár tövisbe gazdag még az út...

És szenvedések — láncra még a hér:

Mi „szent fehér hajónk“ — a révbe ér!

... Szívet szívhe', — kart a karba fonva:

Egy akarat éljen itt a Honba;

Egy akarat, egy csak: „Élni!... Élni!...“

Egy eszmének szent tüzeben égni!...

Ami választ, — mindent félre téve:

Szívek fényén járni itt az éjbe!...

S míg a lélek forró dachba reszketi

„Krisztus útján“ vinni a keresztet;

Tépd sorsunk minden gyásza ellen!...

S hinni!... Hinni!... Forrón, — rendületlen!

ZIVUSKA ANDOR.

Mit jelent a vidék számára a „Budapest Télen“ mozgalom

Irta Hallóssy István m. kir. kormányfőtanácsos
az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal vezetője.

Az Idegenforgalmi Propaganda Munkaközösség, mely Budapest székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalának, a Budapesti Központi Gyógy- és Üdülöhelyi Bizottságnak, az IBUSZ Rt-nak és az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatalnak nagy közös szerve, ez évben útjára indított egy közös akció, a „Budapest Télen“ mozgalomát, amelynek az a célja, hogy a magyar téiben újabb híd-
dat verjen a vidék és a főváros között.

A magyar idegenforgalom négy tényezőjének vezetői úgy vélték, nem elég, hogy évente egyszer, — tehát a márciusi Tenyészállat Vásárra, a májusi Nemzetközi Vásárra, az augusztusi Szent István napra és a szeptemberi Lakberendezési Vásárra — nagy tömegekben indul meg a vidék a főváros felé. Ezek a kedvezményes utazásokkal kapcsolatos akcióknak ugyanis majdnem kizárólag gazdasági jellegű volt s így a vidéki utas ideje elteltik szaladgálásokkal, beszerzésekkel, alkudozásokkal s ezért a gyönyörű magyar főváros élvezésére nem marad ideje. De nem is maradhat ideje, hiszen ezek az események, a tavasz és az ősz között zajlanak le, amikor a magyar vidéken a munka dandárja van, a vidéki magyar tehát a tél kivételével soha sem jöhet boldog gondatlansággal Budapestre. Bátoran állíthatjuk hát, hogy az eddigi tömegutazási lehetőségek keretein belül a főváros és a vidék csak a munka felőli nagy robotjában talál-

koztak egymással.

Ezen akarunk mi változtatni most a „Budapest Télen“ akció rendezésével.

Eddig az volt a helyzet, hogy ősztől tavaszig szinte teljesen elapadt az élet áramlása a főváros és a vidék között s lassan téli álomba dermedt a magyar belső idegenforgalom. November 1-től március 1-ig a magyar idegenforgalom 120 fekete napja következett évről-évre s mi most ennek a 120 eseménytelen napnak üzentünk hadat azzal, hogy tél-
li szezonú akartunk csinálni a holtsezonból.

Milyen eszközökkel? Arleszállítással az egész vonalon! Olcsó utazást, olcsó hotel, olcsó ellátást, olcsó szórakozást és olcsó nivó pihenést akarunk biztosítani minden vidéki számára a magyar fővárosban. Azt akarjuk, hogy a fővárosnak az idegenek által annyiszor agyondicsért szépségét, kultúrintézményeit, színházait, fürdőit, zenei életét, tanulmányi és önképzési lehetőségeit, nivó pihenési alkalmait, csillogó társadalmi életét a téli hónapokon keresztül rendkívül olcsón magáénak vallhassa minden vidéki magyar. Azt akarjuk, hogy a magyar vidék legalább télen birtokába vegye a magyar fővárost.

A legújabb belső vándorforgalmi statisztikák azt bizonyítják, hogy a városi elem áramlása a falu felé 40 százalékkal nőtt, a vidék áramlása pedig a főváros felé 48 százalékkal szaporodott. Alig egy év alatt tehát az egész belső

forgalom vonalán közel 50 százalékos az emelkedés. Joggal remélhetjük tehát hogy a téli magyar élet is törekedni fog ezt a hatalmas forgalomjavulást elérni, ha mi is törekszünk olcsóvá, vonzóvá és széppé tenni a főváros téli magyar életét. Am a statisztika azt is mutatja az akció és reakció egyenlőségének örök törvénye alapján, hogy ha Budapestre többször jön a vidéki, akkor budapesti lakos is többször megy a vidékre. Ha tehát a „Budapest Télen“ akció jól sikerül, akkor viszont tavasztól őszig még több filléres vonat, még több filléres hajó, még több csoportos és egyéni utas fogja a vidéket felkeres-

Karácsonyra

zongora, gramofon, rádió, hangszer

áru szükségletét szaküzletben szerezzé

be SZENDRŐ BATTHYÁNY U. 22. SZ.

Gramofonlemezek nagy választékban

ni, mint eddig. Mit jelent tehát a vidék számára „Budapest Télen“ mozgalom! Olcsóbb Budapestet télen és még több új vendéget a nyáron!

Érdekességek a debreceni Ipartestület 40 éves történelméből

Amikor a munkaadók kértek védelmet a munkásokkal szemben.

A Debreceni Ipartestület negyven éves. Nagy történelmi időket élt át 1898 november hó 28-án tartot alakuló közgyűlése óta, bár maga a tényleges működése csak valamivel később, 1899 április 14-én kezdődött.

Azt talán mondanunk sem kell, hogy a megalakulás nem ment simán. Sőt. Az ipartársulatok aggodalmaskodó vezetői erős ellenzéke voltak az Ipartestületnek. Feltették a maguk autonómiáját és vagyoniát. Végül azonban sikerült az ellenzéki tábort jobb belátásra bírni és létrejöött az Ipartestület.

Maga az előkészület is nagy és nehéz munkát követelt. A szervezők erős támaszt találtak Boczkó Sámuel rendőrőrkapitányban, dr Boldizsár Kálmán rendőrkapitányban, aki iparhatósági biztos is volt, Szentpétery Ferenc rendőrfogalmazóban és Vetéssy Béla rendőrfogalmazóban.

Nehéz munkát adott az iparosok összeírása, mert csaknem 1800 iparost kellett nyilvántartásba venni, de a kellő adatok nem álltak rendelkezésre. Abban az időben — mint ez Lechner Lajos ipartestületi jegyző által megírt ipartestületi történetből kitűnik, — külön orvosa is volt az Ipartestületnek, abból a célból, hogy a munkaadók részéről esetleg elkövetett testi-sértések megállapításánál, illetőleg a tanoncok a választott iparágra való alkalmassága tekintetében közremunkálkodjék.

A tanoncok buzdítására Zelinger Ede címfestőmester tervei után „Szabaduló levelek“ -et készített az Ipartestület, sőt a jeles tanulóknak 10—10 koronás aranyat is adott.

A testületi ügyrendet és a békéltető bizottsági alapszabályt dr Körössy Kálmán ipartestületi ügyész készítette el.

Az Ipartestület első elnöke Tóth Kálmán fériliszabó, alelnökök: Serly Ede óras és Kurucz Miklós eszmadiametek, pénztáros Dávidházi Kálmán, jegyző dr Botz Elek volt.

Az Ipartestület helyiségei ott voltak, ahol most. Ezzel segítette meg a város a kezdő testületet, hogy olcsó bérért kiadta ezeket a Simonffy uccai helyiségeket és ezenkívül 2000 forint kamatnélküli kölcsönt is adott. Tizenkét nagy szobát és a dísztermet foglalta el az Ipartestület.

Innen indult ki az ipari hitel-szövetkezet megalakításának gondolata, mely aztán sikerrel is járt. Az 1899. évben 1769 önálló ipa-

ros, 2811 segéd és 1267 tanonc volt nyilvántartva a testületben.

Az első számvizsgálók ifj. Konez Lajos bankkönyvelő, Rössler Richard építőmester és Jobbágy Imre tímármester voltak, utóbbi később az ipartestületi hitelszövetkezetet is vezette.

Az Ipartestület működésével mind a Kamara, mind a minisztérium meg volt elégedve. Ez teljesen indokolt is volt, hiszen a testület akkoriban nagyon sok olyan kérdéssel foglalkozott, melyek legmélyebben érintették a mestereket, segédeket és tanoncokat. A testület már 1901-ben megrendezte az első testületi karácsonyi ipari vásárt és kiállítást, amely nagy erkölcsi sikert aratott. Résztvevő benne 37 önálló iparos, 13 segéd és 16 tanonc. Jellemző, hogy a zsűri a kiállított tárgyakat a következő szempontokból bírálta: célszerűség, jó munka, stílszerűség, versenyképesség az ár tekintetében. A kiállításon számos értékes nagy díjat nyertek olyan iparosok, akik közül többen ma is élnek.

A testület 1902-ben állást foglalt a munkásközvetítő intézet felállítására mellett és e célra 200 koronát szavazott meg évi segélyként.

Az Ipartestület évről-évre szépen fejlődött. Persze voltak évek, amelyekben az akkori „történelmi eseményeken“ ma legalább is esdálkozunk és sóhajtok csendesen: de jó világ is volt akkor. Ilyen eseményről a krónikás így emlékezik meg a testület történetében:

„Az 1906 év szintén hangos volt a munkásmozgalmaktól, úgyhogy a testületnek közbe kellett lépnie a Városi Tanácsnál abból a célból, hogy a munkaadók jogos érdekeinek megvédésére tegye meg a lépéseket, de megkereste a belügyminisztert is, hogy a helybeli rendőrhatalóság türelmedékenységek helytelenségére figyelmeztesse.“

Komoly munkát fejtett ki az Ipartestület a forradalom, a kommunizmus és a román megszállás alatt, hogy a felfordulásban is a testület gazdasági működését fenn tarthassák. Sikerült is mindig átmenteni a munka értékeit.

A későbbi korban az Ipartestület tevékenysége már a mi szemünk előtt folyt le, azt mindenki jól ismeri.

Irógép-eladás-csere HURAY, Ipartestület T. 17-93

Tudja-e már, hogy hol fog szórakozni Szilveszterkor?

a Szekeres borozóban

Hunyady u. 1.

Mindenki jól fogja érezni magát. Hangulatos cigányzene. Magyar nótákat Farkas Sándor énekel. Minden vendég ajándékba részesül.

Karácsonyra ajándéknak

retikült, irattáskát, bőröndöt, neszeszert, pénztárcát bizalommal vásároljon a készítőnél

FEUERMANN bőröndösmester

Piac u. 26. Gambrinus passage.

Elvém: Jó árú olcsó áron!

MONTBLANC
OSMIA
CASTELL

DISZ LEVÉLPAPIROK
TÖLTÖTOLLAK
óriási választékban
 4 színű írónok 3 pengétől

CSILLAG környpheresk
 VÁROSHÁZA ÉPÜLET.

Dárkás
töltőtollak
 14^c aranyhegygel 750ftl.

128.000 lakosa van Debrecennek

1552-ben volt az első népszámlálás Debrecenben. — A debreceni lakosságnak több, mint fele nem „benszüllött”. — Sok a női lakosa Debrecennek, csaknem 5000-rel több a nők száma a férfiakénál.

Debrecenben pár héttel ezelőtt zajlott le a népszámlálás. Megállapítható, hogy a debreceni lakosság száma 128.000 körül van 1939 év végén. A legújabb népszámlálás adta a gondolatot, visszatekinteni Debrecen történelmébe, hogyan nepekedett be a város az idők folyamán. A „Debrecen” munkatársa, mint legilletékesebbhez, dr Csobán Endre városi főlevéltárnokhoz fordult idevonatkozó kérdéseivel, mint aki a legutóbbi aép-sezseirásnak is vezetője volt.

Dr Csobán Endre rendkívül érdekes adatokat tárt fel a népszámlálás kérdésével kapcsolatban Debrecen város történelmi múltjára és jelenére nézve egyaránt.

— Mikor volt a levéltárban megállapíthatólag az első népszámlálás Debrecenben? — érdeklődtünk.

— A népszámlálásnak modern változatáról, csak 1869-től beszélhetünk, — mondotta dr Csobán Endre. — Voltak azonban már régebben is olyan összeírások, melyek a város adózóit vették számba és ebből a valószínűség szerint megállapítható a lakosság száma.

— Az első népszámlálás, mely kimutatható, 1552-ben volt Debrecenben. Ez az úgynevezett portáösszeírás volt. Debrecenben 1216 portát írtak össze, ami 8—10.000 lélekszámnak felel meg. A későbbiekben is aztán a város az adózókat évenként összeíratta. Az 1660-as évektől kezdve több ilyen összeírás aayaga fennmaradt. Ebből megállapítható, hogy 1670-ig a lakosság száma 20—24.000-re szökken. Ekkor kezdődött a 16 évig tartó török felszabadító háború, mely annyira tönkretette Debrecen virágzó iparát és kereskedelmét, hogy még ugyanebben a században háromszor beljebb vették a város kerítését, ami azt jelenti, hogy a házakból a lakosság kikapustult, részben pedig Caraffa és mások sarcolásai miatt elmenekült.

— Ebből az időből származik az alföldi embernek az a mondása:

— Caraffa, Musztafa, akasztófa — minde három fa, igen, igen rossz fa.

— Debrecen kipusztulása olyan mértékű volt, hogy az 1715-ös összeírás, melyet 1721-ben kiegészítettek, mindössze 9000 lakost mu-

tat ki a város területén. — A 18-ik században — mondotta munkatársunknak Csobán Endre dr — a város újra fejlődésnek indult. Az egykorú népszámlálási ív szerint az egész népesség sommája 28.842 vagyon. A tizenkilencedik század első felében ez a szám ötvenezeren felül emelkedett. A szabadságharc leverése után azonban a sok halott, menekült, elbujdosott és bebörtönözött folytán ez a szám ismét lepadt és az 1869-iki népszámlálás 46.411 embert mutat ki a város területén.

— Az utolsó negyven esztendő, illetve félszázad, Debrecen város fejlődésének legerősebb szakaszába esik. A modern népszámlálási adatok tízezerenként adnak képet a város népességének ugrásszerű emelkedéséről. 1880-ban 51.122, 1890-ben 56.940, 1900-ban 75.000, 1910-ben 92.729, 1920-ban 103.186 Debrecen lakosainak száma a közben elviharzott világháború ellenére, 1930-ban 117.275 lakos él Debrecenben, míg most 128.000. Látjuk tehát, hogy 61 év alatt csaknem háromszorosa növekedett a város népessége, ami elég szép fejlődés, ha nem is mondható amerikai méretűnek. 1869—1939-ig eltelt 61 év alatt az egész ország lakossága 73 százalékkal szaporodott. Ezt az arányt Budapest, Debrecen, Pécs, Miskolc 3—4-szeresen meghaladta. A többi város már nem gyarapodott ilyen hatalmas százalékban, pl. Szeged is elmaradt Debrecen mellett. Szeged népessége 61 év alatt 64.049 lelket tesz ki, míg Debrecen ugyanazon idő alatt 71.164 lélek.

— Az ember azt hinné, hogy Debrecen lakossága megállapodott embertömegg, melyen évtizedeken át alig változtat eszetvonás-nyit az élet. Érdekes megállapításra jutunk azonban, ha a város lakóit abból a szempontból vizsgáljuk, hogy Debrecenben születettek-e, vagy másol? Az 1930-as népszámlálás szerint háromszézerrel több a nem helybeli születésű lakosa Debrecennek. A benszüllött debreceniek százaléka 48,57, a nem helybelieké 51,43. Debrecenbe tudnak más megyékből szabadfoglalkozású emberek s az utolsó két évtizedben sok erdélyi és felvidéki menekült is érkezett.

Férfi bélelt bőrkesztyű P 4-8°-tól

Női bélelt bőrkesztyű P 2° — -tól

Nagy választékban

HAMERLI-nél

Gemrinus
 ártáró

Karácsonyi ajándékot

feltűnő olcsón
 pazar választékban
 d. u. 6 óráig
 vásárolhat.

Ebéd idő alatt d. u. fél 2—3-ig zárva.

CSILLAG testvérek

Piac és Simonffy ucca sarok.

Foglalkozás szerint kiderül, hogy Debrecenben a lakosságnak csak 22 százaléka él az östermelés körébe eső foglalkozásokból, ezzel szemben az ipar-forgalmi népesség 46,2 százaléka, közalkalmazott 9,3 százaléka, míg nyugdíjas 9,4 százaléka él Debrecenben.

A nők száma Debrecenben jóval nagyobb, mint a férfiaké. 1000 férfira esik 1083 nő. Közel ötezer nővel több él Debrecenben, mint férfi. Az egész országban csak Bu-

dapest mutat ki a törvényhatóságok közül rosszabb arányt. Másfél ezer külföldi honos él Debrecenben, akik tekintélyes része azonban magyar és csak a trianoni határozatok értelmébea lett külföldi állampolgár. Debrecenben van 15.000 lakóház.

Ime, így néz ki Debrecen város félszázados fejlődése a népszámlálás adatainak tükrében. A fejlődés határozottan megállapítható és biztató a jövőre nézve. (kiss)

Debreceni néprajzi tárgyak a helsinki muzeumban

Dr Ecsedi István és Iványi Sándor annak idején ethnographiai gyűjteményt ajándékoztak a testvér finn nemzetnek.

A történelmi napok kavargó viharában, az északon felparázsló háború tüzeben egyre több szó esik Helsinkiről, Finnország fővárosáról, mely fölött légitámadások viharzanak el s melynek múzeumában, színházában, könyvtárában egy rokon nemzet kínese kulturájá pihen attól a veszeitől: fenyegetve, hogy talán napok múlva romokban heverhet az, amit egy nagyszerű kis nemzet nagy szelleme alkotott.

A helsinki múzeum a maga nemében egyike a legérdekesebbeknek Európában. Debrecen nagy tudósa, dr Ecsedi István hozta hosszú évekket ezelőtt híret a testvérműzeum-múzeum-kulturájának, melynek teljessé tételéhez Iványi Sándorral, a művészlelkű és minden nemes ügy iránt nagy érdeklődéssel viseltető debreceni régiségkereskedővel együtt ómaga is hozzájárult.

A „Debrecen” munkatársának Iványi Sándor beszélt el az érdekes ajándékozás történetét, a kegyelletes megemlékezés meleg, megható hangján szólva dr Ecsedi Istvánnal közösen végzett ama munkásságukról.

— Dr Ecsedi István kedves barátom lappföldi útjával kapcsolatban látogatta meg a testvér finn nemzetet — mondotta Iványi Sándor, aki a magyar színjátszástól a magyar ethnographiáig számtalan változatban szolgálta életével a magyar kultúra, magyar művészet ügyét. — Részben onnan küldött leveleiben, részben hazajövetele után személyesen közölte velem érdekes tapasztalatait. Meglátogatta a helsinki múzeumot is s mint az ethnographia szerelmese, rajongója érdeklődött ott a magyar néprajzi tárgyak anyaga iránt. Egy szekrényben egyetlen árva szür és némi matyó munka képviselte a magyar néprajzi tárgyakat. Természetesen első gondolata az volt, hogy teljesebbé tegye a testvér nép múzeumának ránk vonatkozó anyagát...

— Mikor hazajött, nyomban munkához fogtunk... Elhatároztuk, hogy közös erővel, saját tehetségünkkel összeállítjuk, megcsináljuk a helsinki múzeum magyar néprajzi osztályát a testvérműzeum számára.

— Nekem volt egy aagy, saját tulajdonomat képező néprajzi gyűjteményem — mondotta Iványi Sándor. — Boldogult Pista barátomnak is volt egy ilyen gyűjteménye.

Ezt kiegészítettük és a finn követség útján elküldtük Helsinkibe. Dr Ecsedi István, mikor a múzeum jubileumi ünnepségére kiutazott Helsinkibe, saját szemével győződött meg róla, milyen becsben tartják a magyar néprajzi anyagot Helsinkiben.

— Nemsokára én is, dr Ecsedi István is köszönő okiratot kaptunk a finn követség útján és egy gyönyörű díszalbumot Finnországról — fejezte be a beszélgetést Iványi Sándor, a magyar művészet lelkes barátja.

Ezen az Iványi Sándor és dr Ecsedi István saját erejéből összeállított és eljuttatott értékes és becses gyűjteményen kívül a Déri múzeum is küldött csereanyagot a helsinki múzeumnak évekket ezelőtt. Cserébe a helsinki múzeumtól halászlát és finn aeprajzi tárgyakat kaptunk.

Helsinki felett ma a háború tüze lobog és a világot verő vad lángok mellett elfakulnak a kultúra gyönyörű, lélekből fakadt virágai. De talán nemsokára ismét visszaköltözik a földre a béke és hisszük, szeretnénk hinni abban, hogy akkor ismét, sértetlenül ott fognak állni a helsinki múzeumban a magyar néprajzi tárgyak, melyet két rajongó, szepet szerető magyar küldött a testvér finnnek s melyek hirdetik a művészet és magyar néplélek örök szépségét, mely túlél háborút, gyűlöletet, túlél mindent. (p-us.)

Manikür-
 készletek

Tóthfalussytól

Autósok!

ablakmelegítő,
 hűtőtakaró
 fagyállóolaj
 és hűtőfolyadék
 Hóláncc stb.

Kapható:

Gambasi Zoltán

Debrecen, Piac u. 81.
 Telefon: 12-90.

Ma egészsznapnyitva

Az összes típusu rádió készülékek, különböző csillárok, gramafon és gramafonlemezek egész nap készséggel áll rendelkezésre a m. t. vás. rióközönségnek.

Nánássy Lajos
rádió és villamossági vállalata **Piac ucca 85.**

Egy különös félsziget

Tavalyi görögországi utazásomnak fő érdekessége Thessalonika és környéke volt.

A magyar közönség a budapesti sajtó felületessége következtében többet olvas Brazíliáról vagy Japánról, mint Európának legnagyobb múltú és természeti szépségeiben gazdag kis országáról Görögországról, ahol az átutazó hihetetlen olcsón kaphat ellátást és minden felé biztonságosan járhat s a mai görögöktől sokat tanulhatunk áldozatkész hazafiságban. Közünk ugyan csak az egy Rácorszag (az ő nyelvükön: Jugoslavija) van, egész napi út gyorsvonaton, de ez elég nehezen leküzdhető akadály: a külpolitikában hangzókatott baráti hajlandósága mellett is méregdrága vizumot adott nem megengedett szétnevezés végett kiszállni sem Belgrádban sem Úszkubben. De mikor visszajövet a hiányos állomási szolgálat miatt lekéstem, meghálásra kényszerített Belgrádban.

Thessalonika olyanforma fekvésű a etnegröböl mellett, mint Fiume. Érdekes tarkabarkaságban található benne római, ókeresztény és török építmények. Főutcája a Balkán félsziget átseelő római birodalmi országút folytatása. Műemlékei láttára végleg leszámoltam azzal a balga mesével, mely szerint nálunk az Árpádkor emlékeinek elpusztítását a török hódoltsággal próbálja mentetni, noha legtöbb a maguk közönye és tudatlansága folytán pusztult el. Hiszen Görögországot közelebről érte és tovább pusztíthatta a török. Thessalonika (népiesen: Saloniki) csak 25 éve, hogy felszabadult alóla. Nem is épült a környéke számára vasúti hálózat. Autóbuszal kezdik megközelíthetővé tenni. Autóút vezet 1000 méteres hegyek között hajmeresztő tekervényeken át kelet felé a 3 nyulványban végződő Chalkidike félsziget tövéhez hierisos városkába is. Onnan indul ki a keleti földnyelv, amelyet Xerxes perza király hadászati célból át akart vágni. Epp olyan kétségbeesett vállalkozása volt, mint amikor felfuvalkodottságában megkorbácsoltatta a tengerszoros, amiért elszakította rávert hajóhídját.

Majdnem egész napba került az út odáig. Áthaladtunk Stageirán, Aristoteles szülőfaluján és több más falun. Utcáik olyan keskenyek, hogy nem lehet kihajolni a kocsiból, szinte súrolta a falakat. Hierissosból pár órai séta volt a tengerpartja. A révből csónakon keltünk át meghálni a thessaloniki túrista iroda útmutatása alapján a kis Amuliani szigetre. Széjjel sem nézhettem a szigeten, mert reggel 4 órakor jött értem a rivisa, hogy induljunk a félszigetre. Mire a nap feljött, kezdett feltűnni útunk célja, Othos félsziget, az ú. n. Szent Hegy. A természet gyönyörű lombos, virágos volt, a tenger üde kék. A kelő nap sugara a csillogó havas csúcsot világította meg. Körülbelül 4 órát tartott a csónakázás a félsziget Daphni nevű kikötőjéig. Útközben egy-egy öbölben nagy csoport épület tűnt fel. Aki nem tudta, azt lehetett, valami kikötő város, vagy falu. — Pedig már azok is klastromok, helyesebben monostorok voltak, amik az egyik félszigetet benépesítik és teszik nevezetessé. A félszigetnek nincs

egyetlen faluja, sőt a monostorok és kikötők 1—2 munkásán kívül polgári lakossága sem. Csupaszkepűnek (nőnek és gyermeknek) nem is szabad területére lépni.

A középkori vallásos buzgóság az egész félszigetet az egyház szolgálatára rendelte. Az egykori görög császárság fenhatósága alatt álló népek, a keleti keretyénséghez tartozó országok vetekedve állították fel klastromaikat és telepítették le ott szerzeteseiket. Orosz, bolgár, rác és görög barátok laktak százával egy-egy monostorban. Annak idején az orosz cárok valóban fejedelmi bőkezűséggel gondoskodtak az orosz barátok óriási monostoráról. Ma jórészt üresen tátongnak a 2—3 emeletes épülettömbök. Daphni kikötőtől 2 óras hegymászás után értük el a gerincen túl a főmonostort, karyást. A kapaszkodás fáradsalmát elfeledtette a gyönyörű természet. Ut közben nekivetkezett szakállas kalugyereket (barátokat) lehetett látni kaszálásban, vagy más mezei munkában. Szeszessalt fogyasztani, dohányozni nem szabad még a kikötő kis vendéglőjében sem. Az útfélen eldobált cigarettás dobozok profán idegenek kegyeletlenségétől származhattak. A főmonostor telepén templom, rendházak, melléképületek, vendégszállások vannak. Némelyikben boltokat is nyitottak a kalugyerek s képes albumokat, levelezőlapokat, harapnivalókat árulnak. Kezdenek lassanként némi idegenforgalomra is felkészülni. Az idegenhez igen barátságosak, ha tartózkodási engedélve van, befogadják hajlékukba, ha nyelvükön szól hozzájuk, nagyon lekötélezi őket. A múlt század tudósai sok ókori irodalmi emlékeket fedeztek fel a monostorok kódexaiban.

Érdekes élményeket kínál az utazónak ez a darab ittelejtett középkor.
Szerelemy Béla.

Egyről-másról

Az ember soha sincs megelégedve azzal, amije van. Mindig újabb és újabb felfedezéseket tesz, tökéletesíti a régit, hogy kényelme nagyobb, élete nyugodtabb legyen. Így történt meg, hogy az olajméceszt ma már senki sem használja, a ma embere villanyvilágítást, s kétkerekű kordé helyett zajtalanul suhanó gépkocsin közlekedik.

Sok mindent nem tudott azonban az ember még pótolni, így a Föld, kémiai laboratóriumának is beillő gyomrában keletkező ásványos vizeket.

Hiába kísérletezett éjt-napot egygétéve, hiába görnyedt reménykedőn a lombikok, görbék fölé, nem tudott oly tökéleteset alkotni, mint amelyet a Természet létrehozott.

Nekünk nem is lenne szükségünk ilyen, drága pénzen előállított, mesterseges gyógyszerre, mert itt van, hogy csak példát ragadjunk ki: a debreceni Csokonai Ásványvíz. Hérgurhut, gyomorsavtúltengés, gyomororégés áldásos ellenszere, mint borvíz, borivók kedvence.

Hatásos voltát és népszerűségét mi sem igazolja jobban, mint az, hogy az ország távoli vidékein is sokan fogyasztják.

Minden debreceni ember büszke lehet a város jóhírnevét ilyen módon is öregbítő Csokonai Ásványvízre.

Hangulatos, családias

SZILVESZTER a Kispipában

Mindennapi árak. Kitűnő cigányzene.

Asztalfoglalás: 24-22-es telefonon is.

Békesség e földön

Békesség legyen e földön!

Testvéri szeretet!

Nyujtsanak egymásnak kezét

Országok, nemzetek!

Palotákból kishajlékba, a kunyhóig

Mindenütt csak szeretet honoljon!

Békesség legyen e földön

Az egész világon!...

Szent karácsony ünnepe van...

Az Ur Jézus születése napja...

E magasztos, nagy ünnepen

Ahítatos szívvel hajoljunk imára

Kérjük a megváltó kised Jézusunkat:

Karácsonyfát hozzon egész országunknak.

Ne legyenek rajta fényes játékszerek, Ágán ne csüngjenek nyalánk édességek Fényszóró, egyéb más ne legyen a dísz. Mást kér a magyar nép ami neki drága Mit a szívük óhaj: Nagy-Magyarországnak

Levagdalt résztelt...

Szent karácsony napja, szeretet ünnepe Mennybéli Jézusunk! hő imádságunkat Trónod számolyához angyalok vigyék fel

A magas mennyekbe. Magyarország népe küldi esdő szavát, Véd meg, tedd nagyobbá szeretett országát!

Szent kezéd áldóan tartsd drága Hazánkon.

Békesség e földön — az egész világon!

Troján Ferencné.

Városi nagyerdei fürdőtelep fürdőrendje

Karácsonyi ünnepek alatt a városi Nagyerdei Fürdőtelep az alábbiak szerint időben áll a közönség rendelkezésére:

Fedett medence fürdő.

24-én vasárnap 7—18 óráig

25-én hétfőn 7—19 óráig

26-án kedden 7—19 óráig

Thermál fürdők, thermál kád-fürdők és gyógykiszolgáltatások.

24-én vasárnap 7—12 óráig

25-én hétfőn 7—12 óráig

26-án kedden 7—12 óráig

Fenntiktől függetlenül felhívjuk a nagyérdemű fürdőző közönség figyelmét az alábbiakra:

A fedett medencében egész nap meleg víz áll rendelkezésre, minden hétfő, kedd, szerda, péntek és vasárnap. Csütörtökön és szombaton csak déli 12 óráig meleg és délután hideg, úszásra alkalmas vízzel van telítve a medence.

Thermál fürdők, thermál kádfürdők és gyógykiszolgáltatások úgy magán, mint beutalt betegek részére minden nap, vasárnap és ünnepnap kivételével igényelhetők.

Thermál fürdő, iszapkezelés, szénsavas és félfürdő kezelése stb. az alábbi beosztás szerint szolgáltatnak ki:

Férfiak:

Délelőtt: hétfőn, szerdán, pénteken, vasárnap.

Délután: kedden, csütörtökön, szombaton.

Legértékesebb ajándék bördisműáru karácsonyra!

Retikül, pénztárca, neszeser, manikür készletek nagy választékban

Tóthfalussy bőrdmös szaküzletében
Piac u. 40.

Nők:

Délelőtt: kedden, csütörtökön, szombaton.

Délután: hétfőn, szerdán, pénteken.

Egyéb gyógykiszolgáltatások, mint a zandér, diathermia, villany és kvarz kezelés, gyógygimnasztika az előbbi beosztástól függetlenül úgy nők, mint férfiak részéről — vasár- és ünnepnap délutánját kivéve — igényelhetők.

**Montirozást
anyaggal vagy hozott
hozzávalóval
legszebben készít**

Pikó

kézimunka üzlete
Kossuth u. 4.

Bársony és lamé igen szép színekben kapható

D'vatos
retikülök

Tóthfalussytól

MEGNYILT

SZABO JOZSEF látszerész-
mester

OPTIKAI SZAKÜZLETE

Piac u. 56. Megyeháza mellett

Házilasszonyok!

A villamos főzés, vasalás, vízmelegítés olcsó, kényelmes, tiszta, egészséges, nagy idő megtakarítással jár.

Háztartási egységáraink:

havi 10 kilovatt óráig 28 fillér
azonfelül pedig csak 14 fillér
visszatérítő óra havib'ra 50 fillér

**Debrecen sz. kir. város
Világítási Vállalata**

Üzlet: **BATTHYANYI U. 13.**

TELEFON: 28-53.

„SZALMA“ ebéd menü **1 pengő**
a Páll sörözőben

25-én, hétfőn este jazz az Angol Királynő Zöldtermében

„Három nap a téli Budapesten“

Fenti címen az IBUSZ a „Téli Budapest“ népszerűsítésére jegyfűzeteket bocsájtott ki, amelyek november 15-től február 29-ig érvényesek. A jegyfűzeteket az IBUSZ négyféle áron hozza forgalomba és pedig: 40.-, 32.-, 27.- és 22.- pengő áron, aszerint, hogy a jegyfűzet tulajdonosa melyik szállodában óhajtott megállni.

A jegyfűzet a következő szállodákban érvényes: I. kategória: Szt. Gellért, Carlton, Hungária, Bristol, Palatinus. II. kategória: Royal, Vadász-kürt, Szt. Lukács, Pannónia, Británia, Astoria. III. kategória: Park, Palace, Nemzeti, Metropole, Imperial, Continental, Bellevue. IV. kategória: Wien, Lloyd, Fiume, Esplanade, Merano, Erzsébet királyné, Szabó.

A jegyfűzetekhez csatolt szelvények az alábbi kedvezményeket biztosítják:

1. 50 százalékos vasúti jegy váltására jogosító igazolvány, bármely magyarországi állomásról Budapestre és vissza, gyors, sebes-, személy vagy vegyesvonatokon. (A vasúti kedvezmény dec. 23—26. közötti időben nem vehető igénybe.)
2. Utalvány a Mávaut vidékről Budapestre indított autóbusszjárataira és vissza, 12 százaléktól 50 százalékgig terjedő kedvezményrel.
3. Szálloda és reggeli utalvány, világítás, fűtés, kiszolgálás, borralalóval együtt.
4. Utalvány díjmentes rendőrségi be- és kijelentő-lapra.
5. Utalvány kedvezményes szürketaxi jegyfűzet vásárlásra, 10 százalék engedménnyel.
6. Utalvány kedvezményes napi villamosbérlet váltására.
7. Utalvány a M. kir. Operaház előadásaira, 25 százalékos kedvezményrel.
8. Utalvány a Nemzeti Színház előadásaira, 25 százalékos kedvezményrel.
9. Utalvány Budapest valamennyi színházának előadására, 25 százalékos kedvezményrel.
10. Kedvezményes utalvány a Rózsavölgyi és Társ. Hangversenyvállalat r. t. által rendezett hangversenyekre.
12. Kedvezményes utalvány a Szépművészeti Múzeumba.
13. Kedvezményes utalvány a Mezőgazdasági Múzeumba.
14. Kedvezményes utalvány az Országos és Királyi Vár meglátogatására.
15. Utalvány a Székesfőváros Szt. Gellért, Szt. Lukács, vagy Széchenyi Gyógyfürdőbe, 20 százalékos kedvezményrel.
16. Utalvány a Kálvin-téri Gyógyintézet minden szolgáltatására, 50 százalékos kedvezményrel.
17. Utalvány a Budapesti Ületverseny Egyesület által rendezett versenyekre, 66 százalékos kedvezményrel.
18. Kedvezményes utalvány a Budapesti Korcsolyázó Egylet pályájára.
19. Kedvezményes utalvány a különböző sport eseményekre.
20. Kedvezményes utalvány az IBUSZ által rendezett autókörjáratokra, 10 százaléktól 30 százalékgig terjedő kedvezményrel.
21. Utalvány újabb kedvezményes áru jegyfűzetek váltására, a tartózkodás meghosszabbítása esetén.
22. Az Európai Áru- és Pogyásbiztosító r. t. baleset és pogyásbiztosító kötvénye.

KARÁCSONYI AJÁNDÉKNAK
alkalmas zsurabrosz, hálólíng, kombinó

BÉKÉS NÉ fehérnemű szalonjában, Batthyányi-u. 17. félelelet.

A megújított Szent Anna templom

Irt: Faragó László

A TEMPLOM TÖRTÉNETE

A templom bejárata felett gróf Csáky címerrel ékesített latin felirat hirdeti annak eredetét: „Az ősi katolikus vallás 168 éven át számítva lévén Debrecenből, most pedig Csáky Imre bíbornok kifejtett törekvése által ismét visszahozatva és szentebbül felújítva, ugyanannak kegyes bőkezűsége által felépült ezen kitűnő egyház a kegyes-tanítóréndek részére.“ A Kálvin hitvallású város másfél század után is csak az 1714-i országgyűlés 108. cikkültségének kényszerítő hatására nyitotta meg kapuit az ősi magyar vallás előtt.

A plébániatemplom alapkövét 1721 július 26-án, Szent Anna napján tették le. A felépült Isten házat 1746 június 5-én szentelte fel gróf Csáky Miklós püspök, az elhunyt bíbornok testvére-öccse. Az eredeti csonka fatornyok helyébe Kricsfalussy Ferenc prépost-plébános építtette föl 1834-ben a mai tornyokat és látta el új harangokkal.

Amikor az 1872-ben, Huzly Károly prépost-plébános által tartozott templomot újra megrongálta az idő, általános lett az óhaj, hogy kívül-belül ismét rendbehozzák a kedves hajlékot. Debrecen plébánosának, dr. Lindenberger János apostoli kormányzójának is régi vágya volt a templom restaurálása. Ismételt tárgyalat a barokk építőművészet legnagyobb hazai szakértőjével, dr. Wálder Gyula műgyemeli tanárral a templom célszerű renoválásáról.

A KÜLSŐ RENDBEHOZATALA

1927 őszén végre megkezdődött a külső renoválási munka. A templom teljesen új köntösbe öltözött. Eltűnt a bejáratnál jobbra-balra fekvő gyepek kert. Ehelyett a homlokzat egész hosszában kiszélesítették a feljáró lépcsőzetet. A templom két oldalán művésziesszen kovácsolt kapuk állanak díszes oszlopfőkkel. Két új ajtót vágtak a főbejárat mellett, hogy a torlódás elkerülhető legyen. Megújították a sekrestye felett és vele szemben lévő oratóriumokat. A régi piarista rendház lebontásakor, 1907-ben, ugyanis ezeknek az ajtókat elfalazták. Az oratóriumok megnyitásával két miséző és mintegy kétszáz férőhellyel több lett a templomban. A templom végében lépcsőfeljárót, emeleti folyosót és egyházi ruhák, szerek és varroda részére helyiségeket építettek. A javításnál több korhadttetőgerendát és a torony bádogg tetjét is ki kellett cserélni. Az eredeti réztetőt harangokkal együtt az egyház a haza céljaira ajánlotta fel a háborús években. — Restaurálták a templom alatt elterülő kriptá bejáratát is, melyben Csáky Imre bíbornok, Szlopnai atya, Kricsfalussy prépost és Wolffka Nándor, a feledhetetlen lelkipásztor testel nyugszanak.

BELSŐ RENDBEHOZATALA

A gyönyörű külsejű barokk templom méltán családást váltott ki az idegenből, amint annak hajójába lépett. Egyre kiáltóbb lett a különbség a szép új külső és a kopott belső között. Anyagiak híján azonban csak 1936 őszén került sor a belső restaurálásra. Az Úr házában egész belsejét leverték, újra falazták és festették. A freskók Ungváry Sándor festőművész alkotásai. A főoltár felett a mennyezeten Szent László királyunk dallás alakja látható, amint vizet fakaszt a sziklából. A második Szent István apostoll király, amint magyarjainak hódolatát fogadja. A középső freskó Szent Imre herceget ábrázolja tanítója, Szent Gel-

lért társaságában. A negyedik kép Szent Erzsébetet, a felebaráti szeretet hőstárja elénk rózsa és szegényel között. A kórus fölött b. Margit királyleányt láthatjuk szerzetestársnői körében. Mind árpádiházi magyarok, mind katolikus szentek.

Az oldalfalakra a váradi egyházmegye nagyjainak címerrel ékesített freskói kerültek. A sekrestye felett gróf Csáky Imre bíbornok és váradi püspök (1702—1732) meglekintli a debreceni Szent Anna templom építkezését. — A második kép Szlopnai Elek és Halápi Konstantin piarista atyákat örökíti meg, amint keresztelnek és tanítanak: 1719. jan. 17. A következő Vitéz János váradi püspök, majd esztergomi érsek (1445—1465) a legnagyobb magyar humanista könyvelő és tudós barátjai között. — Martinuzzi Fráter György bíbornok (+1551), amint Erdély trónja mellett őt áll, amelyen Izabella királyné ül kísérelével. Baloldalon a szentélyben báró Perényi Ferenc váradi püspök (1513—1528), amint vitézével a mohácsi csatába indul, hol hat püspöktársával hősi halált is halt. — Nagyvárad nagy szülöttje és örök büszkesége Pázmány Péter, a magyar bíbornok Ciceró, amint szöszékről hirdeti Isten igét. Benkovich Ágoston váradi püspök (1681—1702) a következő, aki a török hódoltság után egyházmegyét újra megszerezte. Végül báró Patáchi Adam váradi püspök, majd ka-

locsal érsek, a nagy építő (1759—1756), amint zászlóerdő közepette alapkövet áld meg. — Mind hősökök, mind férfiak, kik méltán foglalnak helyet templomunkban, mint magyar Pantheonban.

Hatalmas, új főoltár került a szentélybe. Az áttisztított Rafael-féle Szent Anna oltárkép új díszes keretben a templom egyik főkéssége. Az oltárt négy nyugati egyházatya szobra díszíti. A két szélső: Szent Ágoston (akl lángoló szívet tart kezében) és Szent Ambrus püspök. Középen Nagy Szent Leó (kettős keresztrel kezében) és Nagy Szent Gergely pápák. Új a szélsők is, amelyet tetején Ker. Szent János, oldalán pedig a négy evangélista szobra ékesíti. Újak a baloldali mellékoltárok képei is: Jézus Szíve, Szent József és Kis Szent Teréz. Három igen szép faragású gyóntatószék is került a templomba. Új a vert ezüstből készült öröklámpa, valamint a világító berendezés. Hányok észlelhetők még pl. a sekrestyével szemben levő helyiségben Szent Ferenc és a templomban új Szent Család oltár felállítására.

A templom mai alakjában nemcsak városunk első és legszebb temploma, hanem hazánk barokk építészeti remeké között is előkelő helyet foglal el. Három kiváló magyar főpap érdeme ez a gyönyörű Isten-háza: gróf Csáky Imréné, Kricsfalussy Ferencé és dr. Lindenberger Jánosé. Ők hárman valóstolták meg az épít bíbornok szándékát, amelyet Elek atyához írt levelében így fejezett ki:

Oly templomot akart építeni, mely méltó legyen az isteni Felség tiszteletére és a város díszét is emelje.

270 szeretetcsomagot osztottak ki a városi szegényház karácsonyi ünnepélyén

Megkapóan szép, lélekemelő ünnepélyt folyt le szombaton délután a városi szegényház imatermében, ahol a debreceni ref. egyház, a város, a Kálvinisták Templomegyesülete és Ref. Nőgyűlet adományaiból 270 csomagot osztottak szét a szegényházi ápoltak között. A szeretetünnepségen megjelent Lossonczy Istvánné, főispánné, dr. Balogh Sándor főjegyző, dr. Kúpinszky Sándor tanácsnok, Bojtor Ernő városi mérnök, dr. Baranyai Sándor, valamint a Kálvinisták Templomegyesületének tagjai. A vendégeket a Városi Szegényház részéről Forray István gondnok és Sándor Gyula tisztviselő fogadták.

Zsoltáréneklés után Halász András ref. lelkész imádkozott, majd Szencs László s.-lelkész mondott lélekbeemerkolón szép, nagy hatást kiváltó beszédet. Kereskenyi Ila szavalta ezután Baja Mihály költőpap gyönyörű költeményét, míg egy másik nagyon szép Baja Mihály vers interpretálásával Szilágyi Mária váltott ki nagy hatást. Dalmy Gizella és Molnár Ilona énekeltek ezután Ferenczy Rózsa harmoniumkísérete mellett nagy sikerrel. Az adományokban részeseülő szegények nevében Eliás Ferenc szegényházi ápoltt mondott

meghatott szavakban köszönet és a három diakonissza nővér kiosztotta a hálás tekintetű szegények között az ajándéksomagokat. Az ünnepélyen megjelent előkelőségek ezután Lossonczy Istvánné és dr. Balogh Sándor főjegyzővel élükön megtekintették a városi szegényház ragyogóan tiszta szobáit, kórházát és nagy elismeréssel nyilatkoztak az ott tapasztalt tisztaság, rend és fegyelemről.

Üzletnek való házat

megvételre keresek, 10.000 pengő készpénzt fizetek 18.000 pengő vételárig, a többi meg egyezés szerint. Ügynököt díjazok. Fűbián József építész, Széchenyi u. 59.

EKSZEREK, ÓRAK

Frisch József ékszerésznél Szent Anna u. 5. Ékszerjavítások, alakítások meglepően olcsón

Finom velour kalapot
Hernyóselyem nyakkendőt
Frank Imrétől
Arany Bika

Kelemes karácsonyi ünnepeket kíván
kedves vevőinek és barátainak

ÓRY TESTVÉREK

k. t. hentes és mézárások
Simonffy u. 2. b.

Karácsonyra
legszébb ajándék

R á d i ó

Neumann József cégnél
Karácsonyi garnitúrák nagyválasztékban.

Ptác ucca 27. szám. Telefon: 11-27.

**Amikor olyan hideg volt, hogy a bort
„kocka“ alakban kapták
a kocsmárostól a vendégek**

Az utóbbi húsz év alatt jóformán nem is volt tél. Amíg Amerikában erős fagyhullám neheztette a forgalom lebonyolítását, addig Európában sütkéreztek az emberek és éppígy megfordítva. Sűrű fagyhullámról nem lehet beszélni. Egyes meteorológusok szerint az eltulodás a jövőben fokozódik, úgyhogy az európai tél lassan Afrika teléhez hasonlít. Hó helyett eső, fagy helyett enyhe nap-sütés.

Hol vannak azok a zimankós téli idők, melyek eljövételétől annak idejétől már jóelőre félték az emberek és hónapokkal előbb kezültek, hogy teljesen felfegyverkezve, a fehér rémmel felvehessék a harcot.

Az enyhe télre való tekintettel, az időjárás eltulodásával kapcsolatban rámutatunk azokra az évszázadokkal ezelőtti fagyhullámokra, amelyek borzalmas emlékei régi, elsárgult röplapokban, újságokban fellelhetők.

Németországban 524-ben és 548-ban olyan borzalmas tél volt, hogy az emberek nem merték lakásukat elhagyni. A tél akkoriban az állatok között szedte legelső áldozatát. A legnagyobb mértékben a madarak pusztultak el. A hideg következtében valóságban madárhullák pottyantak a földre, mert a szerencsétlen állatok egy-egy fagyhullamba jutva, repülés következtében megdermedtek és szárnyaszegezték, élettelenül zuhantak a magasságból a város utcáira. A tél akkoriban tömegesen szedte áldozatait.

Európa legtöbb folyója, de maga az Adria 860-ban sok helyen befagyott. 1019-ben és 1060-ban leírhatatlan hótömegek hullottak a földre. Ezekben az években számos ember pusztult el, akiknek megmentésére akkoriban gondolni sem lehetett. Hogy mennyi áldozatot követelt akkor a tél, azt csak a tavasz beálltával állapíthatták meg, mert a hó olvadása következtében Európa minden részében felbukkantak a hullák, melyeket az irtózatos hótakaró maga alá temetett. 1124—1125 tele ugyancsak a katasztrófák tömegét idézte elő, bár ezt megelőzően 1123-ban olyan

hatalmas fagyhullám söpört végig az egész kontinensen, hogy Velencében a befagyott tengeren kocsikáztak az emberek. 1305-ben ugyancsak gyalog és lóháton mentek Dánia lakosai Lübeckbe és Danzigba. Ebben az esztendőben olyan hideg volt, hogy a téli hónapokban a befagyott Rajnán a földművesek végigkocsikáztatták vásárra vitt barmaikat A francia főváros is sokat szenvedett ekkor a tél miatt.

1433 és 1434 telén Párisban december végétől március végéig fagyott, aminek következtében tömegesen haltak meg az emberek. A hullákat a csonttá fagyott talaj miatt el sem lehetett temetni. Mire tavasz lett, tömegsírokat ástak Páris határában, amelyekbe a tél minden névtelen áldozatát temették.

Franciaországban és Flandriában 1468-ban olyan borzalmas fagyhullám söpört végig, hogy a pinekékben megfagyott a bor a hordókban. A vendéglősök szétzúzták a hordókat és a bort kocka alakjában kilóra mérték. Kocka alakjában kapták a bort a katonák is, akik a fagyott ital fogyasztása következtében tömegesen betegedtek meg. Ez a jelenség 1541-ben megismétlődött.

A borkedvelők 1658-ban újból abban a nem mindennapi élvezetben részesültek, hogy a bort és pálinkát kocka alakjában „itták“. 1700-ban Európában majdnem valamennyi városában meghasadtak a harangok. Ebben az esztendőben egész erdőrésztetek pusztultak el. A fagy nemcsak a fák gyökerét tette tönkre, hanem a hatalmas fatörzseket is kettérepesztette. — 1873-ban Amerikában is több ezer ember vesztette életét a szigorú tél miatt. 1886-ban Floridában söpört végig a fagyhullám. 1916 és 1917 telén a világháborúban az Álpok frontján 6000 ember pusztult el a borzalmas hideg következtében.

A katasztrófális hideg azonban nemcsak a frontokon, hanem Európa minden részében, a városokban, falvakban egyaránt szedte áldozatait. Az akkori feljegyzések szerint több mint 10.000 ember volt az áldozatok száma.

Magyaros iparművészeti ajándéktárgyakat, olesó játékokat vásároljon HELLEK esztergályosnál, Széchenyi-utca 1. (Révész-tér 1.)

Schön Sándor

kesztyűs-kötszerész

DEBRECEN, PIAC UCCAI BARAK,

Alföldi Takaréknél.

„TAKARÉKOSSÁG“ Rt. tagja.

Telefon: 21-45.

Telefon: 34-08.

**Debreceni
Vásárpénztár R.-T.**

HITELEKET, ELŐLEGEKET FOLYÓSÍT HÍZLALÁSRÁ
ÉS A VÁSÁRRA KERÜLŐ SERTÉSEKRE

**Az anyakönyvi hivatal magyaros
bútorokkal berendezett szertartási
termében egy hónap alatt
száz pár esküdött**

Egy hónappal ezelőtt adtuk hírt, hogy a debreceni anyakönyvi hivatal szertartástermét szép, magyaros stílusú, művészi kivitelű bútorokkal fogják bebútorozni. Pár nappal később pedig, egy hideg novemberi délelőtt már az első párt ebben a terebben eskette dr. Tolnay Elemér anyakönyvvezető.

Azóta alig harminc nap teit ei és az ünnep hetében már a századik párt eskette össze dr. Tolnay tanácsnok az újra berendezett helyiségben. Valóban teljesen magyaros stílusú, pompás bútorok állnak a szertartásteremben, melynek falára még a Déri-múzeumból összeválogatott és a házassággal, jegyességgel kapcsolatos tárgyú művészi festmények kerülnek.

A szertartástermet meglátogatta dr. Kőlcsey Sándor polgármester is, aki szintén elragadtatva gyönyörködött a pompás bútorokban, melyekkel díszítve a szertartásterem valóban méltó keretet nyújt a házasságkötés ünnepélyes aktusához.

— Október óta nagyon sok házasság van — kaptuk a felvilágosítást az anyakönyvi hivatalban. Egészen október közepéig úgy látszott, hogy az idén nem éri el a házasságok száma a múlt esztendőt. Aztán hírtelen beütött a dömping. Tömegesen jöttek a jegyességek feliratkozni és decemberre csaknem valamennyiből házasság lett. Ha a hátralévő tíz nap alatt is hasonló nagy számban folynak a házasságkötések, akkor elérjük, sőt meg is ha-

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy az idegen beszédési körből, vagyis vidékről akár tengelyen, akár vasuton, vagy post útján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, szeszitalneműek (pálinka, likőr, tisztesesz, egyéb égetett italneműek és folyadékok), hús, szalonna, háj stb. — az alább megjelölt módon jelentse be. Mindenki, aki bort két litert meghaladó, de 25 literen aluli, sört két litert meghaladó, de 25 literen aluli szeszitalneműeket egy litert meghaladó, de 25 literen aluli mennyiségben vasuton, vagy tengelyen, kézi, vagy személyi podgyász ként a város területére behoz, tartozik a behozott adótárgy nemét, mennyiségét az illető helybeli vasúti állomáson, illetve a sorompónál a bejelentések át-vételére jogosított közegeknél a behozattal egyidejűleg azonnal bejelenteni és a behozott mennyiség után a törvényesen megállapított fogyasztási adót ugyancsak a fentemlített közegeknél, a közegek által kiállított hivatalos nyug-

ladjuk a multévi statisztikai adatokat.

Meg kérdezzük még az anyakönyvi hivatal sokat tapasztalt fiatal tisztviselőjét, Varga Istvánt, aki a házasságkötések és eljegyzések ügyeit intézi, hogy tapasztalata szerint mi a legnagyobb házasságkésleltető ok?

— Ez időszakonként változik — mondta Varga István. — Pár évvel ezelőtt az állásnéküliség volt az ok, ami miatt évekig is kénytelenek voltak várni a párok. Most bármilyen különösnek tűnik is, legtöbbször azért panaszkodnak, mert nem kapnak lakási előbb, s emiatt kellett késleltetni a házasságot.

Ami késik, az nem mulik... Legalább is erre mutat az a tény, hogy az új szertartásteremben egy hónap alatt száz menyasszony és vőlegény rebegte el a boldogító igent.

**Angol Magyar
Bank Rt.**

debreceni fiókja.

Alaptőke és tartalék:
40 millió pengő.

Foglalkozik a banküzlet
minden ágával.

(fogyasztási adóbarca) ellenében azonnal megfizetni. Mindenki, aki a fent felsorolt fogyasztási adóköteles cikkeket vasuton, vagy tengelyen, kézi, vagy személyi podgyásként 25 literen, illetve 25 kilógrammon felüli mennyiségben a város területére behoz, a behozattal azonnal köteles azt a vasúti állomáson kirendelt fogyasztási adó ellenőrző közeget, illetve a behozattal útonalokon felállított vámsorompók kezelőjé elé állítani, s azon felül a behozott adótárgy nemét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás helyét és idejét a behozattal számított 24 óra belül a városi adóhivatal fogyasztási adókat kezelő osztályánál (városi adóhivatal udvar, földszint) bejelenteni. A postacsomagban bármilyen mennyiségben érkezett fogyasztási adó alá eső cikkek a postai kézbesítéstől számított 24 óra belül ugyanitt szintén bejelentendők. Közlj a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy a fogyasztási adó alá eső cikkeket tengelyen, vagy gyalogosan csak a sorompóházaikkal ellátott nyilvános utakon szabad a város területére behozni, s hogy az összes utak fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartatnak. A fogyasztási adó alá eső cikkeknek a sorompóházaikkal el nem látott utakon való szállítása, valamint a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, melynek során a mulasztó 1—1000 pengőig, illetve a megrovíditott, vagy megrovíditás veszélyének kitétt fogyasztási adó illetve adópótlék négyszeres összegétől annak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

— Stefánszky Gyula üveges üvegesítő és tüköröntő műhelyét Aranv János u. 1 alá helyezte.

Horthy Miklós a debreceni kisdíák

Ahik ott voltunk - a kezdetnél

Gyakorló Iskolának hívták a debreceni református ösi Kollégiumban azt az iskolát, ahová engem az édes apám feladott.

A tanító úr, egy rámás csizmás, zsiros magyar ruhás, körszakállas, kisdíák gyorsan beszélő ember volt, aki miközben édes apámmal kezet fogott, engem tetőtől talpig végig mért erős tekintetű, szürös szemekkel.

En közelebb simultam — az engem kézentartó — édes apámhoz, megszorítottam a kezét és könyörgő szemekkel néztem fel rá, hogy: ne hagyjon itt.

De a tanító úr, amint végig mustált, megismogatta az arcomat s ezekkel a szavakkal: különb ember légy, mint apád, se szó, se beszéd, kivont az édes apám tartó kezéből, s beültetett az első padba.

En az édes apámnál különb embert nem ismertem, s bár igen elfogódott voltam, még is nagyon a szívemre vettem a tanító úr szavait és igen csodálkoztam az édes apámon, hogy azok után is két kézzel szorongatja a tanító úr kezét.

Bizony már jókora suttyó fattyú voltam, mikor meg tudtam, hogy a debreceni ember akkor kíván jót a gyermeknek, mikor azt kívánja neki, hogy még az apjánál is különb legyen.

Mikor azután édes apám mindenféle jó intelmek után ott hagyott a gyakorló iskolában, oda jött hozzám a tanító úr és meglátva szemecimben a kövér könnyecspeket, eképen vizsgált:

Ejnye... hát milyen katona lesz te belőled? Miért is sírsz? Mit fogsz csinálni akkor, ha majd a fejedet elviszi az ágyúgolyó? ..

Rettenetes beszéd volt!.. Erre még soha életemben nem gondoltam. Igaz, hogy csákom, kardom volt odahaza, de ágyúgolyóm, mely a fejemet elviheti, az nem volt. Juj de féltem én attól a tanító úrtól.

Pedig még haló porában is áldom emléket.

Nem volt az tanító úr, hanem: Kállay bácsi. Kár, hogy nem szokás az iskolákban a tanító urat apámnak hívni, mert bizony apám volt az iskolában négy esztendeig és szívesen mondtam volna neki míg élek, hogy Kállay apám.

Kállay bácsinak a tanterem mellett volt egy szobája. Ott írt ő — hosszúúrnó pipáját balkezején nyugtatva — rettenetes nagy könyvekbe. Azokba írta be, hogy a gyakorlóba járó tanítóképzésnek milyen eredménnyel végezték feladatukat és azokba írta bele évről évre, hogy a gondjaira bízott kis nebulók értelmé, szellemé hogy fejlődött? Egész biográfiai Debrecen apró polgárainak ezek a nagy könyvek.

Abban a külön szobában fogadta Kállay bácsi a szülőket, akik jöttek gyermekeiket feladni a gyakorló iskolába.

Már vagy két hetes diákok voltunk, mikor egy magas, igen szigorú nevezésű úr egy fiúcskával, akit kézen fogva vezetett, bement Kállay bácsi szobájába.

Minékünk éppen egy létrát kellett rajzolnunk a palatáblára, mikor egyszerre valamennyiünk kezében megállt a számíró. Mi még számíróknak hívtuk akkor a későbbi palavesszőt. Eltűnt a szájjal bámultunk arra a fiúra, akit most vezetett be az édes apja Kállay bácsi szobájába.

Hiszen nap-nap után jöttek új gyerekek, de azokon nem volt semmi bá-

mulni való. Olyanok voltak, mint mi.

De ez? Ennek szélesen kihajlott keményített inggallérja, csokorra kötött selyem nyakkendője, fényezett fehér kézelője volt. A két kezén kesztyű. A nadrágja térdig ért, azon alól hosszú fényes fekete harisnya — feltpán. A balkezeiben csinos kis kemény kalapot tartott.

Bácsi Laci oda sugta Varga Emil fölébe: ez gróf.

Mikor azután Kállay bácsi az új iskolást kivette a szobából, szembeállította az osztállyal és azt mondta neki:

— No most mond meg a pajtásaidnak szépen, hogy hívják téged!

A nyúlánk, szinte rózsás lányos arcú gyermek bátran és hangosan mondotta a nevét:

— Horthy Miklós.

— Derék!.. Na — folytatta tovább a tanító úr — ezentűl ez lesz a helyed, és leültette Horthy Miklóst az első padba, én mellém. Ezután hozzánk szólott: rajzoljátok tovább a létrát!

En rajzoltam. Horthy Miklósnak még nem volt se palatáblája, se számírója; úgy hát az én rajzomat figyelte.

Lehet, hogy különben is ferdére sikerült volna a létra, de most — mikor fél szemmel az új szomszédom felé sandítottam — teljesen görbén sikerült. Tízszer is lenyálaztam a mutató ujjammal, de mindig görbe volt a létra.

Egyszer aztán úgy tettem, mintha teljesen készen volnék a rajzommal. Széltérehosszára forgattam a a táblát, jobbra balra hajlogattam a fejemet, mintha a létrát külön külön minden oldalról bírálgatnám. Valójában pedig azért tettem ezt, mert tudtam, hogy az új szomszédom is nézi rajzomat. Szerettem volna, ha valamiképpen megszólít — én nem mertem megszólítani.

Mikor aztán — mintegy meglegedve magammal — a padra helyeztem a táblát és a számíró, megszólalt az új szomszédom:

— Nem jó.

— Miért? — kérdem roppant örömmel, hogy megkezdhetük a beszélgetést.

— Mert görbe.

— Hát maga — folytattam félénken és habozva, hiszen még talán nem is tudtam, hogy mit akarok mondani — maga...

— Ha akarod, én megrajzolom neked — vágta ketté a szót.

Nagyot dobtam a szívem: tegez!

— No rajzold — nyujtottam oda neki a táblát és a számíró.

— Nincsen szivacsod?.. — kérde tőlem, mikor mikor látta, hogy csak úgy az ujjammal nyálazom le a létrámat.

— Izé nincsen, csak egy spongyám.

Rám nézet, mosolygott, ő már tudta, hogy a spongya a szivacs. En még nem tudtam.

Rajzolt egy pompás egyenes létrát. Rettenetes nagyot nétt a szememben. Még a tanítóképzésnek a nagy táblára felrajzolt létrája sem volt olyan.

A két oldala, mintha csak vonalzóval lett volna húzva; olyan egyenes és párhuzamos. A fókai hajszálra egyformán voltak elosztva, még árnyékot is rajzolt alája.

A fiúk kíváncsian dugták oda a fejüket, egyik a másiknak mondotta a szemével:

Ez aztán létra!.. ezen szinte haladni lehetne felfelé.

A debreceni Kollégium nagy csengetőjéről azt mesélték nekünk az öreg diákok, hogy az a Rákóczi harang darabjából készült, mikor a debreceni veres torony leégett és a Rákóczi lezuhant. Így adja ezt tovább egyik diák a másiknak szájról szájra. A nagy csengető sok drukkoló diáknak volt már megváltója, mikor a dárdás megkondította.

Ilyenkor a Kollégium nagy udvara egy nagy hangyabollyá válik, ahol a kis elemistától kezdve a komoly akadémistáig száz száma hőmpölyög a Kollégium nemzedéke. Kisebb nagyobb táborra oszlik a sok apróbb nagyobb diák csoport: „Csörög a szarke, zúg a labda.”

A mi vidám kis játékunkat a folyo-

són állva némán szemléli az új kis pajtás.

Egy-két már predesztinált stréber abba hagyja a játékot és melléje sorakozik. Egyre fogy a játékosok száma s lassanként mindnyájan strébernek leszünk. A zsebbe kerül a labda és ott állunk valamennyien az új pajtás körül. Ő mosolyog, mi nem szólunk. Ő sem, csak mosolyog. De szeliden, mint aki szeretne velünk beszélni, de nem tudja, hogy ki kicsoda, kitől mit kérdezzen? Hát vár.

Végre megszólal egy közülünk:

— Hol a ti házatok?

— Nekünk itt nincsen házuk, Péterfia utcán lakunk az Osterlammházban.

Egymásra nézünk... Nekünk valamennyiünknek házuk volt.

— Miért nincs? — kérdezi tovább az előbbi pajtás.

— Mert mi nem idevalók vagyunk. Elképedtünk...

Mi mindnyájan idevalók voltunk és el sem tudtuk képzelni, hogy valaki máshova való is lehet.

— Hová?... kérdeztük egyszerre vagy tizen.

— Kenderesre? — Kenderesre? Bámultunk egymásra valamennyien.

Sámson, Szoboszló — ilyet már hallottunk, de Kenderes?

— Mi a te apád? — kérdezi tovább az előbbi kis vizsgálóbíró.

— Főgondnok — felei Horthy a világ legtermészetesebb hangján.

...Főgondnok?... Egyszerre elállt a lélegzetünk... Főgondnok. Legnagyobb bresztünk még nem is hallotta ezt a szót soha.

Hiszen mindannyian úri gyerekek jártunk a gyakorlóba.

Medve Zoltán apja híres ügyvéd volt, a Szentgyörgyi Lajosé városi főtisztviselő, a Muraközi aladáré gyógyszerártulajdonos, a Varga Emilé bútorkereskedő, a Bácsi Lacié egyházi pénztáros, a Szszlina Jenőé vasnagykereskedő, a Hajdú Istvánné tanár, a Boldizsár Kálmáné birtokos, az enyém nagytekéntélyű kir. járásbíró.

De főgondnok... egyikünké sem volt.

Egyideig hallgattunk. Valószínűleg azon elmékedtünk, hogy mi is lehet az a főgondnok?

— Miért nem játszol velünk? — vette fel a szót némi gyanakvással ismét a vallató bíró.

— Mert nem akarom magam kifárasztani. En még ma egy órát velocipédezni fogok.

Nahát ez való esimboraszója a Horthy Miklós nyilatkozatainak.

Még a főgondnokról csak el tudtuk képzelni, hogy az valamiféle nagyon nagy úr lehet, de hogy mit fog Miklós egy óra hosszágú csinálni, nem bírtuk felfogni seinni képen sem.

De a kis vizsgálóbíróból nem hiába lett idővel magas állású bíró. Ki bujt a szeg a zsákból már akkor! Úgyesen, hogy el ne árulja hiányos ismeretét, tovább kérdezte:

— Mikor fogsz? (hogy mit, az elhallgatta)

— Most mindjárt az iskola után.

— Hol fogsz?

— Péterfian.

Egy szemvillanás közöttünk és el volt határozva, hogy mi is ott leszünk. Iskola után csapatostól kísértük haza Horthy Miklóst. Igen közel lakott a Kollégiumhoz a Péterfia-utca elején az Osterlammházban.

Hosszú ideig néztük az Osterlammház ablakait, amikor egy idő múlva megjelent Horthy Miklós a kapuban a velocipédjével.

Nem tudom már, hogy mit képzeltünk és mit vártunk mi, hogy mivel fog megjelenni Miklós? De arra igen jól emlékszem, hogy nagyon furcsán néztünk egymásra, mikor megpillantottuk az életünkben először látott két kerekét. Az első kerék nagyobb volt a legnagyobb szekérekéknél is, a hátulsó pedig csak akkora volt, mint egy kis targoncáé. Mit fog ezzel a két kerékel csinálni?

Ott állott a velocipédjével és engedte, hogy mindnyájan össze-vissza tapogassuk a gépet. Egyszer aztán csak egyenesre állította, felkapott a nyeregbe és erőlesen megnvonta a két pedált.

A velocipéd elkezdett száguldani a Péterfia-utcán a Nagyerdő felé. Mi „usgyé vedd el magad” utána.

Néhány pillanat múlva kezdtünk lemaradni és csak bámultunk a száguldó velocipéd után, mely hatalmas portfellegbe burkolva röptette magával sebes szárnyon Horthy Miklóst.

Allólámpa Rádió

Meteor csillár

Piac u. 9.

URAK RÉSZÉRE
májkás cikk az igazi ajándék.
Karácsonyra vásároljon

Standard

Művelési és Könyvtári Osztály
Piac u. 22. Telefon 25-08

Mikor a porfelhő eloszlott, a velócipéd már messze-messze eltűnt utasával szemünk előtt.

Mi csak ott állottunk, néztünk utána a messzekelő semmisségbe és ártatlan hat hét éves szemünkben csak

egyetlen kérdés látszott felcsillanni.
...Vajjon hová röpti ez a velócipéd Horthy Miklóst?

TÓTH AURÉL
ny. kir. kurali bíró.

Karácsony első napján nyílik meg a Páll söröző emeleti ragyogó új terme

Az előnyösen ismert és kedvelt Páll söröző új helyiségekkel gyarapodott. Az agilis Páll Sándor felismerően a közönség igényeit, a söröző fellett, az első emeleten új helyiségeket létesített, melyek pompás berendezéssel felszerelve, most készültek el.

Húsz méter hosszú és tíz méter széles termet létesítettek az épület emeleti részén, úgy hogy annak közvetlen kapcsolata van az alsó helyiségekkel. Minden tekintetben száraz, világos új éttermet nyert így a Páll söröző, amely 180-200 személy kényelmes befogadására alkalmas. Feljutva az emeletre, találjuk a ruhatárt és büfét, ugyancsak itt van elhelyezve a söntés, ami nagyban előmozdítja a gyors kiszolgálást az emeleti helyiségben is.

A terembe hatalmas kandallókat állítottak be, ami a hideg időben biztosítja a kellemes meleget. Izléses berendezéssel látták el a termet. Általában az egész helyiségnek a fővárosra emlékeztető jellege van. Mindamellett a felső polgári éttermet is szolid polgári alapon kívánja vezetni Páll Sándor, meghagyva a söröző jellegét. Ol-

csó árak mellett kitűnő konyha, pompás sörök, legjobb borok várják a közönséget, amely itt mindig a legjobban fogja érezni magát. A felső étteremben állandóan Rács János, a kitűnő cigányprimás és zenekara szolgáltatja a zenét és terem estéről-estére kellemes hangulatot.

A Páll sörözőnek ez az újítása sokat segít azon a hiányon, amely Debrecenben fennállt, úgynevezett közép-terem tekintetében. Most már a debreceni közönség számára megvan mindegy kétszáz főnyi vendéget befogadó képességű terem, mely bankettek, összejövetelek, táborozások, sőt kisebb bálók tartására is nagyon alkalmas.

A pompás új helyiség megnyitása karácsony első napján, délelőtt lesz ünnepélyes keretek között. Ugyanekkor, mint minden vasárnap délelőtt sördélelőttök lesznek. Karácsony első napjától kezdve minden este felgyűlnak az új étterem csillárai és bizonyára sok kellemes baráti és családi összejövetelhez nyújtanak méltó keretet.

Háromezer pengő értékű karácsonyi ajándékot osztott ki az Ipartestület

Mintaszerűen megrendezett karácsonyi akciót bonyolított le szombaton délelőtt a debreceni Ipartestület. Kitűnően megszervezett gyűjtőakcióval mintegy háromezer pengőnyi értéket gyűjtöttek össze és osztottak ki 730 szegénynek, volt elaggott iparosok, özvegyek és árvák részére. Példamutató az Ipartestület abban, hogy a jelentkezéskor felvették a szegények adatait, kivizsgálták és a családtagok számának megfelelően 6-35 kilós élelmiszercsomagokat osztottak ki. Ezenkívül kaptak 25 kiló fára utalványt és még a városi támogatásból 25 kiló szénét is juttatnak nekik.

A nagyteremben szép karácsonyfát állítottak fel, melyet Zelinger Edéné urasszony díszített fel. Az ünnepélyen megjelentek dr. Kölessey Sándor polgármester és az iparhatóság képviselőiben dr. Orosz Árpád tanácsnok, dr. Koller József aljegyző, a Kamara részéről Zelinger Ede alelnök és dr. Olasz Vilmos titkár, a Mansz részéről dr. Szabó Mihályné és Szénássy Imréné, az Ipartestülettől Galamb Ferenc elnök, Pataky és Szendrey alelnökök és a tisztikar.

Galamb Ferenc elnök mondott szép beszédet, megköszönte az adakozóknak, hogy lehetővé tették ezt a szép karácsonyi ünnepélyt.

Siposs Imre központi lelkipásztor megható és őszinte ünnepi beszédében az öregekhez, özvegyekhez és árvákhoz szólt. Akik segítyt kapnak, azok ebben az órában meg kell, hogy érezzék, mint dobban össze minden magyar szív a szeretet szolgálatában. A világ zürzavarából is kihallatszik a szeretet szava. Olyan időket élünk, amelyek hathatósan figyelmeztetnek bennünket arra, hogy nagy szükség van a szeretet szolgálatára.

— Az egyház nevében szeretettel köszöntlek titeket — fejezte be Siposs beszédét — felekezetekre tekintet nélkül, mert mi mindenkivel kezet akarunk fogni, minden magyar a magyarral. Tegyük le a Jézus jászolánál minden indulatot és ne maradjon bennünk semmi más, csak a szeretet.

Siposs Imre lelkipásztor buzgó imája után kiosztották az értékes élelmiszer- és szeretetsomagokat.

Heti előjegyzési és zsebnaptárak legnagyobb raktára

a
„Méliusz” könyvkereskedésben.

Ajándékot vegyünk

SZERETTEINKNEK

Pénzt takarít meg, ha karácsonyi ajándéktárgyaka vagy porcellán és díszműárukat
ifj. Knöpfler Henriknél vásárol Csapó u. 14.

KARÁCSONYRA
manicűr-, fésű-, parfüm kazetták legolcsóbban
Parfümeria Kardos Piac u. 61.

Karácsonyra gyermekeknek leghasznosabb ajándékok
Gelgertől Piac u. 7.
Plyoma 3-48-tól, boztyú 0-98-tól, játzóruha 2-78, leánykaruba 2-58.

AJÁNDÉKOT olcsón vásárolhat
OROSZ bazárban, Simonffy u. 1.
Babók, játékok, pénztárcák, retikülök vagy vászonképek.

Karácsonyra
rádiót, osillárt részletre is
ROBOZ és HAMMERTŐL Piac u. 8.
Képekönyvek, újszökönyvek, újságai iratok legnagyobb választékban olcsón
Aczél Antikváriumban, Széchenyi u. 2.
Ugyanott előjegyzési, kaszara és zsebnaptárak.

Szemüveget **Látcsövet**
Fényképezőgépet
Ungártól **Széchenyi u. 1.**

DAUERJÉT, FRIZURÁJÁT
KARÁCSONYRA IS
BATÁNÁL készíttesse, **Simonffy u. 1.**

Kézimunkák **Szentanna u. 10.**
dísz-zászlók
címerek **Pikó gobellinfestő.**
készítője

Karácsonyfa dísz,
szaloncukor, déligyümölcsök, óriási választékban legolcsóbban
CSEMEGE ÜZLETBEN Bódével szemben a barakban.

Ekszerreit, óráit készíttesse, javíttassa
vásárolja **MOSKOVICS SÁNDORNÁL**
DEBRECEN, PIAC UCCA 41. SZ.

Balatoni, tiszai és Biharugrai **HALAK** olcsón beszerezhetők
HALCSARNOK József kir. herceg u. 2.
Telefon: 10-65. szám.

Üzletáthelyezés miatt
olcsó karácsonyi vásárt rendez
Szilágyi Lajos kézimunka és női divat-üzlete
KISTEMPLON MELLETT

Debreceni ember
debreceni kezeskedőnél
és iparosnál szerzi be szükségletét.

Autósok!

Megérkezett az amerikai

fagyállóolaj
-20° garantálva

Forgalomba hozza:

Gambasi Zoltán

Debrecen, Piac u. 81. Telefon: 12-90.

Színház, Film, Szórakozás

CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

December 24-én, délután: Csárdás kis kalapom. Rendes helyár.
December 24-én este: Nincs előadás.

December 25-én, hétfőn délután 3 óra-
kor: Erzsébet. Délután 6 óra-
kor: Hadik huszárok. — Este fél 9 óra-
kor: Csárdás kis kalapom.

December 26-án, kedden délután 3 óra-
kor: Trópusi szerelem. — Délután 6
óra-
kor: Csárdás kis kalapom — Este
fél 9 óra-
kor: Hadik huszárok.

December 27-én, szerdán este: Hadik
huszárok.

Hadik huszárok

Hadik huszárok, avagy pozsonyi lakodalom címen írta Szilágyi László legfrissebb történelmi operettjét, melyhez igen jó magyaros muzsikát teremtett Beck Miklós. Tegnap este mutatta be a Tolnay-társulat sajnálatosan kevés közönség előtt, pedig úgy az előadás, mint a kiállítás igen-igen megérdemelte volna az érdeklődést. Van meseje, van zenéje és volt Selmezy Mihály jóvoltából kitűnő rendezője a darabnak. A díszlet ragyogóan szép, különösen az első felvonásé, a második kép órák bontja pedig igen stílusos. A ruhák pazar gazdagságúak és korszerűek, ami külön dicséretet érdemel.

Sághy István elegáns Hadik huszár hadnagy volt és kitűnően játszott. Selmezy Mihály sok mókát, kedvet, humorral teremtett a pozsonyi órásmester figurájából. Farkas József hódítóan festett a császár pompájában, míg Biczó Margit a császárnő kreációjában érvényesült. Süli Manji bájos pozsonyi menyasszony volt, kedves, kellemes hangja is jól érvényesült. — Jurik Julcsi pompás Micije a darab legjobb alakítása volt. Rajz János táncszámai, mókái most is sikerre balmozták. És még hatalmas szereplőgárda állott sorompóba, hogy sikerre vigyék a pozsonyi lakodalmat, sikerben nem is volt hiány, mert a kevésszámú, de lelkes közönség nemcsak jól szórakozott, de ünnepelte is a szereplőket.

A színházi iroda jelenti:

Ma délután a »Csárdás kis kalapom«-ban fog minden jó gyermek gyönyörködni, amíg a Jézuska meg nem érkezik.

Hétfőn, karácsony első napján 3 óra-
kor az »Erzsébet«, 6-kor a »Hadik hu-
szárok«, fél 9-kor pedig a »Csárdás
kis kalapom« kerül színpadra. Kedden
3-kor »Trópusi szerelem«, Tolnay An-
dor felléptével, 6-kor a »Csárdás kis
kalapom« és fél 9-kor a »Hadik hu-
szárok« van műsoron.

Fényképet Fényképezőgépet Fotócikket

Tökés fotószalonból
Püspöki palota

SZÍNHÁZI KISTÜKOR

A Tolnay-társulat január közepén
tartja első ősbemutatóját Debrecenben,
mely vagy a Czinka Panna operett,
vagy Segesdy-Dolcskó új operettje
lesz az előadást a rádió is közvetíti.

Február 4-ikéig játszik Debrecenben
a Tolnay Andor társulata. Február
6-ikán már vitéz Bánky Róbert együt-
tese kezd és két hónapig ismét csak
próza előadások kerülnek színpadra.

A színházgatók parlamentje meg-
szüntette a félóra előadásokat. A jö-
vőben legfeljebb csak 20 százalék ked-
vezménygel lehet előadást tartani a
csere-társulatoknak.

Tolnay Andor debreceni fellépése
után sokan esodálkoztak azon, hogy ez
a nagyszerű bonviván hogyan hagyta
ott a fővárosi színpadot, ahol ma is
óriási hiány van a bonvivánokban. —
Csak kevesen tudják, hogy az ok az
volt, hogy a szép, értékes nagyoperet-
tek kikapusztultak a fővárosi színpadok-
ról és mikor üres jazz-operetteket

Vizhatlan durabel bőr

„ASTRA“ cipők

nagy választékban,
olcsó árak mellett.

NEUMANN
Sveits palota.

Takarékossági tag.

Kellemesen szórakozhat

Szilveszterkor

Páll söröző földszinti és emeleti
termeiben

Emeleti teremben Rác Jancsi zenekarával, földszinti
teremben Suha Balogh Jóska zenekarával
muzsikálnak

Asztalfoglalás 25-85. telefonszámon is

akartak játszani Tolnay Andorral, in-
kább eljött vidéki színházgatóknak,
ahol fenntarthatja ezt a sok sikert
megért műfajt. Markovits Bandi, a
Debrecenben is ismert színész ráakadt
és megküldte Tolnay Andor édesapjá-
nak, a szintén színházgató Tolnay
Gyulának színlapját. Az igénytelen,
kézzel levont, 1899-ből datált színlap
hirdeti, hogy Namestón Tóth Ede
Tolonez-át játszotta Tolnay Gyula
társulata s a darabban saját maga és
felesége is fellépett. Tolnay Andor
nyomban berámáztatta a kedves em-
léket és most az igazgatói iroda falán
függ a miniszteri elismerés Toldi Mik-
lós bekeretezett modern színlapja mel-
lett.

újabb magyar filmben, a Mátyás-
ban, egy jókedvű, jó szívi hotelpor-
tást játszik, aki rendbehozza egy sze-
relmes pár bonyolult ügyeit. A többi
főszerepet Erdélyi Mici, Lukács Mar-
gít, Német, Romola, Szilassy László,
Feleky Kamil és Nagyajtay Andor
játsszák.

A nagyerdei jégpálya megnyílt!

1848. MÁRIA ILONA. Bemutatta a
Vigszínház mozgó. Kötő film a ma-
gyar szabadságharc idejéből. Finom,
romantikus mese, nagyszerű tömeg-
jelenete. A darab azonban nem törté-
lemtű.

Legszebb női fehérneműk

KELLERNÉ

szalonjában készülnek

Batthyányi u. 9.

Takaró vezérigazgató beszél a TEBE
karácsonyi ünnepélyén.

Szórakozzon!!

Rádióból ismert közkezdelt gramofon-
lemezek nagy választékban

Gulyás szaküzletében

rádió bemutató, esere, részlet
PIAC-15. 59.
Telefon 22-19.

A film világából

Még az ősszel az alagi akadálypa-
lyán egy nehéz ugratásnál felbukott és
súlyosan megsérült Szelezky Zita, a
Nemzeti Színház művésznője, aki egy-
ben a legjobb magyar úrlovasnők
egyike. Szerencsére a sérülés nem volt
súlyos és ez fontos volt már csak
azért is, mert filmfelvétel közben bu-
kott le a lováról. A felvételek a Ber-
csényi huszárok című film részére
készültek. Ez az új magyar film egy
huszárezred életének keretében egy
szerelmes pár romantikus történeté-
vel foglalkozik. A szerelmes pár Sze-
lezky Zita és Szilassy László, a többi
vezető szerepeket Csontos Gyula, Ma-
kay Margit, Vaszary Piroška és Mi-
hályffy Béla játszik. A filmet Szlati-
nay Sándor rendezte, aki egyben a
film gyorsan népszerűsége számít
slágereinek a szerzője is.

A legnépszerűbb magyar színművé-
szek egyike kétségkívül Maly Gerő.
Nagy emberábrázoló képessége mel-
lett nagyon sokoldalú ember is,
amennyiben volt már tyúkfarmer,
élelmiszer nagykereskedő és szakács-
iskola igazgató. Most megint pályát
váltott: hotelportás lett. A leg-

Gyermekmenhely karácsonyfaünnepélyéről.

PHILIPS

ORION

Debrecen legszébb rádióüzlete

Rádió Szalon

Telefon: 15-79

MAYER EMIL o.kl. gépészmérnök
Angol Királynő mellett.

Nézzé meg!

TELEFUNKEN

STANDARD

Hüttl rektor: Karácsony a családi gondolat ünnepe

Doktorráavetés az egyetemen.

Tegnap délelőtt tartotta meg az ünnepek előtt az Egyetem az utolsó doktorráavétést, amikor is orvosdoktorokká avatták a következő végzett hallgatókat: Vicsay Anna, Tihanyi László, Szeremley Gyula Károly, Hartos Béla, Köhazy Béla és Végh Gyula.

Kuncz Sándort államtudományi doktorrá, dr Kiss Tihamér Lászlót hittudományi doktorrá, míg Vetsizky Zoltánt bölcsészdoktorrá avatták.

Az új doktorokhoz dr Hüttl Tivadar rektor magnifikusz igen szép beszédet intézett.

Megkapóán szép beszédben utalt dr Hüttl Tivadar Rektor arra, hogy a karácsony, az egész kereszténységnek világszerte legnagyobb ünnepe tulajdonképpen a gyermekek iránti szeretetnek és családi gondolatnak ünnepe. Felhívta a figyelmét az újonnan avart doktoroknak azokra a kötelességekre, amelyekkel életük folyamán a gyermekek iránt tartoznak. Majd így folytatta beszédét:

— Minden magasabb műveltségű egyénnek, különösen azoknak, akik egyetemi doktori levelet szereztek, egyaránt feladata, hogy felvilágosító munkát is végezzenek és rámutasson arra,

útonútfélen hangoztassa, hogy minden nemzetnek ereje, jövője az életképes egészséges gyermekek számával van egyenes arányban. Önöknek feladata leszen, doktor urak, hogy kíméletlen harcot folytassanak a hazánkban sajnos nagyon elharapózott egyke ellen és meggyarazzák mindazoknak, akik ezt nem értik, hogy ennél nagyobb bünt hazájuk ellen nem követhetnek el. Fel kell világosítani a szülőket, hogy a gyermekáldás nem teher és hogy minél több gyermek lát napvilágot, annál életkésebb és jobb sorsra hivatott a nemzet.

Ezután a rektor rámutatott e közösen vállalandó feladatokon kívül azokra a különleges feladatokra, melyek foglalkozásuk szerint hárulnak a hittudományi, államtudományi, orvostudományi és bölcsészettudományi új doktorokra a gyermekekkel szemben, majd így fejezte be beszédét:

— Önök egyetemünkön mintegy karácsonyi ajándékként kapták a diplomájukat. Ez a körülmény, mely egész életünknek kedves emléke marad, serkentse önöket a vázolt feladatok elvégzésére. Legyenek apostolai a gyermekek iránti szeretet hirdetésének és kívánom, hogy fáradozásukat Hazánk jövője érdekében siker koronázza.

Karácsonyi ünnepély a Frontharcos Szövetségben

A Frontharcos Szövetség debreceni csoportjánál igen szép karácsonyi ünnepséget rendeztek szombaton délután öt órakor. A Hísekegyi elhangzása után a debreceni csoport alelnöke mondott igen szép beszédet és emlékezett meg arról, hogy a karácsonyi ünnepség keretében megemlékeznek a ritéz Siposs Sándorról, akinek József kir. herceg elküldötte saját aláírásával nagy fényképét. Vitéz Siposs Sándor a kir. herceg parancsnoksága alatt szolgált a világháborúban és egyik vitéz fegyverténye után a kir. herceg lefényképezte a fronton.

A Frontharcos Szövetség a Kárpát-telep visszafoglalása után több zászlót küldött el a visszacsatolt területre. — A zászlók nagyrészt a debreceni Bethlen Kata leánykör és a Nyulasi ref. Leánykör készítette. A rutén falak most elküldtek viszonzásul egy gyönyörű párnát és himzett képet. — Szilágyi Júlia és Surányi Katalin vették

át az ajándékot. A frontharcosok is kaptak egy szép képet.

Biró Magda szavala után, Mezei Béla ref. lelkes mondott karácsonyi beszédet. Az emlékünnepély keretében 193 család kapta meg a szeretetsomagot és szénutalványt. A frontharcos családok közül 6—7—8—9—10—12 gyermekes családok részesültek ajándékkal.

Marx Antal 18 éves korában elhunyt, temetése hétfőn délután 2 órakor lesz Szekszárdra való szállítás után római katolikus egyház szertartása szerint a szekszárdi alsó temetőben lévő családi sírboltunkba. A temetést és szállítást Csurkacég rendezi.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen irága édesanyánk, a legjobb nagyanya és anyós

özv. Grünfeld Adolfné

a Grünfeld Adolf és Társa cég alapítójának és volt szénior főnökének özvegye

Áldásos életének 85-ik évében f. hó 22-én hosszas szenvedés után csendesesen elhunyt.

Temetése f. hó 24-én, vasárnap d. u. 2 órakor lesz az izr. temető halottas házából.

Grünfeld Renée férj. Grünfeld Dávidné
Grünfeld Szeréna férj. Kornfeld Dávidné
Grünfeld Rózi férj. Acs Tivadarné
Grünfeld Ilona férj. Schönborn Agostonné
Grünfeld Margit
Dr. Rónai Dezső
Rónai Sándor
Rónai Soma

gyermekei

Rónai Sándorné
Rónai Románé
özv. Rónai Károlyné (U. S. A.) menyei

Grünfeld Dávid
Kornfeld Dávid
Acs Tivadar
Schönborn Agoston vejei

Kornfeld Magda (Pozsony)
Kornfeld Endre (Pozsony)

Rónai Judit
Rónai Tamás
Rónai Zsuzsa
Rónai Charles (U. S. A.)
Rónai Mary Catherine (U. S. A.) unokái

és a nagyszámú rokonság.

Emlékét soha el nem múló hálával és kegyelettel fogjuk megőrizni. Részvéltatogatók mellőzését kérjük.

Kellemes karácsonyi ünnepeket kíván

Horváth Gábor
hentesáru üzlete.

Újévi malacokra előjegyzéseket elfogadunk.

Pengős borraivalókon buktak el a Mateosz betörői

Detektívek utaztak Ungvárra a boxbajnok és kirakatfosztogató bűnözőért

Beszámoltunk arról, hogy az ungvári rendőrség elfogta a debreceni MATEOSZ betörőit Cigány-Kovács Imre 27 éves vasöntő és Illyés Ignác 30 éves pékségéd személyében, akiknél az ellopott 4200 pengőből már csak 2400 pengőt találtak.

A debreceni rendőrség, — mint megírtuk — a betörést követő napon már tudta, hogy kik fosztották ki a irodát. Szabó Gyula rendőrtanácsos, a bünyügyi osztály vezetőjének irányításával folyt a nyomozás, amikor az egyik Kékes utcai vendéglőben két gyanús mulató embert láttak, akik pengős borraivalókat adtak azért, mert a kabátjukat felsegítették rájuk a vendéglőben. A nyom helyesnek bizonyult, kiderítették, hogy a két betörő a MATEOSZ kocsiknál mint kísérő volt elszegődve és innen tudták meg, hogy pénz van az irodában.

A rendőrség Szücs Jenő és Lugossy Dániel detektívek szombaton elutaztak Ungvárra a két betörőért, akiket Debrecenbe kísérnek bilincsek között. Mindkét bűnöző jól ismert a rendőrség előtt. Cigány-Kovácsnak, aki boxbajnokként is szerepelt, több ügye volt már a hatóságok előtt, Illyés Ignác pedig arról híres, hogy mintegy het-

ven kirakatfosztogató is terhel a multban.

Karácsonyra legszebb ajándék MUSICA kis Pianino

Értékes, izlées, praktikus!

**Musica Zongora és
Hangszer k.r.t. Budapest**
VII. Erzsébet körút 43.
Bizományi lerakat:
Szendró Sándor cég
Debrecen

Hajdunánás egyangulag Pénzes M. hályt választotta polgármesterévé

Hajdunánás törvényhatósági bizottsága Rásó István alispán elnökleite alatt egyhangulag Pénzes Mihályt választotta újból polgármesterévé. A választás eredményét Rásó István alispán hirdette ki, majd küldöttség ment

Pénzes Mihály polgármesterért, akit a törvényhatóság a terembe lépésekor nagy lelkesedéssel, éljenzéssel fogadott. Az újból megválasztott polgármesterhez Rásó István alispán intézett szép beszédet, melyre Pénzes Mihály polgármester meghatott szavakban válaszolt. Este bankett volt a levendház nagy termében, melyen több felszólalás hangzott el.

Kézrekerült Kassán egy debreceni hamisító

A debreceni rendőrség hosszabb idő óta körözte Papp Lászlót, aki lopást, csalást, sikkasztást és közokirathamisítást követett el. Több ügye fekszik a debreceni, szolnoki és nyiregyházi törvényszék előtt. Papp László magánhivatalnoknak adta ki magát s mint ilyen követte el a vádbeli bűncselekményeket. Szabó Gyula rendőrtanácsos rádió köröztette és megtudta, hogy Papp László Kassán

tartózkodik. Az ottani rendőrség őrizetbe vette, Debrecenbe hozták és átadták az ügyészségnek.

x Estélyi ruhát és gyermekének kifogástalanul, olcsón készit Jámor Erzsébet Szappanos u. 12.

Megboldogult kisleányunk
Szidikénk

sírköveátása f. hó 25-én, hétfőn délelőtt 10 órakor lesz az Izraelita temetőben. Weissenbergék.

A Debreceni Első Takarékpénztár Igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselőikara mélységes megilletődéssel és fájdalommal jelentik, hogy

Milos György

m. kir. kormányfőtanácsos,

a Magyar Erdemrend csillaggal ékesített középkeresztjének tulajdonosa a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület vezérigazgatója, a Debreceni Első Takarékpénztár Igazgatóságának elnöke

folyó évi december hó 22-én váratlanul elhunyt.

Mint a magyar gazdasági élet egyik legfontosabb vezető személyisége, kiváló tehetségével, éleslátásával, vasszorgalmával és nemes kitartásával, magasrendű hivatást töltött be. A Debreceni Első Takarékpénztár igazgatóságának egy év óta volt elnöke s Takarékpénztárunk sorsát teljes odaadó szeretetével karolta fel és irányította útját a szebb jövő felé. Élete minden szolgálatával emelkedett lélekkel küzdött, bizott és hitt Csonka Hazánk gazdasági újjáépítése érdekében.

Emlékét kegyelettel őriztük.

Debrecen, 1939 évi, december hó 23-ik napján.

Karácsonyi istentiszteletek

A REFORMÁTUS TEMPLOMOKBAN
Hétfőn, karácsony elsőnapján:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor dr. Soós Béla, d. u. 5 órákor Szabó Aladár. Kistemplomban d. e. 9 órákor ág. dr. Módos László, pr. Uray Sándor, d. u. 5 órákor Nagy István th., d. e. 11 órákor különkelyhes úrv. osztás, pr. dr. Revész Imre, ág. Uray Sándor. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órákor pr. dr. Farkas Pál, ág. dr. Bartha Tibor, d. u. pr. Nagy Károly. Károli Gáspár-téri templomban d. e. 9 órákor pr. Kolozsvári Kiss L., ág. Peleskey Károly, d. u. 4 órákor pr. Nagy István. Ispoltály-templomban d. e. 10 órákor pr. Molnár Ferenc, ág. Kulcsár Dezső, d. u. 5 órákor pr. Egresi László. Árpád-téri templomban d. e. 10 órákor pr. dr. Hegyaljai Kiss Géza, ág. dr. Erdei Mihály, d. u. 3 órákor pr. Nagy Károly. Homokkerti templomban d. e. 10 órákor pr. Kovács József, ág. Szilágyi László, d. u. 5 órákor pr. Kecskés József. Nyilastelepi templomban d. e. 10 órákor pr. Mezey Béla, ág. dr. Juhász László, d. u. 3 órákor Szabó Aladár. Kerekestelepi templomban d. e. 10 órákor pr. Kulcsár Ferenc, délután 4 órákor Kecskés József. Csapókerti templomban d. e. 10 órákor pr. dr. Danesházy Sándor, ág. Vándor Ernő. Nyulási áll. iskolában délelőtt 10 órákor Szabó Gábor. Dóczy u. 2. délelőtt 10 órákor pr. dr. Bodonyi J., ág. dr. Erdőss Károly. Egyek pr. és úrv. oszt. Sipoos Imre. Téglavetői gyűl. házban délután 3 órákor pr. Kolozsvári Kiss László. Wolaffka-telepi olvasóköriben délután 3 órákor Szilágyi László. Tégláskertben 10 órákor Birinyi János. — *Tangai istentiszteletek:* Pallagon délelőtt pr. és úrv. oszt. vitéz Szabó Endre. Szikgáton délután 2 órákor pr. és úrv. oszt. vitéz Szabó Endre. Nagyhegyes délelőtt 10 órákor prédikál és úrv. oszt. Rápolthy Árpád. Macson délelőtt 10 órákor pr. és úrv. oszt. Kurucz József. Kuopáhalmán délután 2 órákor pr. és úrv. oszt. Rápolthy Árpád. Kismacson pr. és úrv. oszt. Kurucz József. Pacon délelőtt 10 órákor pr. és úrv. oszt. Papp Géza. — *Mézeshegyen délután 2 órákor pr. és úrv. oszt. Papp Géza. Hegyes délelőtt 10 órákor Kiss István. Belsőhaton fél 1 órákor Sipoos Imre. Elepen délután 1 órákor Kiss István. Telekházán délelőtt fél 9 órákor Sipoos Imre. Bánkon délelőtt 10 órákor pr. és úrv. oszt. Bíró Béla. Halápon délelőtt 9 órákor László L. Elek. Állóhegy délelőtt 11 órákor László L. Elek. Pipóhegyen délután 2 órákor László L. Elek.*

Kedden, karácsony másodnapján:

Nagytemplomban délelőtt 10 órákor dr. Farkas Pál, délután 5 órákor Szabó Aladár. Kistemplomban délelőtt 9 órákor dr. Soós Béla, 11 órákor Szenes László, délután 5 órákor Nagy István. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor Tamás Ferenc, délután 5 órákor Nagy Károly. Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órákor Peleskey Károly, délután 4 órákor Nagy István. Ispoltály-templomban délelőtt 10 órákor Kulcsár Dezső, délután 5 órákor Egresi László. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órákor dr. Erdei Mihály, délután 3 órákor Nagy Károly. Homokkerti templomban délelőtt 10 órákor Kulcsár Ferenc, délután 5 órákor

A rendkívüli gazdasági viszonyok között

FÉNYESEN IGAZOLTA

a „Takarékosság” R.-t.

HOGY

nélkülözhetetlen

A mai rendkívüli gazdasági viszonyoknak

legmegfelelőbb bevásárlási rendszere.

A nagyarányú karácsony előtti igényléseket is mind akadálytalanul és zavartalanul elégtették ki a „Takarékosság” R.-t. kötelékébe tartozó kiszolgáló cégek mindazon vásárlók részére, kik vásárlási jogukat a „Takarékosság” R.-t. „Sárga utalványával” igazolták, ami arról tanuskodik, hogy a tulajdonosa mindenkor pontosan tett eleget előírt részletfizetési kötelezettségének.

Jól jegyezzük meg a továbbiakra!

A havonta előírt részleteknek mindenkor pontos megfizetését biztosítja e „Sárga utalványt” mely még a mai rendkívüli viszonyok között is állandó továbbvásárolhatási jogot biztosít!

Kecskés József. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órákor Oroz János, délután 3 órákor Szabó Aladár. Csapókerti templomban délelőtt 10 órákor Farkas Dezső, délután 3 órákor Egresi László. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órákor Szilágyi László, délután 4 órákor Kecskés József. Hortby köz-kórházban délelőtt fél 10 órákor Sipoos Imre. Téglavetői gyűl. házban délután 3 órákor Kovács Árpád. *Tangai istentiszteletek:* Ebes délelőtt 10 órákor prédikál és úrvacsorát oszt. Kurucz József. Kőszélszegen délelőtt 10 órákor Kiss István. Diószegi út délelőtt 11 órákor pr. és úrv. oszt. László

L. Elek. Lukaháza délután 2 órákor prédikál és úrv. oszt. László L. Elek.

A RÓM. KATOLIKUS TEMPLOMBAN ÉS KÁPOLNÁKBAN

Hétfőn, karácsony első napján rendszeres vasárnapi miserend, reggel 6, 7, 8, 9 órákor. Fél 10 órákor nagymise, melyet tart Mellau Márton prélátus, szentbeszédet mond ugyanő.

Kedden, karácsony másodnapján a nagymisét tartja Láng Pál pápai kamarás, ugyanő mond szentbeszédet. — Karácsony első napján a kertségi miserendek a múlt héttel azonosak, kará-

csony másodnapján nincs a kertségekben és kápolnáknak mise.

GÖRÖG KATOLIKUS TEMPLOMBAN

Hétfőn, karácsony első napján, 26-án kedden, karácsony másodnapján és 27-én szerdán, karácsony harmadnapján vasárnapi miserend. Negyed 8 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diákimise. — 10 órákor nagy szentmise szentbeszédrel. — Háromnegyed 12 órákor olvasott szentmise. — Délután félnégy órákor rózsafüzér ájtosság. 4 órákor vecsérnye és szentimádás.

Tejmalacokat napiáron vásárolunk

Bőde

Kossuth u. 57.

Csapó u. 8.

Ujévi malacra előjegyzést elfogadunk.

K a l a p

Fehérnemű

Nyakkendő

Wernernél

nagy választékban

Ujévi tejmalac szükségletét ORY TESTVÉREK Kt.

hentes és mészárosnál **Simonffy u. 2. b.**
szerezze be. **Telefon: 14-45.**

AZ EVANGÉLIKUS TEMPLOMBAN

Hétfőn, ünnep első napján a templom szűk volta miatt ismét két istentisztelet lesz délelőtt. Az első 9 órakor kezdődik. Prédikál Krecsák Kálmán. A másik 10 órakor kezdődik és úrvacsoraosztással lesz egybekötve. Prédikál és úrvacsorát oszt Pass László. — Délután Hajdúböszörményben (ref. központi iskola) 3 órakor szórványistentiszteletet tart úrvacsoraosztással Krecsák Kálmán. Este 5 órakor itthon istentisztelet. Prédikál Pass László.

Ünnep másodnapján, kedden délelőtt 10 órakor istentisztelet úrvacsoraosztással. Prédikál és úrvacsorát oszt Pass László. Délelőtt 10 órakor Püspökladányban (áll. polg. iskola) délután 4 órakor Hajdúszoboszlón (áll. polg. iskola) szórványistentiszteletet tart úrvacsoraosztással Krecsák Kálmán. Este 5 órakor itthon istentisztelet. Prédikál Pass László. (Istentiszte-

letek idején a templom fűtve.)

AZ UNITÁRIUS TEMPLOMBAN

Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban december hó 26-ik napján, karácsony másodnapján ünnepi istentiszteletet tartanak úrvacsoraosztással. Ez alkalommal imádkozik, prédikál és úrvacsorát oszt: dr. Csiky Gábor budapesti missziós lelkész, kormányfőtanácsos. — A templom fűtve lesz.

A BAPTISTA IMAHÁZBAN

Hétfőn délelőtt fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, délután 6—8-ig gyermekünnepély a karácsonyfa alatt. Kedden délelőtt fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, délután 6—8-ig vallásos-estély vegyeskar és zenezenével. — Szerdán este hitvédelmi óra. Péntek este imaóra.

Tegnap felava tott új doktorok,

A Világítási Vállalat karácsonyfa-ünnepélyéről. Lent: Vitéz Szegedi Gyula ünnepi beszédet mond.

— Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal az egyszerű beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét, hogy az 1938 XX. tc. alapján kivetett beruházási hozzájárulás hatodik részlete 1940 január hó elsején esedékes és az 1500—1938 P. M. számú rendelet 50. paragrafusa 1. bekezdése alapján ezen időpontig fizetendő. Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy a be-

fizetéseiket hétköznapiokon a hivatalos pénztári órák alatt, délelőtt 8—12 óráig már mostan teljesíthetik, hogy az utolsó fizetési napon várható torlódást elkerülhessék. A befizetés számfejtése a városi adóhivatal I. emelet 8. számú szobájában történik. A befizetést elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1940 január hó másodikika után azonnal megindul.

DANKÓ

temet szállít exhumál.

Hasznos karácsonyi
ajándékok kaphatók

SESZTINA LAJOS

vasnagyszerkedésében

DEBRECEN, FERENC JÓZSEF-ÚT 23.

Magyar Est január 20-án

Keresztes-Fischer Ferencé, a belügy miniszter neje mond ünnepi beszédet

Az 1940 január 20-án rendezendő Magyar Est a Baross Szövetség országos jellegű nagyszabású ünnepélye lesz, melyen részt vesz az országos központ, a visszatért Felvidék és Kárpátalja, valamint a többi vidéki szervezet. Ez lesz tulajdonképpen a Szövetség első vidéki nagy találkozója, melynek sikerét a helybeli keresztény nemzeti alapon álló társadalmi egyesületek közreműködése, támogatása hathatósan emelni fogja. Az ünnepi előadást vezér dr. Keresztes Fischer Ferencé az egyesült női tábor elnöknője tartja, melyet nagyszabású dívalbemutató fog követni. A Magyar Est egyben a nagy összetartozandóság és összefogás magasztos érzésének ápolását és kimélyítését is kívánja szolgálni. Egyben kiváló propaganda a magyar nemzeti viselet, a magyar nótá és tánc népszerűsítésére és megkedveltetésére. Ennek zeneszámok művésziek lesznek. A díszpalotást pedig Turul szövetség Altala bajtársi egyesület Tormay Cecília leánytörzsének tagjai és a Turul szövetség bajtársai fogják bemutatni.

A rendezőség megkezdte a védnöki felkérések szétküldését. Ezzel kapcsolatban ezúton is felkéri a rendezőség a folyó évi január 21-én lezajlott Magyar Est volt védnökeit, hogy a jövő január 20-iki Magyar Est védnökségét elfogadni kegyeskedjenek, ha tévedésből névre szóló felkérést nem kapnának. A kik közülük a védnökségét nem vállalhatná, szíveskedjék ezt levelezőlapra folyó hó 29-ig a rendezőségnek (Piác u. 8. sz. alá) jelézni.

A nagyérdemű közönség részéről megnyilvánuló rendkívüli nagy érdeklődésre való tekintettel tisztelettel kéri a rendezőség, hogy a jegyigényléseket már most kegyeskedjenek a rendezőség irodájában, vagy özv. Könyv Lászlóné Kossuth uccai trafikjában bejelenteni, hogy a jegyigényléseket zavartalanul lehessen kielégíteni.

Január 4: Faragó György zongoraestje

Városszerte nagy érdeklődés előzi meg a híressé lett magyar pianista debreceni szereplését. A legutóbbi pesti zongoraestje sikerének hírére máris megindult a jegyvásárlás és a helybiztosítás a debreceni koncertjére.

Ugy látszik, külföldön kellett előbb felfedezni, hogy idehaza is elismert nagy művészeink között emlegessék nevét. Nagy külföldi sikereiről — mint a kirakatokban is látható kritika-fotokópiák mutatják — a legnagyobb világlapok is beszámoltak: Le Temps, Luxemburger Zeitung, Excelsior L'art Musical stb.

Napijegyek Csáthynál P 2-től, esonkabérletben 1.20-tól, diákjegyek 60 fillérért válthatók.

— 100.000 kilométer út hatvan év alatt. Az Egyesült Államokban van egy különös szövetség: a Gyalogjárók Nemzeti Egyesülete. A névből nem nehéz következtetni az egyesület céljára sem, ami nem más, mint a gyalogjárók érdekeinek védelme. Ez a különös és nem mindennapi egyesület, egy ellenőrizhetetlen, de mégis figyelemre méltó adatot közöl arról, hogy egy átlag ember, aki hetven évig élt és mindig gyalog járt élete folyamán hány kilométert tesz meg. Az amerikai egyesület szerint 100.000 kilométert. Ez a távolság két és félszerese az Egyenlítő hosszának. Tehát az az ember, aki élete folyamán gyalog jár munkahelyére és vasárnaponként kisebb-nagyobb sétákat tesz meg, olyan nagy teljesítményt végez, mintha két és félszer körülmé meg a földet. Egy napra átlag ma minden négy kilométeres út esik az amerikai egyesület szerint.

Klinikai látásérőből való
Debrecen, Ferenc József út 21.

Belvárosi Takarékpénztár Rt.
Budapest
debreceni fiókja.

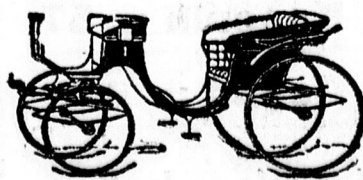
Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Állami kiskereskedelmi hitelaktív.
Telefon: 19-52, 28-40

KARACSONYRA

illatszer, fésű, manikurkészlet legolcsóbban Jóna és Józsa utóda
SOMOGYI DROGÉRIABÓL

Nemeseserek:
Karácsonyra

Tóthfalussytól

KOCSIK
minden alakban

Riesz Henrik
kocsigár, Debrecen.

Karácsonyra vásárolja Böde

háziisan készült hentes áru különlegességeit

Főüzlet
Csapó u. 8. Tel.: 26-77.

Gyár és fióküzlet
Kossuth u. 55, 57. Tel.: 19-54.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
éjjel 27-89.
Előfizetési árak havonta
1.— pengő, negyedévenként 7.— pengő,
évi 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-
nap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, dec.
23—30-ig: „Kigyó”, Piac ucca 31.,
telefon: 30-95. — „Magyar Korona”,
Kálvin-tér 15., telefon: 16-06. —
„Csillag”, Árpád-tér 1. telefon 29-32.
„Sas”, Hatvan ucca 70., telefon:
11-39. szám. — „Szent Háromság”,
Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14.,
telefon: 17-09. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Olasz lapos lécből szép máty
kísérlet csak a
Keresztelőbálban
Piac u. 89. Csapó u. 18.
Erdélyi újságírók részleges el-
kül megkezdéséig.

Karácsonyfa

Karácsonyfa,
Karácsonyfa...
Angyal hozta,
Jól megrakva!
Jézuska küldte;
Mindenjővel...
Csillogó, ragyogó,
Fényszóróval...
Gyermekeknek:
Nagyon kedves...
Szívök, lelkök:
Örvend, rebdes!
Hála éneket:
Zengenek...
„Dicsőség a jó
Istennek!”

Debrecen, 1939 XII. 24.

Környei János

Karácsonyi
ajándéknak
legkedveltebb a

KEZIMUNKA

Nagy választék

PIKÓNÁL

Kossuth u. 4.

Ünnepekre rendeljen

Csokonai ásványvizet.

Szállítja: SZLIUKA szilvizgyár. Telefon 21-11.

Karácsonyi ajándéktárgyak

a legnagyobb választékban, olcsó árakon

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, díszműáru üzletében

Piac utca 57.

Képkörötezés!

Üvegezés!

Alapítva 1852.

Istentiszteleti rend a református
templomokban vasárnap, december 24.:
Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr
Soós Béla, délután 5 órakor Kiss Ist-
ván. — Kistemplomban délelőtt 9 óra-
kor Szemes László. — Kossuth uccai
templomban délelőtt 10 órakor dr Ré-
vész Imre, délután 5 órakor dr Bartha
Tibor. — Károlyi Gáspár-téri templom-
ban délelőtt 9 órakor Kovács Árpád,
délután 4 órakor Peleskey Károly. —
Ispotály templomban délelőtt 10 órakor
Kulcsár Dezső, d. u. 5 órakor Egeressi
László. — Árpád-téri templomban
délután 10 órakor dr Hegyaljai Kiss G.,
délután 3 órakor dr Erdélyi Mihály. —
Homokkerti templomban délelőtt 10
órákor Telkes György, délután 5 óra-
kor Kivács József. — Nyilastelepi temp-
lomban délelőtt 10 órakor dr Juhász L.,
délután félhat órakor Mezey Béla. —
Csapókerti templomban délután 3 óra-
kor legátus. — Kerekestelepi templom-
ban délután 5 órakor Kulcsár Ferenc.
Nyulási állami iskolában délelőtt 10
órákor Ács Mihály. — Dóczy József u.
2. sz. alatti délelőtt 11 órakor dr Bo-
donhelyi József. — Téglavetői gyüleke-
zeti házban délután 3 órakor Kovács
Árpád. — Horthy kórházban délelőtt 9
órákor úrvacsorát oszt: Nagy Sándor.
Tanjai istentiszteletek: Cuca délelőtt
9 órakor pr. és úrvacsorát oszt: vitéz
Szabó Endre. — Hortobágy délután 2
órákor pr. és úrvacsorát oszt: vitéz
Szabó Endre. — Ondód I. Kádár dülő
délután 10 órakor pr. s úrvacsorát oszt
Rápolyt Árpád. — Ondód II. Vedres
dülő délután 2 órakor pr. és úrvacsorát
oszt: Rápolyt Árpád. — Szepes délelőtt
9 órákor pr. és úrvacsorát oszt: Papp
Géza. — Hosszúpályi út délután 2 óra-
kor pr. és úrvacsorát oszt: Papp Géza.
Dombostanya délután 2 órakor pr. és
úrvacsorát oszt Kurucz József. — Pal-
lag délelőtt 9 órakor Kiss István. —
Fancsika délelőtt 9 órakor pr. és úrvac-
sorát oszt: Bíró Béla. — Nagycserrei
iskolában délelőtt 11 órakor pr. és úrvac-
sorát oszt: Bíró Béla. — Szata dél-
után 2 órakor pr. és úrvacsorát oszt:
Bíró Béla.

Kistemplomi ünnepi istentiszte-
letek. Ma, vasárnap délelőtt 9 órakor
Szemes László, 11 órakor dr. Farkas
Pál, délután 5 órakor, a szent estén
Uray Sándor lelkész szolgálnak. —
Karácsony első napján reggel 9 óra-
kor közös helyes úrvacsoraszertés fe-
lett prédikál Uray Sándor, ágendázik
Szemes László, délelőtt 11 órakor kü-
lönkelyes úrvacsora felett prédikál
D. dr. Révész Imre püspök, ágendázik
Uray Sándor lelkész. Másodnap dél-
előtt 9 órakor dr. Soós Béla, 11 órakor
Szemes László. Délután legátus.

Római katolikus miserend a Szent
Anna uccai plébánia templomban a ká-
pólnákban. Rendes vasárnapi miserend
mikezdettek reggel 6, 7, 8, 9 órakor.
Fél 10 órakor nagymise, melyet tart:
Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet
ugyanacsak ő mond. — A további szent-
misék kezdete: 11, háromnegyed 12 és
fél 1 órakor. — A kertészekben és ká-
pólnákban a múlt vasárnapi miserend
az irányadó azzal a különbséggel, hogy
míse lesz a Macson, ahol Faragó László
és Míkeperczen pedig egyik plarista
tanár miséz. — Az éjjeli misét dr.
Beóthy György kanonok tartja papi-
segédlettel.

Vasár- és ünnepnap miserend a
csapókerti róm. kat. templomban. Ma,

vasárnap délelőtt 9 órakor szentbeszéd
és nagymise. Délután nem lesz litánia.
Éjfélikor, 12 órakor nagymise. Kará-
csony első ünnepén délelőtt 9 órakor
szentbeszéd, ünnepélyes nagymise ol-
társzentségkítéssel. Karácsony má-
sodünnepén d. e. 9 órakor nagymise.
Délután 5 órakor litánia. December
31-én, vasárnap délelőtt 9 órakor szent
beszéd, nagymise. Délután 5 órakor li-
tánia, Január 1-én, újév napján dél-
előtt 9 órakor szentbeszéd, nagymise.
Délután 5 órakor litánia. Január 6-án,
Vízkeresztünnepén délelőtt 9 órakor
szentbeszéd, nagymise. Délután 5 óra-
kor litánia. Ezenül vasár- és ünnep-
napokon délelőtt 9 órakor szentbeszéd
és nagymise. Délután 5 órakor litánia.
Hétköznapokon 7 órakor csendes szent
mise.

Vasárnapi istentiszteletek az
evangelikus templomban. Vasárnap,
ünnep szombatján délelőtt 10 órakor és
este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet.
Predikál mindkét alkalommal Pass L.
Délután 9 órakor Biharkeresztesen, —
délután 11 órakor Berettyóújfalun (ref.
polg. iskola) szörványistentiszteletet
tart úrvacsoraszertással Krecsák Kál-
mán.

Istentiszteletek a görög katolikus
templomban: 24-én, vasárnap délelőtt
negyed 8 órakor reggeli istentisztelet.
8 órakor diákmissze. — 9 órakor katona
mise. — 10 órakor nagy szentmise,
szentbeszédrel. — Háromnegyed 12
órákor olvasott szentmise. — Délután
félég órákor rózsafüzés ájtatosság.
4 órákor vecsernye és szentségimádás.
éjjeli 12 órakor éjfélit istentisztelet.

Istentiszteletek a baptista imaház-
ban. A szappanosuccal imaházban va-
sárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig ima-
áhitat. — Fél 10—fél 11 óráig predi-
káció. — 11—12 óráig vasárnapi iskola
Délután 6—8 óráig bemerítési ünnepély
és az új tagok felavatása.

Révész Imre püspök minden-
kit kér, hogy az újévi jókívánásá-
gokat veio szemben mindenféle
formában sziveskedjék mellőzni,
annál is inkább, minthogy azokat
megválaszolni sem lesz módjában,
mert újév napján, igehirdetés
után kétheti szabadságra elutazik
Debrecenből. „B. ú. é. k.”-váltásig
címen 10—10 pengőt juttatott el a
csapó- és péterfiauccai egyházzre-
szek eegélyakciójára.

Orvosi hír. Dr Pákh Sándor fog-
és szájszakorvos leszerelt. Rendelését
Kossuth-u. 9. sz. alatt megkezdte.

Berzéki műterem ünnep másod-
napján egész nap nyitva, Piac-u. 38.

Eljegyzés. Kövesi Éva és Szilá-
gyi István jegyesek.

Az Orvos-Szövetség határozatából
közöljük, hogy a házi orvosi tisztelet-
díjak félévenként előrefizetendők.

Schaff Margit tánciskolájában
(Szárnyaskerek) karácsony első nap-
ján, hétfőn 5—8-ig, este 9—12-ig, má-
sodnapján 5—8-ig osztánc. Új tánc-
tanfolyam 2-án kezdődik.

Schaff tánciskolájában „Koroná-
ban” karácsony első napján reggelig
tartó táncvizsga, másodnapján össz-
tánc. Január nyolcadikán új tanfo-
lyam kezdődik.

Különleges
bördíszműárak

csa: **Tóthfalussytól**

Magyar ruha

zsinor

Lengyelbunda

zsinor

Díszmagyar

zsinor

Arany-ezüst selyem

zsinor

Minden ami

zsinor

Legolcsóbb a

Paszományosná!

Piac u. 32. udvarban

Ne kísérletezzen!

Disznótorra, névnapokra, ünnepekre,
híres Szekszárdi ó-bort vegyen:

Kímérés: **Arany János u. 1.**

Asztali fehér —70 f. Kadarka —70 f.
Rizling —90 f. Bikaver —90 f.
Rubinos 1'10 f. Fehér-vörös csemege 1'50 f.
Vörös ürmös 1'50 f. Fehér ürmös 1'80 f.

Telefonszám: 19-77.

Telefon rendelést házhoz szállítunk!

Családi értesítés:

Minden külön értesítés helyett közöljük, hogy

Csizmadia Ica

és

Kopjány Károly

karácsony első napján tartják eljegyzésüket.

Miszi Margitot

eljegyezte

Pethő Lajos

a Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének jegyző-pénztárosa

Barna Inci

és

Balogh Péter

jegyesek.

(Minden külön értesítés helyett.)

Fehér Klára

és

Dr. Varga Béla

dec. 24-én házasságot kötnek. Minden külön értesítés helyett.

Szabó Icát

eljegyezte

ifj. Gaál András

Berezky Ica

és

Makai Sándor

1. hó 25-én tartják eljegyzésüket.

x Bartalis tánciskolájában január 3-án táncanfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalistol tanul.

x Dr. Epstein Sándor belgyógyász katonai szolgálatából hazatért. Rendelését: Piac utca 59. alatt megkezdte. Telefon: 13-15. szám.

— Szegény gyermekek karácsonya a Csapókertben. Lélekemelő szép ünnepség keretében osztotta ki dr. Danesházy Sándor ref. lelkipásztor és Hadházy Dániel igazgató vezetésével megjelent tantesület előtt az egyház és magánosok jószívű adományozásából lehetővé tett 71 szegény gyermek részére 71 pár cipőt az arra legjobban rászorulóknak. Az ünnepélyen — Vándor Ernő segédlelkész imája után dr. Danesházy Sándor lelkipásztor intézett a gyermekekhez igen szép beszédet, majd Hadházy Dániel igazgató vezetésével megkezdődött a cipők kiosztása. Örömmel nézni a sok gyermeket, amint boldogan szorongatták hónuk alatt a kapott cipőt. Itt mond köszönetet az egyház, a tantesület és a sok szegény gyermek szülői: Kiss Ferenc, Kiss Testvérek, ifj. Szilágyi István, Pikó József, Erdély József, Kovács Ferenc, Süvöltős Sándor, Sárga József és Fazekas József timároknak, akik lehetővé tették adományaikkal a sok szegény gyermek cipővel való megajándékozását.

Karácsonyra

Játék és ajándéktárgyakat

Futurit tárcákat és csészéket, mérlegeket nagy választékban olcsón

Tóth Gyula

vásárlásában vásároljon

Vitéz Hadházy Dezső és Jatzkó Aliz esküvője

A Nagytemplomban szombaton délelőtt tartotta esküvőjét vitéz Hadházy Dezső egyetemi testnevelési tanár, a sokszoros magyar rúdugróbajnok és olimpián Jákó-Jatzkó Alizzal Jatzkó Rezső országosnévű karnagy és zeneszerző leányával, Jatzkó Csi, a debreceni közönség kedvence szubretljének nővérével.

Az előkelő esküvőn nagyszámban vettek részt a debreceni örítársada-

lom tagjai. Megjelentek a Vitézi Szék tagjai, egyetemi tanárok és számos jelenlévő képviselte a sporttársadalmat és művésztsadalmat. Az új házaspárt dr. Soós Béla ref. lelkipásztor eskette össze nagyhatású beszédet intézve hozzájuk. A szertartás után a megjelentek elhalmozták szerencsekívánataikkal a boldog házaspárt. Utána az Angol Királynő éttermében lakodalmi ebéd volt.

Jatzkó Aliz és v. Hadházy Dezső lakodalmi ebéje az Angol Királynőben.

„Három királyok” előkép a Siketnéma intézet karácsonyfa ünnepélyén.

— Makai Sándor előadást tart a Templomegyesületben. A Kálvinisták Templomegyesülete az ünnepek után folytatja hitvédelmi előadásorozatát. Január 5-én ismét illusztris előadót nyert meg a Templomegyesület, Makai Sándor volt erdélyi püspök, debreceni egyetemi tanár tart érdekesnek mutató előadást „Isten ígéje és a család” címen. Ezt az előadást is a Kollégium disztermében tartják 5-én délután 5 órakor.

x Gazdálkodóifjak össztánc a „Koronábau” karácsony mindkét napján, délután 5—8 óráig.

— Ökörmezői körorvos és debreceni úrlány eljegyzése. Még alig több fél esztendejénél, hogy Debrecen város igaz magyar szívet testvérközségévé fogadott négy kárpátaljai helységet és ma már több ünnepélyes megnyilatkozás mellett egy fiatal debreceni úrlány, vitéz Szegedy Gyula világitási vállalati igazgató hájos, nagyműveltségű leányának, Szegedy Katinak és dr. Horváth Károly ökörmezői körorvosnak eljegyzésében dokumentálódik a testvérközségek egymásratalálása. Az ifjú pár december 24-én, karácsony estjén tartja eljegyzését Debrecenben s ezalkalomból úgy öket, mint vitéz Szegedy Gyula igazgatót elhalmozták jókívánságokkal.

x Schaff jégpálya 21 óráig nyitva.

— A vasutas MANSZ karácsonyi ünnepélye. A debreceni MANSZ vasutas csoportja karácsonyi ünnepélyén 52 elszegényedett vasutas családot ajándékozott meg megkapó karácsonyi ünnepség keretében, melyen megjelent Koren Emil MÁV üzletigazgató, Uray Sándor lelkipásztor, U. Sallay Lajos főtanácsos és mások. Uray Sándor lelkipásztor, egyházkerületi főjegyző lélekemelő ünnepi beszéde után szavaltok, énekszámok következtek, majd a megajándékozottak könnyekig meghatva vették át az ajándékokat U. Sallay Lajosné elnöknőtől és Hegedűs

Naptárt kap ajándékba

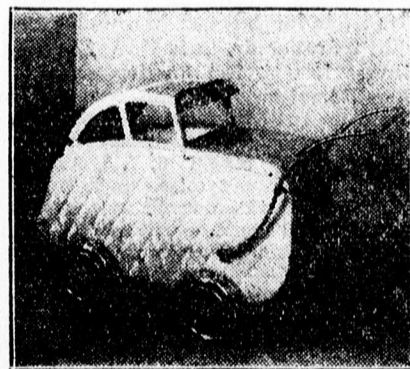
vásárlásánál a következő cégektől:

Feuermann bőrdőzős, Gambrianus passage.
Boros kelmefestő, Piac-u. 77.
Kornhauser baromfikereskedés, Simonffy-u. 6.
Kerekgyártó mézeskalácsos, Piac-utca 42.
Keretezőbolt, Piac-utca 89, Csapó-utca 18.
Böhm papírkereskedés Kossuth-u. 2.
Kiss Ferenc drogeria, Csapó-utca 34. Telefon hívószám: 29—15.
Kőrösi selyemáruház, Piac-u. 40.
Berzék fotószalon, Piac-u. 36.
Szekeres György borozó, Hunyadi-utca 1.
M. Nagy Sándor Piac-u. 20
Eisenberger műszerész, Csapó-utca 101.
Kiss ciánózó vállalat, Kigyó-u. 5.
Karsay könyvesbolt, Szent Anna-utca 2.
Bálint József, bútörizlet, Csapó-utca 67.
Havas Károly, Bádagos uca 1.
Werner Sándor, Piac uca 70. sz.
Tóth Gábor úriszabó, Piac u. 89.
Kovács Lajos, Miklós uca 9.
Mink hölgyfodrász, Hatvan u. 6.
Kray E. és Társa, Csapó uca 13.
Csillag Testvérek, Simonffy u. 1.
Jónás paprika üzlet, Csapó u. 37.
Frick Testvérek cégnél, Piac u. 27.
Budapesti Férfiruház, Csapó uca 14. szám.
Vigszínház mozgó, Bika bérház.
Feldheim posztóház, Svecits-palota.
Kaszanyitzky üveges, Piac uca 57.
Róna ékszerész, Piac uca 28.
Rózsa Áruház, Piac uca 16.
Gulyás rádió, Piac uca 59.
Pikó kézmunka, Kossuth uca 2.
Dávid Mihály üveges, Hatvan u. 15.
Gönczy kályhás, Montezredes u. 3.
Kürthy sütőmester, Vár uca 6.
Szilka szikvizgyár, Teleki 100.
Markovits hentes, Piac 71.
Volentik fűszerkereskedő, Piac u. Fábrián női szalon, Péterfia 19.

Károlyné Kölesy Valéria társelnöknőtől. A nagyszabású szeretetakió megszervezése U. Sallay Lajosné és Hegedűs Károlyné elnöknők, Molnár Józsefné, Sutor Innréné, Sipos Péterné, Kiss Józsefné, Nyilas Istvánné, Ritárdesz Gáborné és Gerőcz Gusztávné érdeme.

— Különbejártatú bútörözött szoba azonnal kiadó, jó házikosztal, két szeme lyre. Széchenyi-u. 14. sz. első lakás

Debreceni Vas és Rézbutorgyár Rt.

**Csőbutorok
Gyermekkocsik
Gyermekjátékok
Karácsonyi Vására**

Gyártelepen: Ispotály-u. 5.
Sesztiná Lajos cégnél
és Tóth Gyula cégnél

Városi Takarékos és Hitelintézet Rt.

Debrecen, Csapó u. 4. szám.

Alapítási év: 1873.

Saját tőkék: 3,048.507 pengő.

Foglalkozik a bank- és takarékpénztári üzlet minden ágával.

Külön osztály: ZÁLOGHAZ az intézet székházában.

Kölcsönöket nyújt ékszerekre, arany-ezüst tárgyakra és egyéb ingóságokra.

kat, akik magyarul beszélgettek egymással az iskolában.

A sok vész, mely átúgott a magyar háza földején, nem tudta megtörni a magyar nép egyszerű fiainak hűségét és szeretetét apáik nyelve iránt. Szálltak az ég felé az édes-bús magyar nóták s nem volt hatalom, mely idegen szóra tudta volna fogni a nép fiait. Nagyon szép példája a nyelvünkhez való ragaszkodásnak annak a gránátosnak a példája, aki Nagy Frigyes porosz király ezredében szolgált hosszú-hosszú éveken keresztül.

A poroszok híres, hatalmas királya nagyon szerette a nagytermetű katonákat és gárdistáit a kőmértes emberekből válogatta össze. Egy kétméteres szép szál magyar legény is került a gárdájába. Vitézül szolgált Nagy Frigyes porosz királyt, de bizony magyar szót sem hallott háza éven át. A magyar gránátos azonban meg sem felejtette el apáink ősi nyelvét. Egyszer, amikor

Mese az anyaszívről

Karácsony van... a kiskakadt felhő dunaköböl a hó esillozó pitei szállongának alá. A sötét világban minden ablak mögött színes lángok gyúlnak és szeretet, mint láthatatlan kéz puha cirógatása végigsimogat a szíveken. Ma mesét mondok nektek gyerekek az anyaszívről... Új mesét arról, amiről már annyiszor meséltek... Ide figyeljétek!

Karácsony volt akkor is és a felhészárnyú, jóságostekintetű angyal, aki ezen a napkor a jó gyermekeket látogatta meg, bekopogtatót az Anyához is... Nézte szelíd, szomorú szemét, ezüstös fényben esillozó haját, melyben az elfutó telek havából ott maradt a fehérség és megszólította:

— Karácsony van... a gyermeknek öröme és az anyák öröme. Mert az anya akkor örül, amikor a gyermek. És én eljöttem hozzá... Láttalak a kisgyermeked agra fölött virrasztani, amikor beteg volt. Láttam a könnyeidet, láttam a mosolyodat, amikor álmát figyelted. Láttam a szeretetet előmenie arcodon, amikor értük dolgoztál... Most meg akarlak jutalmazni: kezed két dolgot és ígértem mindkettőt teljesül...

— Úgy esengett az angyal hangja, mint a hangok kongása karácsony éjszakáján... Az anya elgondolkodott...

— Mit kerlek föléd angyalka... Van egy kis gyermekem és ennél többet már nem lehet adni... Azért mégis kerék valamit...

Szeliden szólt az angyal:

— Halljam az első kívánságodat... Az anya pedig eszedesen szólt, valami méhetetlen szeretettel. Úgy hullottak ajkáról a szavak, mintha a kertben rózsaszirmok peregének a nyár lehelletére:

— Add nekem mindazt a fájdalommat, bánágot, szenvedést, ami az én kis gyermekemet érné ezen a földön életében... Add nekem, hogy neki ne fájjon soha semmi, ne szenvedjen semmitől, ne sebezze fel lelkét a hasztalan vágy... Bizony mondom, nem adhatok neked többet ennél.

kor előkelő magyar urak kerültek a porosz király udvarába, szobabozták a magyar származású gránátost is. Az egyik beszélgetni kezdett a gránátossal, aki hibátlan magyarsággal válaszolt. Megkérdezte az angyal, hogy hogyan lehetséges az, hogy a háza éven át sem felejtette el a szép magyar nyelvet?

— Én mindennap magyarul imádkozom, fohászokodok — válaszolta a gránátos — és így nem felejtettem el magyarul beszélni.

A válasz annyira megtetszett a királynak, hogy lefordította a választ. Nem tudta elmondani a porosz királynak. Nagy Frigyes tíz arannyal jutalmazta gránátosát, akinek mindennapi imádsága is kifejezte ragaszkodását szülőhazájához, nemzetéhez.

Ez a gránátos távol a hazától megmaradt magyarul, mert magyarul beszélni nem felejtett el. Szeressétek ti is nagyon apáink ősi nyelvét.

— Na, mi a másik kérésed? — szólt az angyal.

— A gyermekem esziálja meg mindazt, amit én nem tudtam megenni. Legyen neki könnyű az, amiért én hasztalan sóvárogtam, amit elmulasztottam egy életen keresztül.

Hadd érjem el mindazt, hadd tegyem meg mindet általa...

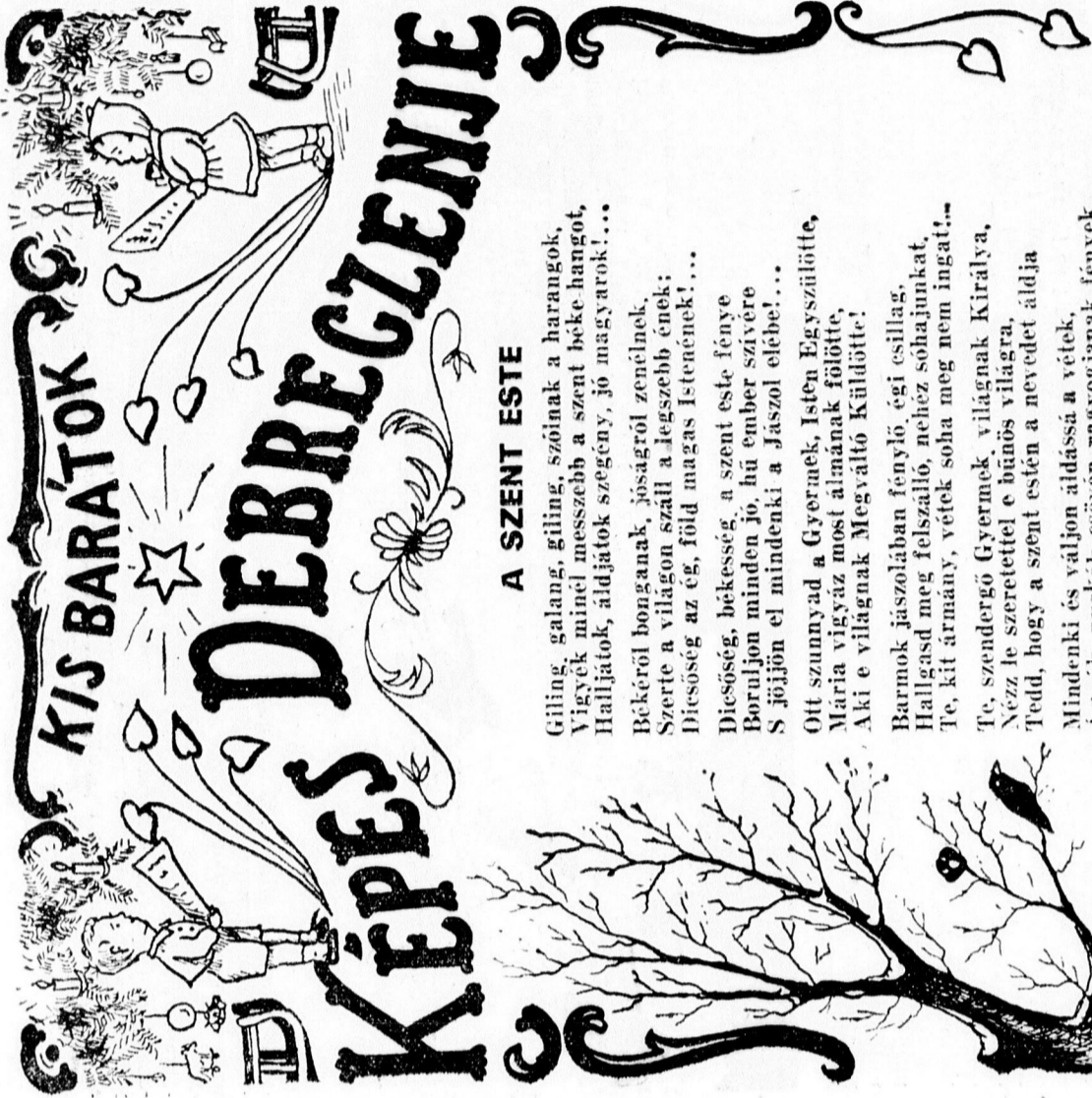
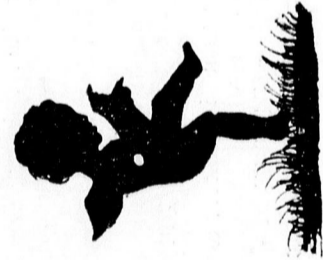
Az angyal eszedesen böjött és jóságos szemé ráragyogott az anyára:

— Megteszem mindazt, amit kívántál. De azt is megmondom, hogy hasztalan kívánság. Mert így vette magára valamikor régen a szenvedését a te édesanyád, ahogy most te a gyermekedét. És a gyermeked a maga szenvedése, bánata helyett ismét magára veszi az ő gyermekének fájdalmát... Így áldozta fel magát minden szülő a gyermekéért az idők kezdetétől az idők végéig...

Azzal az angyal elröpült, szárnya, mint langyos fuvallat végigsimogatott az anya arcán... Szívében pedig el kezdett esengeni, bonganani egy arany harang, a szeretet esedékes harangja, mely nem nemül el soha... Folyton csak azt az egyszerű igénytelen kis dalt kongattja, amivel a kislány szokta aitan, halkán dudolgtatva:

— Jaj, de szeretem — Csépp kis gyermekem...

KISS ISTVÁN.

A SZENT ESTE

Gilling, galang, giling, szólnak a harangok, Vigyék minél messzebb a szent béke hangot, Halljátok, áldjátok szegény, jó magyarok!...

Békéről bonganak, jóságáról zenélnék, Szerie a világon száll a legszebb ének; Dícsőség az ég, föld magas Istenének!...

Dicsőség, békesség, a szent este fénye Boruljon minden jó, hű ember szívere S jöjjön el mindenki a Jászol elébe!...

Ott szunnyad a Gyermek, Isten Egyszülötte, Maria vigyáz most almanak fölötté, Aki e világnak Megváltó Küldötte!

Barmok jászolában fénylő égi csillag, Hallgasd meg felszálló, nehéz sóhajunkat, Te, kit armány, vétek soha meg nem ingat!...

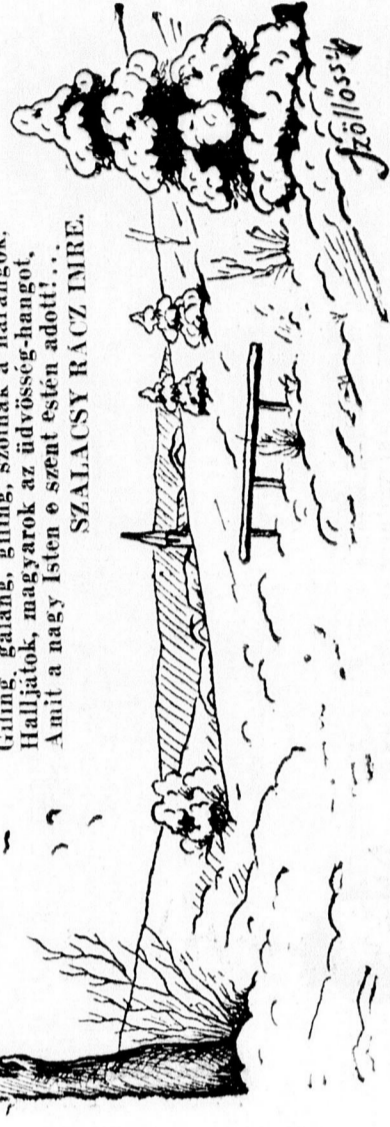
Te, szendergő Gyermek, világnak Királya, Nézz te szeretettel e bűnös világra, Tedd, hogy a szent este a nevedet áldja

Mindenki és váljon áldássá a vétek, Agyúk, puskák esővén ragyogjanak fények, Melyek a békéről, áldásról beszélnek!...

Gilling, galang, giling, jöjjön el országot, Én édes Megváltóm, mentsd meg a világot, Csokolj minden szívbe igaz békélangot!...

Gilling, galang, giling, szólnak a harangok, Halljátok, magyarok az üdvösség-hangot, Amit a nagy Isten e szent estén adott!...

SZALACSY RACZ IMRE.

Jánoska pióla lesz

Nagy pelyheken hullt a hó, a szép fehér takaró egyre vastagabb, barsonyosabb lett a földön és hába szállt le az éjszaka, szél a világság szűrődött be a kis szobába, ahol Jánoska, a nagyobbik fiú már lekezdte és csak felalomban hallotta, hogy edesanyja mesél az öccsének:

— Anyi ellenség támadt a székelyekre, hogy minden emberre talán száz is jutott. Hiába mentek Szittyaország felé, nem jött segítség, hiszen regén megkötött már Csaba királyfi... Tolsó esztára készült a székely királyfi... hogy haljának meg hősiessén, becsülettel, haljának meg egytől-egytől, Szomorú volt a székelyek lelke, olyan sötét, mint az éjszakai ég...

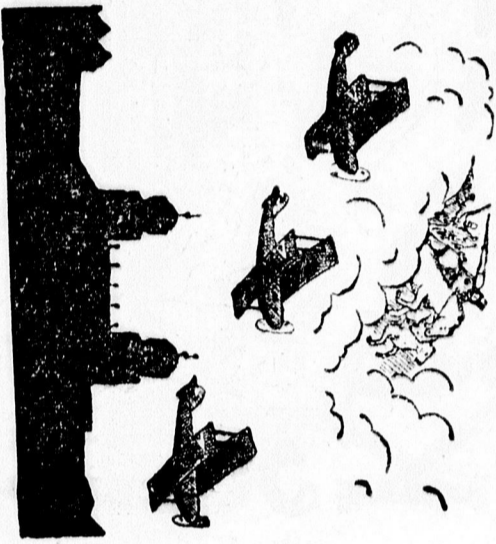
Hanem egyszerre hirtelen megvilágosodtak a eszlágok. A nagy fényes ragyogásban megjelent Csaba királyfi, nyomában há vitézei, akik sok száz év előtt háromszor jettek vissza, hogy megszabadítsák az ellenségtől magyar népüket.

Megerendezte Csaba királyfi halott szíve, hogy hajban van a székely. Felkészítette halott vitézeit és jötték a gondolatnát sebesben haza, székelyföldre. Es ott, ahol az ég ráhajlik a nagy hegyre, leszálltak... Futott az ellenség esze nélkül. De hogy is állhat volna meg Csaba nepe előtt. Mikor már nem maradt egy szál ellenség sem a székelyföldön, akkor Csaba és vitézei ismét felkerekedtek, szálltak a eszlágok útján az ég boltozatán. Ragyogó, fehér fénytűt maradt ott, ahol eltűntek... Ahol majd egyszer még visszatérnek...

Jánoska már álomban hallotta az utolsó szavakat: „Ahol majd visszatérnek...” Hirtelen kinyitotta a szemét. Nem látott a szobában senkit. Odalopodzott az ablakhoz és kinézett. Eltűntek a bódulajós fellegek, tiszta volt az ég és ragyogott a hadak útja.

Jánoska nézte, nézte a eszlágokat. Eszébe jutott, hogy amikor olyan kicsi volt, mint az öccse, hogy szeretett volna madárrá válni, hogy egyszer felrepüljön a felhők fölé... Vajon van-e ember Csaba királyfi és há seregén kívül, aki oda felmehehet? Vajon ha egyszer megint eljönne Attila fia és vitéze meglátja a kirtót? Ő is elmehetne-e velük fel, fel a felhők fölé? Ottan nezne le a földre. Látna a szegény székelyeket, az arva magyarokat sínylődni és akkor lecsapna ottan a felhők közül az ellenségre.

erősödött s Jánoska csak most látta, hogy a földről egyszerre hatalmas gémadárak emelkednek fel. Az egyikhez odafutott, belkapaszkodott s így ő is a levegőbe emelkedett. Szálltak, mint a sebes sasmadár a repülőcepek, fel a felhők fölé, a eszlágok között. S Jánoska lehnyta a szemét, mert elvakította a szerlelen nagy ragyogás, amely mind felelő körülvette.

— Csaba király katonája vagyok — gondolta. — Akik ott vágtának a jövön, azok halott katonák, de mi, akik itt repülünk a nagy gémadárakon az ő nyomukban, még élő vitézek vagyunk.

Soha nem volt olyan boldog, mint most. Nézett a földre, látta a kis székely falukat, magyar városokat, látta a szenvedéseket, meg az ellenséget. Szikrázott Csaba vitézeinek kardja és a repülőgépek katonái is lesújtattak oda, ahol az ellenség gyűlékezett. Egyszerre csak keleten megvilágosodott az ég, a kirtészó eléműlt, a tovasok eltűntek, a hadak útja elhalványodott. A repülőgépek lassan leereszkedtek. A tavókból megcsillant a debreceeni szép öreg Nagytemplom tornyán a eszlár. Jánoska már tisztán látta a Kossuth szobrot is, azian nagy zökkenéssel földet ért a gép. A szemét dörzsölte. Az égyában volt. Almodta az egészet. De a vágya, mely gyermekkoraiban a felhők fölé hívta, most még nagyobb erővel támadt fel lelkében. Reggel, mikor az edesanyja is felkelt, Jánoska odament hozzá:

— Edesanyám, engedje meg, hogy pióla legyek. Fel akarok szállni a felhők közé, Csaba vitézeinek útján. S ha látom, hogy valaki bánja a magyart, a felhők között esz-pok le rá. Edesanyám, ugye elenged?...

ez az intő...

— Mondom, hogy kifavtunk. Efelől csak légy nyugodt. De a postás el kell intézni. — Így. Na ez mar most rendben van. — raktá kereszbe a lábát Nelly. Pndtam én, hogy a fati csak azt tudja meg, amit mi akarunk.

Berit mosolygolt. — Te Nelly, én ószintén szólvá dem nagyon hiszek a papa jeleiben. Én még soha-em hártam azt a bizonyítványt. — Itt kell lenni a szekrényben. Ott tartja az öreg az iratát. Megyözödhelünk felőle — állt fel a lány és már nyitotta is ki a szekrényt.

— Passzió egy ilyen lyuknak nap — ugrott egyet a fin és kirakták az iratokat. Ez nem az... frontarcos igazolvány... ez a házassági levél... tizenegy évvel volt öregebb a fati anyunál... ni a mama apja hor-dár volt, az ismerősöknek mindig azt adták be, hogy... kegyes család... á... ez az... itt a bizonyítvány... példás... változó... elégséges... elégséges... jó... elégtelen... elégséges... elégséges... elégtelen... Hn te, a fati kertből javított. Nahát az öreg esz-nyán felírtetett bennünket.

— Ezt vasoránál az orrtól dörzsöljük — tapsolt Nelly. — Deintán Ibi jött el a égyvezető lánya, aki egy osztályba járt Nellyvel. Sovány, szeplős, verzegegy kislány volt, de élénk eszű terem-tés. Berit bosszusan legyintett, mikor meg-látta.

— Na itt van megint ez a esonkollektió. — Kedvenc szokása volt a testvére berrát-móit kifigurázni. — Szerusz. Vági. — mondta — Miért nem voltál fent ma? — Gyengekedtem — mondta bosszusan Nelly. — Hát maga, hogy van Berit — közele-dett a fúhoz. — Eddig egészen jóivoltam — mondta ezirázán a fú.

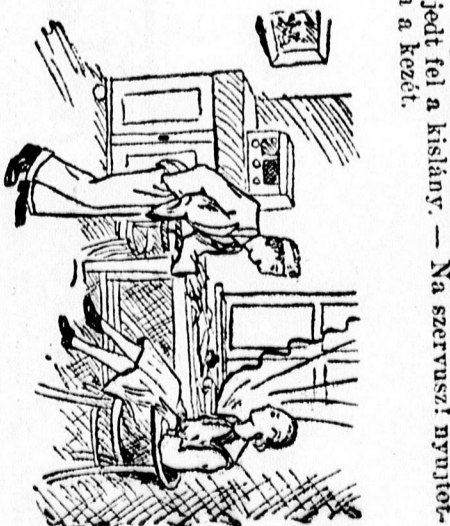
— Hogy milyen szemtelen maga — nevet-t a kislány. A Vági bácsi nincs még itt-bon. Jajj, de dühös volt ma miatta a papa. — Az én apám miatt? — kérdezte ijedten Nelly. — Igen — esacsogta a kislány. Utabba minden elfelejt. A papa pedig már anyyi-eszor összeszédta érte.

Berit jelegyenesedett. — Gyönyörű dolog volt a maga apjától — mondta villogó szemmel — Háha egyszer nem tudta a dolgát — nyelvelt Ibi. — Az én apám... hogy nem tudta — mondta Nelly is és lassan, anélkül, hogy ész-re vette volna ököibe szorult a keze. — Azt nem tudom mit csinálnának abban a vacak bankban, ha ő ott nem volna.

— Jéles bizonyítványra volt egészen az érettségig — tűzelt a fú. — Eppen ma lát-tam. — Jó... én nem is csak... csak a papa mondta — szabakozott. — Hátha csak azért jöttél — mondta di-bösen Nelly — hogy az én apámra árnuköl-jjal, akkor kar is volt jönnöd. — Jól van, el is mehettek — házta fel az

orrát Ibi. — Nagy a bánatom.

— Lassan ment az ajtó felé. Nelly meg-jíedt. Legszívesebben kinyugta volna, de félt, hogyha megmondja az apjának otthon, az ő apján tölti ki a bosszuját. Utána ment. — Ne haragudj Ibi — mondta eserdösen és a szemé tele volt könnyel. — De rosszni esett, hogy a papát bánod. — Hát én nem bánom... a papa mondta... ijedt fel a kislány. — Na szerusz! nyugtote-tta a kezét.

A két gyerek egyedül maradt és szomorú-an néztek össze. Valami felszakadt előtűnk, az egy lépél. Most egyszerre tisztán látták az apjukat zaklatott életevel, úgy ahogy még soha és forró szeretet bimbózott fel bennük. — Szegény fati. — Van neki is beja elég — sóhajtott a lány.

— Van — mondta a fú és összesucsklott: e-kimettük könnyben furdótt. — Aztán Berit megfogta a Nelly kezét. — Te — mondta — én nem szólók a bizo-nyítványról. — Én sem — tiltakozott riadtan a lány. — Tegyük vissza.

Visszatettek és magukban megfogadták, hogy többet nem gunyolodnak az apjukkal, nem titkolnak el semmit. Es tudták, hogy hiába fogadták meg, mert ők is emberek és soha nem tudnak olyan jók lenni, mint szo-retének.

Nyelviben él a nemzet

Bizonyára hallottátok már ezt a mondatát nyelvemben él a nemzet. Azt jelent, hogy egy nemzet addig él, míg a nemzetéhez tartozók ragaszkodnak ősi nyelvükhöz, dalaihoz, szok-asaitkhoz s nem olvadnak be más néphez s veszik át annak nyelvet, felejtve apánk bölcsédét.

A magyar nemzetet a történelem során sokszor fenyegette az a veszély, hogy be-olvasszák idegen népek közé s elfelejték nyelvüket. Volt idő, vele az ősi szép magyar nyelvet. Volt idő, amikor tüzelt-vassal németesítették az ezer-éves magyar haza földjén. A nemzet vezetői rétegekből bizony az idegen nép szokásait ve-létel és németül beszéltek. Volt idő, amikor latin nyelven írtak és beszéltek és még az ősi debreceni Kollégiumban is latin nyelven folyt a tanítás. A diáksereg latinul írt és olv-vasott és bizony meg meg is fenyítették azo-

szalmes esztalban, meg a többi tüközlomban bebizonyította az 1848-49-es nagy idők honvédségét, hogy aldoztos tettekre képes a hazert. A rejtento tüdővel szemben mastel éves nehéz küzdelem után letóchevett a magyar zászló, de örök időre fent maradt a honvéd dícső neve.

Hiába volt a szabadságharc utáni ezerméretű idők minden üldözése, mikor még kimondani sem volt szabad e szót: honvéd — tiszahét év múlva feltamadt a magyar honvédség. A király vezetés utáni évben 1868-ban gróf Andrássy Gyula javaslatára I. Ferenc József király hozzájárult a magyar honvédség felállításához. A király es a nemzet megköszönését jelezte, hogy újra lett honvédségünk az akkori közös hadsereg kivül. A nemzet legjobbjai igyekeztek fejleszteni a honvédséget. — 1912-i vedetörvény alapján tüzérséggel is megváltották a honvédséget, létszámát megnövelték a honvédséget, tüzérséget, fegyverzetet tökéletesítették. A honvédség a világháborúban 43 gyalogezreddel vett részt, megfélemlő számú tüzérséggel és sok dícsőséggel szerzett a magyar névnek. A honvédségek ott voltak minden fronton, bátran, vitézül harcoltak. Még az ellentél is elismerte a magyar honvédség hősségét. Böven ontotta vért a honvéd a Kárpátokban, megokosozta erejét és kitartását az a tudat, hogy hazáját kellett megvédenie idegen hadaktól.

Eppen ilyen esztendeje állt fent az akkori honvédség. 1918 őszén bekövetkezett összeomlásakor megszűnt.

De mint a hattyúból újjá élető Phoenix madár, úgy tamadt fel újra a dícső magyar honvédség a forradalmak utáni nemzeti újjá-

születés idejében. A mai magyar honvédség fővezére, a Legfelsőbb Hadsereg vezérkari főnöke, Horváth Miklós, Magyarország Gondviselője Kormányzója, ki a nemzetért a sir szőlőről mentette meg és emelte fel. **Ő teremtetto meg a mai honvédséget, mely a legkorszerűbbben fel van szerelve. Gyalogosság, tüzérség, huszárság, gépesített alakulatok, műszaki csapatok alkotják egyes részeit és van már légi hadereje is.**

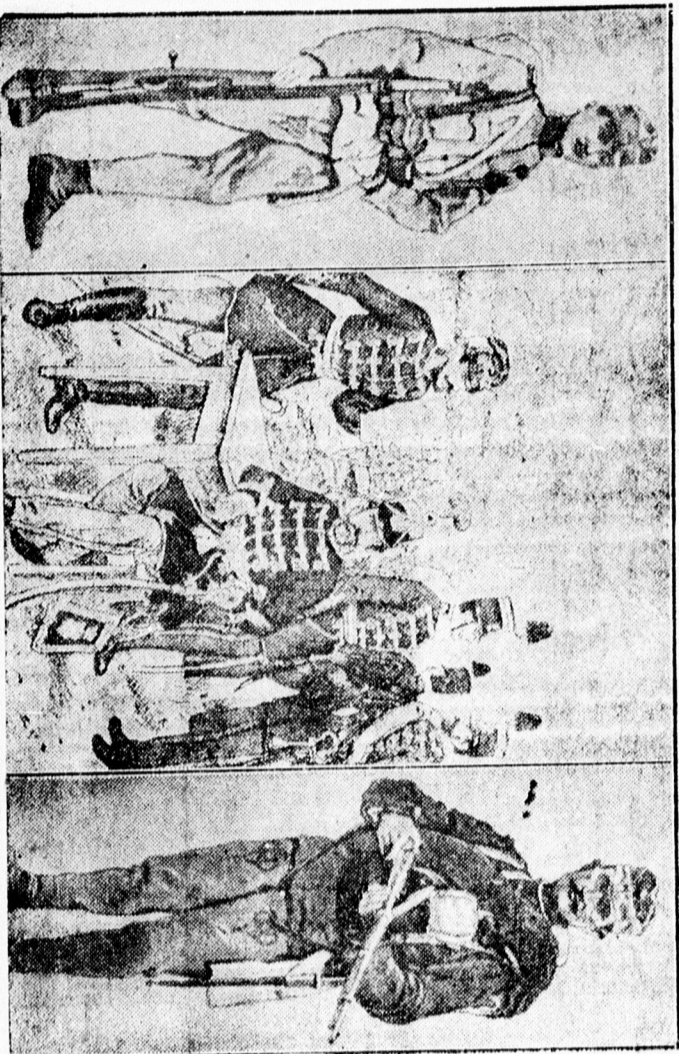
1913 november 15-én vonult be csapatai élén az ország fővárosába a Fővezér és az általa a nemzet újjá felélelt visz. Megértük a Felvidék visszatérést, visszaszereltük nagyszülő honvédségünk ez év előjén Kárpátalját. Ekkor mutatta meg az új magyar haderő, hogy ragyogó teljesítményekre képes.

A Ludovika Akademián történik a tiszteképzés. Minden évben Szent István napján avatják fel szép ünnepélyen az új hadnagysókat Van altszázkapó intézet is. Az egyes katonamegkezdők felkészülését és kemény katonai munkával folyóké évről évre a leggyorsabbi kiképzés.

Hála a magyarok Istenének ma már erős és fejlett hadereje van, a magyar nép büszké lehet honvédségére. A magyar katoná első volt a világon és ma is az.

Mai honvédségünk **harmadik** a magyar katonai történelemben. Elődjel a szabadságharcbeli honvédek, a monarchia idején felállított honvédség megőrizték a magyar katonai dícső hírnevét, de azt hisszük, hogy amiként három a magyar igazság, úgy a **harmadik magyar honvédség szerzi meg a legnagyobb magyar dícsőséget.**

Pfák, kis olvasóink, ha elértétek az életkort, legyetek ti is bátor, vitéz honvédek!

Honvédszolgálatos 1914-ben.

Honvédszolgálatos 1848-ban.

Honvédszolgálatos 1871-ben.

Karácsony

Ira: Szalassy Rácz Imre

Kemény, havas, zuzmarás úton ballagott egy kis csapat a Kárpátok tövében. Nyűt rúdájuktól hitegette a szállangos rongy szalmán azokonban dícsőség langja jobogott.

Már hogyan, mikor a nagyszócsa Pejedem, Rákóczi Ferenc úr híres talpascái közül valók voltak valahányan. Elvesztették az egyik csapatukban a löveget, mert nagy-nagy buzgalomukban addig tüztek, hahtottak a jabanot, míg azt vették észre, már idegen területen vannak, ekkor mondta öreg Rácz Andrus tizedes a kisdob csapatának:

— Nos, gyermekeim, elég volt ebből mára, gyertek vissza, mert a labanc nem bánthat bgyan minket, de a lengyel farkasok nem igen mezik, hogy ki a magyar, ki a labanc... — Kár, mert itt eláthamánk a bajukat, a dugta vissza esorba kardját Hollo Maté, a tizedessel egykoron vitéz.

Azutan kifutott magukat a lengyel földön, levertek maguktól a zuzmarát és Rácz Andrus után elindultak a kemény havon Magyarország felé. Alkonyatra átérték a szofoson s már leszállt a korai este, bent voltak a Beszkelek Latorca völgyében.

— Nos, emberek, itt tanyázzunk végig az éjszakát, mert ebben a sötétben csak a Jöisten tudna eligazodni! — jökte le zsákkat Rácz Andrus, aztán fegyvereit szórta a nagy bükkfa tövébe, mint akinek igazán mindegy, hogy hol tölti az éjszakát, de ezt a völgyet bátkifut mégis csak a legalkalmasabbnak velt minden más fannál. A többiek is letlepedtek s ekkor egy gyermek, amolyan kölyök-korú, nagyvitézen gallyakat, ágakat szedett, a hó alól kiálló rótt füvet és a nagyfa alá máglyaváscsát rakott. Karokodta a kezét, futkálta az ujrait, de azért szó nélkül torentette össze a fűszervát és amikor elkecsúnt, taplót, kovakövet tüzet fogott, a fű futja, futja mindaddig, míg a száraz szomszólángot fogott, aztán néhány pillanatt alatt lángolt a kis máglya.

— Dereék legényke vagy? Péter, — dícsőre Rácz Andrus a fiút, — ember vagy a talpadon. — A fű szemmeláthatóan elpirult ennyi dícsőre, de látszott rajta, hogy nem adata

egy labanc aranyos gúnyjárt, a vén tizedes dícsőre szavalt.

A vén esontok lehevették a tűz mellé és szalomát szúrtak a nyársak végére. Pár pillanatt alatt orcsiklandó illat töltötte be a kis völgyet.

Minden eszepp esurgatott zsír ráfagyott a barna karéjkenyereire, de azért olyan jóízűen ették a szegényes vacsorát a kurtok, hogy a becsi Burgban élő német esászár is megirigyelhette volna az étvágyukat.

— Igyál, — tartotta öblös kulacsát Rácz Andrus a legényeknek, — ma tied az elsőség!... — Az öreg kurtok összenéztek, mosolyogtak, nem tudták mire velni Rácz Andrus tizedes nagylelkűségét, míg a gyerek jót húzott a lengyel palinkából.

— Hát csak nézzétek, akkor is a fű az elsőség, — mosolygott Rácz Andrus, — mert tudjátok meg, hogy ma szent Karácsony esteje van, azt meg mondanom sem kell, hogy Péter gyerek kivételével valahányan kintünk már a gyermeki örömhóll!... — Ez sajnos igaz, — nevetett tele szájjal Hollo Maté, — ígyál fű, ki tudja, hogy hol ihatsz a jövő karácsonykor!...

— Hollo — nézett keményen Rácz Andrus, — itt, a mi körünkben, aki lelke van a németlenek, csak nem akartok labancot üzni nagy hitetlen még a mennyországban is!... — Ott hiba üznenk, mert a labanc csak a pokolba kerülhet, — pirult a gyerek a nagy mondáson.

— Ez a beszéd fű, de okos szót adott! — esapkodta rossz szeméje szarát Rácz Andrus, de nevettek valahányan, mintha csak bájos kemence mellett mesélő kedvtú öreg embert hallgatnák volna a dudáló szőlőben, hulló zuzmarában, míg az előtük táncoló párázban hirtelen hirtomása tamadt Rácz Andrusnak és szájon fagyott a mosoly. Arca elfehért és neze a lángok tanáit, aztán megtörtlte verejtékező arcát s nyomban vacogott a hitegrázástól a foga.

— Hej, emberek, gondolatok bármint én látom a kesi Jézust a lángokban!... — ugrott fel Hollo Maté, aki híres, bátor legény volt a családban, de valahányszor sötét éjjel-érték a keltett keresztül megnitk, mindig fogta va-

A Debreczen rádióműsora

1939 december 24 -től december 30-ig

ALLANDÓ MŰSORSZÁMOK HETKÖZNAPOKON BUDAPEST I. MŰSORÁN:

- 6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemek. Utána: Étrend.
- 10: Hírek.
- 11.10: Nemzetközi víz. szolgálat.
- 12: Harangszó. Himnusz. Időjárás.
- 12.40: Hírek.
- 13.20: Időjelzés, időjárás s vizállásj.
- 14.30: Hírek.
- 14.35: Műsorismertetés.
- 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
- 16.45: Időjelzés, időjárásjel, hírek.
- 17: Szlovák és magyarországi hírek.
- 19.15: Hírek.
- 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven.
- 23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven, (hétfőn s esztendőnkön eszperantó hírek is).
- 00.05: Hírek.

KÜLFÖLDI MAGYARNYELVŰ HÍRSZOLGÁLAT.

- 17.30: Reichsender Böhmen (269.5 m), rövidh. (31 m).
- 17.50: Pozsony (29.8.8 m).
- 19: Radio Toulouse (328.6 m), Marseille (400.5 m).
- 19: Reichsender Böhmen (269.5 m), rövidh. (31 m).
- 20.18: Róma II. (244.3 m), Róma RH (21.15).
- 22.15: Reichsender Böhmen (269.5 m), rövidh. (31 m).
- 21.15: London National (261.1 m) és rövidhullámon GSA (49.59 m), GRX (30.96 m).
- 21.15: Bukarest (364.5 m).
- 22.45: Pozsony (298.8 m).
- 22.45: Belgrád (437.3 m), RH 49.2 m).
- 22.50: Besztercebánya (765.3).
- 23.00: Radio Toulouse (328. Marseille (400.5 m) Strassbourg 349.5 m).

VASÁRNAP

BUDAPEST I. december 24.

- 8: Szózat.
- Utána: Hanglemek. 1. Vett a rózsám pántlikás kalapot; Sudár magas; Sárga rigó, sárga csikó — csárdások. — (Cselényi József). 2. Lekaszálták már a rétet, Hármat rikkantott már — népdal (Magyar Imre cigányzenekara). 3. Cserebogár; Az én szobám cimbalomszó: Banda Ede). 4. Eröss Béla: Elmegyek az életemből (Selymes szöveg) (Kalmár Pál). 5. Ezt a kerek erdőt; Nyisd ki babám az ajtót; Piros alma — csárdások (Farkas Jenő cigányzenekara). 6. Strauss J.: Cigánybáró — keringő. 7. Bracco-Barthelémy: Nápolyi dal. 8. Langer: Nagymamácska. 9. Horvát népdal-egyveleg. 10. Steifert: Vasárnap a hegyek között — falusi kép.
- 8.45: Hírek.
- 9—9.55: Görög katolikus istentisztelet a Fő-uccai szent Flórián-templomból. Aranyhajó szent János miséje eredeti ósregi magyar népénekek kísérve. A szentmisét éneklő és a szentbeszédet mondja Balogh Bálint th. kanonok esperes-plébános.
- 10—11.10: Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi templomból. A szentbeszédet mise közben Dudás Miklós dr. hajdúdorogi püspök mondja.
- 11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Raffay Sándor dr. püspök.
- 12.20: Időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés.
- 12.30: Beszékart-zenekar. Vezényel Müller Károly.
- 13.45: Hírek.
- 14: Hanglemek.
- 15: „Karácsony estéjén.” Vitéz gróf Teleki Mihály m. kir. földmivélségi miniszter előadása.
- 15.45: A M. Kir. Honvédelmi Minisztérium II. regőcsoportjának műsora.
- 16: „Mindenki Karácsonyfája.” Közvetítés a Nemzeti Múzeum előtt felállított karácsonyfáról. Közre-

működik a Rendőrszeker Szöllőssy Ferenc vezényletével. Beszél Gecső Sándorné. — Karácsonyi énekek: Mennyből az angyal; Dicsőség mennyben az Istennek; Pásztorokhoz éji zene; Pásztorok, pásztorok; Szűz Mária e világra nekünk; Krisztus Jézus született; Pásztorok óh, jertek; Csendes éj; O fenyőfa...
17: Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven.
18.05: „A magyar advent.” Hankiss János dr. egyetemi tanár előadása.
18.35: Zsámboki Miklós gondolkodik Laczkovich János dr. orgonál. Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyszínházából. 1. Mennyből jövők most hozzátok. 2. Pastorale. 3. Largo. 4. Mária dala. 5. Karácsonyi dalocskák. 6. Adagio religioza. 7. Korál.
19.15: Hírek.
19.25: „Karácsony este.” A Rádió Szalonzenekarát vezényli Bertha István. Közreműködik Székelyhídy Ferenc dr. az Operaház örökös tagja (ének). — 1. Dohnányi: Magyar karácsonyi énekek tenorszólamra kamarazene-kísérettel. a) Krisztus Jézus született; b) Krisztus urunknak áldott születésén; c) Pásztorok, pásztorok; d) Szűz Mária e világra nekünk; e) Dicsőség mennyben az Istennek. 2. Schubert: Ave Maria. 3. Dohnányi Pastorale. 4. Lossonczy Dezső: Betlehem csillaga. 5. Sztára József: Két karácsonyi zenekép. 6. Vincze Ottó: Karácsonyfadísz. 7. Farkas Ferenc: Pásztorok. 8. Zakál Dénes: Fehér karácsony. 9. Csezler György: Hargangzúgás.

Közben 19.40—19.55: „Gyufásatok meg a karácsonyfát!” Uzdóczy Zdravetz István ny. tábort püspök előadása.

20.30: „Magyar őnsmerete.”

20.35: Különböző nemzetek karácsonyi dalai hanglemezzel. 1. Martin: The holy child. 2. Holmés: Karácsony. 3. Gruber: Stille Nacht. 4. Angol karácsonyi énekek. 6. Wallisi egyházi ének. 7. O du fröhliche, o du selige.
21.05: A Koncert fúvós-zenekar. Vezényel Keil Ernő.

21.30: A Budapesti Palestrina Kórus műsora. Vezényel Vaszy Viktor. 1. Palestrina: Hodie Christus natus est. 2. Lassus: Jubilate Deo. 3. Harmat Artur: Nyitávidéki karácsonyi dalok. Adám Jenő: Három karácsonyi ének. Nádasdy Kálmán: Az angyal énekel. 6. Bárdos Lajos: a) Kyrle eleison; b) Szent karácsonyféjjel (kánon).

22.10—23.10: Zenekari művek hanglemezzel.
24: Ejjféli mise. Közvetítés a város-majori plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben Gáspár Gusztáv hittanár mondja. Énekel a templom énekkara Bárdos Lajos vezényletével. Előadásra kerül: Karácsonyi népénekek a „Szent vagy Uram!” énektárból.

BUDAPEST II.

11.15: Kurina Simi cigányzenekara.
15.05: A M. Kir. Honvédelmi Minisztérium II. sz. regőcsoportjának műsora.
Budapest II. karácsonyestére való tekintettel, további műsört nem ad.

KASSA

10: Református istentisztelet a kassai református templomból. — Prédikál Gönczy Gábor.
11: Beethoven: Leonora (III.) — nyitány.
11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.
11.35: „Magyar költők Karácsonya.” Régi költemények. Előadják a kassai középiskolák diákjai.
11.55: Hanglemek.
12.20—végig: Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Róma I. 20: Hírek. Lemezek. 20.30: Campaiola hegedűművész 21.40: Hangverseny. 22.40: Bőlcseődalok.
Róma II. 19.30: Magyar negyedóra. Nemeskürli Kiss Gábor magyar dalokat énekel. 20.30: Vonós könnyű és tánczene. 23.15: Vignelli orgonaművész.
Róma III. 15.30: Puccini: A fecské opera. 21.40: Karácsonyi dalok.

HÉTFŐ

BUDAPEST I. december 25.

8: Szózat.
Utána: Hanglemek. 1. Clement Károly—Gács Demeter: Gilling-galang dal. 2. Székács Aladár: Fülembecseneg egy dal. 3. Népdalátiratok Noseda Károly dolgozásában. 4. Monti: Csárdás. 5. Sándor Jenő: Álmodó Tiszpart. 6. Seress Rezső: Ki volt az az asszony. 7. Fráter Lóránd: a) Gyertek ide darutollas legények; b) Csárdás. 8. Karácsonyi hangok. 9. Blaauw: A zenélő óra. 10. Strauss János: Ezeregyj — keringő. 11. Lindemann: Karácsonyi dalok.
8.45: Hírek.

9—9.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.

10—11.25: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi Főplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Marczel Mihály dr. egyetemi tanár, a Központi Szeminárium rektora mondja. Énekel a templom énekkara Berg Ottó vezényletével. A magánzólamokat éneklő Baumgartner Margit és Udvardy Tibor.

11.30—12.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kapu téri templomból. — Prédikál Varsányi Mátyás dr. budavári lelkész.

12.20: Időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés.

12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar Vezényel Fridl Frigyes. 1. Mosonyi Mihály: Unnepi zene. 2. Liszt: Assisi szent Ferenc prédikál a madaraknak. 3. Bizet: Gyermekjátékok — szvit. — 4. Bartay András: Körtán. 5. Zakál Dénes: Népszimnő — nyitány. 6. Lossonczy Rezső: Rapszódia. 7. Szabados Károly: Viora — keringő. 8. Brahms: Magyar táncok.
13.45: Hírek.

14: Hanglemek. 1. Donizetti: Szerelmi bájjal — ária. 2. Bellini: Az alvajáró — ária. 3. Rossini: Szevillai borbély — kettős. 4. Bach: d-moll toccata és fuga. 5. Massenet: Manon — áromária. 6. Gounod: Faust — Margit a rokkánál. 7. Verdi: A végzet hatalma — hármás. 8. Chopin: f-moll ballada. 9. Ereton: La Dolores — madrigál. 10. Mascagni: Parasztbecsület — ária. 11. Puccini: Bohémélet — kettős.
15: „Közvetítés Meseországából.” Harsányi Gizi mesél. Közreműködik az Ostende-kávéház rajkőzenekara.

15.35: „Legenda a csillagról.” Szombathy Viktor előadása.
15.55: Böszörményi Nagy Béla zongorázik.

16.25: Az Operaház előadásának ismertetése.
16.30: Az Operaház előadásának közvetítése. II. rész. „A babatündér.” — Balett egy felvonásban. Szövegét írta Hassreiter és Gaul. Zenéjét szerzte Bayer. Vezényli Kenessey Jenő. Rendezte és koreográfiaját készítette Cieplinski János.

Utána kb. 17.10: Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven.
17.25: „Késmárki karácsony.” Révay József előadása.
17.55: „Ismert nóták — elfelejtett nóták.” — Spur Endre dr. előadása. — Közreműködik Fazekas Márta és Cselényi József. Kísér Farkas Jenő és cigányzenekara.
19.05: „Karácsony a Felső-Tiszánál.” K. Vozáry Aladár előadása.
19.15: Hírek.
19.25: „A sánta sas.” Vaszary Gábor vidám csevegése.
19.40: „A Noszty-füü esete a Tóth Marival.” Vigjáték négy felvonásban írta Milkezáth Kálmán regénye nyomán Harsányi Zsolt. Hangfelvétel. — Személyek: Stromm huszárezredes — Nagy Adorján; Noszty Pál képviselő — Csontos Gyula; Noszty Feri huszárfőhadnagy — Jávor Pál; Noszty Vilma — Könyves Tóth Erzs; Tóth Mima — Bodnár Jenő; Tóthné — Tasnády Iona; — Mari, a leányuk — Szeclezky Zita; Báró Kopereczky — Kürthy György; Malinka főispáni tit-

kár — Pataky Jenő; Bubenik — Gözon Gyula; Velkovic polgármestert Ónody Ákos; Kozsehuba Trencsényi bankigazgató — Maklary Zoltán; — Velkovicné — M. Iványi Irén; Rozália, a leányuk — Vándory Margit; — Ági néni — Zala Karola; Kulcsárné — Gobby Hilda, Főpincér — Tapolczay Gyula; Pincér — Bazzay Lajos; Borfiú — Dévény Gyuri; Cigányprimás — Forgács Antal dr; Kati — Mészáros Ági; Mihály — Szilágyi Aladár.

21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven.
22.10: A Melles Béla-zenekar műsora. Vezényel Vincze Ottó.

23: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
23.25: Táncclemek.
0.5: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15: Szórakoztató hanglemek.
14.55: Az Operaház előadásának ismertetése.

15: Az Operaház előadásának közvetítése. I. rész. „Jancsi és Juliska.” — Mese három képből. — Szövegét írta Vette Adelaida. Fordította Ábrányi Emil. Zenéjét szerzte Humperdinck.

18: 1. „A májusfa.” 2. „A karácsonyfa.” Nyári Andor elbeszélései.
18.25: Exotikus zene hanglemezzel.
18.40: Kabók Győző Gárdonyi-verseket szaval.

19.05: Beethoven: III. szimfónia (Eroica). 55. mű.

20: Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven.

20.20: Kertész Lajos karácsonyi dalokat énekel. Zongorán kíséri. K. Kain Kató. — Karácsonyi ének; Betlehemi Köszöntő; Jézuska tiszteletére; Karácsonyfa; Mária bölcsődala; Karácsony. 20.45: Közvetítés a Pátia-kávéházból. Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál.
21.50: Időjárásjelentés.

KASSA

8.45—9: Azonos Budapest I. műsorával
9: Egyházi ének és szentbeszéd a kassai Szent Erzsébet székesegyházból. Misézik és szentbeszédet mond Madarász István dr. megyéspüspök.
10.15: Evangélikus istentisztelet a kassai evangélikus templomból. Prédikál Greguss Gyula.

11.15: Karácsonyi dal hanglemezzel.
11.35: „Kisebbségi karácsonyok.” — Darkó István előadása.
11.50: „Nagykarácsony.” Templomi hangverseny. Közreműködik a kassai Domokos-rendi templom gyekeska.
12.20—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Róma I. 15.30: Jancsi és Juliska. 19: könnyű és tánczene. 22.15: Hangverseny.

Róma II. 19.30: Magyar negyedóra. 20: Hírek. Lemezek. 20.30: Madrigálok. 21: Tarka zenés est. 22.20: Vonóségyes.
Róma III. 20: Hírek. Lemezek. 20.30: Zeneképek. 21: Zenés revü.

KEDD

BUDAPEST I. december 26.

8: Szózat.
Utána: Hanglemek. — Géczy Barnabás zenekarának műsorából. — 1. Sarasate: Cigányosan. 2. Mozart: D-dur menüett. 3. Müller-Melborn: Ábránd Godard bölcsődalára. 4. Sindings: Tavaszi zsongás. 5. Fibich: Poéma. 6. Drigo: Harlekin milliói, szerenád. 7. Lehár: Luxemburg — keringő. 8. Kaschubeck: Mexikói szerenád. 9. Strecker: Drunt in der Lobau. 10. Valente: Exotikus szerenád. 11. Balázs Árpád: szeretnek május éjszakákon — dal.
8.45: Hírek.

9—9.55: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Prédikál Józsan Miklós dr. püspöki vikárius.

10—11.10: Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet mise közben Kész-Horváth József dr. a budai Szent László kollégium prefektusa mondja. Közreműködik a templom énekkara és zenekara.
11.15—12.15: Görög katolikus egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák-terén

levő gör. katolikus magyar plébánia-templomból. A szentbeszédet mise közben az evangélium után Krajnyák Gábor dr. kanonok plébános mondja.

12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

12.30: Az Operaház Zenekara. Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Réthy Eszter, a bécsi állami opera tagja.

13.45: Hírek.

14: Magyar Imre cigányzenekara.

15: „Az ósrt.” Szalay László elbeszélése. (Felolvasás.)

15.25: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Fígedy Sándor.

Közben kb. 16: „Magyar őnismeret.”

16.30: „Harangok zenéje.” Irta Buchner Sándor dr. (Felolvasás.)

17: Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven.

17.15: Szabó Kálmán jazz-hármasa.

17.40: „Mennek a vonatok.” Hangjáték. Irta Babay József. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: János — Juhász József; Ilona — Somogyi Erzsébet; Péterke — Koltay Sanyi; Boronkay — Majoros Tamás; Cecília — Kőköny Ilona; Kiáltó — Baló Elemér; Körhíntás — Vizi Béla; A vándor — Lehotay Árpád; Kovács bácsi Veszely Pál.

18.25: Nagykovácsi Ilona énekel zongorakísérettel. 1. Karácsonyi ének. 2. Mostan kinyílt. 3. Kis karácsonyi ének (Ady verse).

18.45: Közvetítés a magyar-olasz vízipólómérkőzésről. A Nemzeti Sportuszodából beszél Pluhár István.

19.15: Hírek.

19.25: „Régi emlékek, régi operettek.” A Budapesti Hangversenyzenekart vezényli Marthon Géza. A bevezető és fesszelető szöveget írta és elmondja Fedák Sári. Közreműködik Orosz Júlia és Udvardy Tibor, az Operaház tagjai, Rátkai Márton. Zongorán kíséri Bródy Tamás. 1. Bevezető. Elmondja Fedák Sári. 2. Huszka: Aranyvirág — kettős. 3. Lehár: Luxemburg grófja — kettős. 4. Jones: Gésák — keringő. 5. Lehár: Cigányserzem — kettős. 6. Kálmán Imre: Hacacaré — kettős. 7. Jacobi: Szibill levele.

20.25: „A finn szabadságharc vezére.” Csizsár Béla előadása.

20.50: A Waldbauer — Keppely vonós-negyves műsora.

21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

22.10: Közvetítés a Palais de Danse-ból. A Magyar Revü Táncczenekar játszik.

22.40: Közvetítés az Emke-kávéházból. Farkas Béla cigányzenekara muzsikál. Kálmán Pál énekel. — Dalok: Dankó: A losonci kis erdőben; Almási-Jékei: Kékhegyek alján; Kálmán Tibor: Ne szídjatok soha engem; Sándor Jenő: Vadvirágos erdő szélén; Radó-Ilinczy: Szóke Tisza partján; Pete Lajos: Páros csillag; Császár-körte — népdal; Dankó: Három sósperec; Hevesi: Paprika, só. Nádor József: Schyves hajad.

Közben 23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

0.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.40: A nemzeti Múzeum Kamarazene matinéja. Közvetítés a Nemzeti Múzeum díszterméből.

17.15: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.

17.45: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

18.45—19.25: A Kassai Rádió műsorából. Közvetítés Munkácsról. „Karácsony Kárpátján.” Közreműködik a pisztraházi görög katolikus énekkar. 1. Isten fia ma született. (Bozsij szyn dnyesz narogyija). 2. Karácsonyi népszokások. 3. Karácsonyi népének. 4. Szentesti kántálások és Betlehem-járás. 5. Magyarországi népdalok.

20: Hírek, ügétversenyeredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven

20.25: A Rádió Szalonzenekara.

21.35: Időjárásjelentés.

KASSA

8.45—9: Azonos Budapest I. műsorával.

9: Hanglemek.

9.20: „Betlehemjárás a Csallóközben.” Khin Antal előadása.

9.35: „Karácsonyi dalok.” Énekl a kassai leánygimnázium énekkara, vezényel Guzman Teréz.

10—11.15: Katolikus istentisztelet Budapest I-ről.

11.15—12.30: Görög katolikus istentisztelet Budapest I-ről.

telet Budapest I-ről.

18.45: „Karácsony Kárpátján.” Közvetítés Munkácsról.

KÜLFÖLD

Róma I. 20: Hírek. Lemezek. 20.30: Baritonadalok. 21: Verdi: Szicíliai vecsernye. A szünetekben: Hírek.

Róma II. 19.30: Magyar negyedóra. 20: Hírek. Lemezek. 21: Színmű. 22.30: Vonós könnyű és tánczene.

Róma III. 19: Vidám zene. 19.30: Ruffo öté. 21.15: Vegyes zene.

SZERDA

BUDAPEST I. december 27.

10.15: Gyermekdelélt. „Mit hozott a Jézuska?” Irta és vezeti Kilián Zoltán. Közben előadásra kerül Fáy Anna: „Csipkerózsika” c. hangjátéka gyermekszereplőkkel.

10.45: „Hogyan készül a naptár?” — (Felolvasás.)

12.10: Hanglemek. I. rész: Finn szerzők művei. — II. rész: művészletek. Közben 12.40: Hírek.

13.20: Időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

13.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllösi Ferenc.

16.10: „Asszonyok tanácsadója.” Arányi Mária előadása.

17.15: A Rádió Szalonzenekara.

18: „A műkoresolyás újabb fejlődése.” Nemes István dr. előadása.

18.30: Gáspár Lajos cigányzenekara.

19.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Rigoletto.” Dalmú három felvonásban. Szövegét írta Piave. — Fordította Nádasdy L. és Lányi Viktor. Zenéjét szerezte Verdi. Vezényel Falloni Sergio. Rendezte Rékai András. Személyek: A mantuai herceg — Laczkó István; Rigoletto, bohóc — Palló Imre dr.; Gilda — Gyurkovics Mária; Sparafucile — Székely Mihály; Magdáléna, nővére — Németh Anna; Monterone — Vitéz Tibor; Marullo, udvaronc — Maleczky Oszkár; Borsa, udvaronc — Szűgyi Kálmán; Ceprano gróf — Szomolányi János; Ceprano grófné — Solt Etel; Giovana — Egerszeghy Gitta; Apród — Horányi Karola; Perkoláb — Bertók István.

Az I. felv. után kb. 20.45: Külügyi negyedóra. — „Magyar őnismeret.”

Az előadás után kb. 22.30: Azonos Budapest I. műsorával.

23.20: Jazz-dalok és jazz-szólók hanglemekről.

BUDAPEST II.

18.10: A Rádió Szalonzenekara.

18.45: „Régi magyar urak mulatságai.” Ujné Mikola Ilona előadása.

19.15: Táncczenekar.

20.20: „Epilógus egy kiállításához.” — Reitzer Béla dr. előadása.

21: Közvetítés a margitszigeti Palatinus-szállóból. Weidinger Ede szalonzenekara játszik.

22.05—22.55: Közvetítés a Kakukk-étteremből. Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.

KASSA

10—11: Azonos Budapest I. műsorával.

11.05: „Fonóházak a Felvidéken.” Féja Tiborné előadása.

11.20: Magyar nóták és csárdások hanglemekről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

15.30: Hanglemek.

16.10—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Róma I. 20: Hírek. Lemezek. 20.30: Vonós könnyű és tánczene. 21.20: Operett részletek. 23: Hírek. Tánc.

Róma II. 19.30: Magyar negyedóra. 20: Hírek. Lemezek. 21: Szimfónikus zene. Filmzene. 21: Gounod: Faust, opera.

CSÜTÖRTÖK

BUDAPEST I.

10.20: 1. „Az asszony szíve.” 2. „Iván.” Somlay Károly elbeszélései — Felolv.

10.45: „Csontváry, a festészet Don Quijote-ja.” Irta: Sebestyén Ferenc.

12.10: A Rádió Szalonzenekara.

13.30: Sári Elemér cigányzenekara.

16.15: Magyarországi hallgatónknak. — 1. A magyarországi néprajz. Irta: Bendás Mihály. Felolvasás. 2. Hanglemek.

17.15: „A kiscsiga növénytermesztésének előfeltételei.” Kolbai Károly gazd akadémiai tanár előadása.

17.45: A Vakok Homéros Énekkara.

18.45: „A csecsemő tornája.” Szabados János dr. előadása.

18.40: „Az én 88 esztendőm.” Ditrol Mór előadása.

19: Tasnádi László dr. magyar nótákat zongorázik.

19.25: „A kolostor előtt.” Cs. Szabó László elbeszélése.

19.45: „Tanulj dalt a zengő zivatartól.” (A költői indulat remekel.) Összeállította Örley István. A verseket elmondja Lehotay Árpád. — Rendező: Csanády György.

20.10: A Filharmóniai társaság hangversenyének ismertetése.

20.20: A Filharmóniai Társaság rádióhangversenyének közvetítése a Zene-művészeti Főiskola nagyterméből. — Vezényel Dohnányi Ernő.

Szünetben kb. 20.35: „Magyar őnismeret.”

22.10: I. rész: Pátria-táncczenekar. — II. rész: Külföldi táncczenekar.

23.25: Közvetítés a Gellért-szállóból. — Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II.

17.15—17.40: Szórakoztató hanglemek.

18.45—19.10: Jeney Zoltán fuvolázik. zongorán kíséri: Földi László.

19.15: Budai Mandolinzenekar. Vezeti Horváth Zoltán. „Karácsonyest Itállában.”

20.20: „Egy színésznő a Biedermeyerben.” Rozsnyay Kálmán előadása Hegedűsné Bodenburg Lináról.

20.50: Közvetítés a budai Kis Royal-étteremből. Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.

21.35: Időjárásjelentés.

KASSA

10—11: Azonos Budapest I. műsorával.

11.05: Szlovák hallgatónknak: Petőfi és Arany Költeményei Hviezdoslav szlovák költő fordításában. Előadják Tarnay Edit és Rác Béla.

11.20: Hanglemek.

15.25: Operaáriák hanglemekről.

15.50: A kassai Zeneiskola tanári karából alakult kamaragöyttes.

16.15—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Róma I. 20: Hírek. Lemezek. 21: Rézfúvószenekar. 22: Jazz dalokkal. — 22.40: Vegyes lemezek. 23: Tánczene.

Róma II. 19.30: Magyar negyedóra. 20: Hírek. Lemezek. 21: Puccini: Tosca, opera. Majd: Tánczene.

Róma III. 20: Hírek. Lemezek. 20.30: Vigjáték. 22.10: Könnyű és tánczene.

PÉNTEK

BUDAPEST I.

december 29.

10.20: Magyarországi ifjúság előadása. „Az anya.” Bacsinzky Mária előadása.

10.45: „Hogyan védekezünk a csúsz ellen?” Irta Gáspárdy Géza dr. (Felolvasás.)

12.10: Hanglemek.

Közben 12.40: Hírek.

13.30: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.

16.15: Diákléféra. „Híres magyar országgyűlések.” Ferdinándy Mihály dr. előadása az 1606—1608-i országgyűlésről.

17.15: „Mit értünk légtalmi egészségügyi szolgálat alatt?” Szabadhegyi Ferenc ny. ezredes előadása.

17.40: „Magyar őnismeret.”

17.45: Asbóth Gyula tárogatózik. Csorba Dezső cigányzenekara muzsikál. — Tárogatószámok: A surányi vitéz dala. Kesereg a bolla; Kicsi fülemile; Szerdahelyi Miklós: Az ég alatt; Kacsóh Pongrác: Rákóczi megtérése; Mikor azt a kisleányt; Jäger Vilmos: Kuruc pikulás dala; Balázs Árpád: Reszket a bokor; Csermák nótá.

18.45: „Magyar lovaskatonák a nagyvilágban.” Markó Árpád ezredes előadása.

19.25: Hidy Gyula Mária hegedül zongorán kíséri Rieger Tibor dr.

19.50: „Kalotaszeg.” Koós Károly tárogatózik.

20.15: „Halló Amerika.” Részletek Budapest 1925. évi revüjének zenéjéből és dalából. Vezényel Marthon Géza. Rendező Gyarmathy Sándor. A bevezető szöveget írta Turchányi István, elmondja Filotás Lili. Közreműködik Orosz Júlia az Operaház tagja, Orosz Vilma, Udvardy Tibor és Fekete Pál, az Operaház tagjai, az Egyetemi Ének karok tagjaiból alakult együttes, a Budapesti Hangverseny Zenekar. Zongorán kíséri Bródy Tamás. 1939 október 22-i előadásunk méisméltése.

22.10: A Rádió Szalonzenekara.

23.20: Zenekari művek hanglemekről.

BUDAPEST II.

19.30: „Emberek és kövek a VI. kerületben.” Jeszenszky Sándor előadása.

20.20: „A pillangók költője.” Jékely Zoltán előadása Guido Gozanoról.

20.25: Páricsi Pál, Nováki László, Frank Lajos hegedű-brácsa-gordonkagyüttes műsora.

21.40: Időjárásjelentés.

KASSA

10—11: Azonos Budapest I. műsorával.

11.05: Háziasszonyok tanácsadója: „A betegségek biztosítás.” Zemplényi Imre dr. előadása.

11.25: Operett-dalok hanglemekről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.

KÜLFÖLD

Róma I. 20: Hírek. Lemezek. 21.10: Szimfónikus hangverseny. 23: Tánc z. **Róma II. 19.30:** Magyar negyedóra. 20: Hírek. Lemezek. 21: Színmű. 22.15: Zenés revü. 22.50: Lemezek.

Róma III. 20.40: Dalok és ritmusok. 22: Sor gitárművész emlékezete.

SZOMBAT

BUDAPEST I.

december 30.

10.15: Ifjúsági rádió. „Érdekes újévi szokások a világ minden részéből.” Dalokkal. Kilián Zoltán beszélgetése három gyermekszereplővel.

10.45: „Mit nézzünk meg?” A körmendi ezüst leletet a Nemzeti Múzeumban ismerteti dr. Bárányné Oberschall Magda dr.

12.10: Farkas Ilonka énekel, zongorán kíséri Petri Endre.

12.55: Gasperek Tibor hegedül, zongorán kíséri Petri Endre.

13.30: Operett-részletek hanglemekről. 1. Lehár: A mosoly országa. 2. Messager: Fortunio. 3. Lincke: Indra birodalmában. 4. Straus Oszkár: Csokoládétorta. 5. Huszka: Gül Baba. 6. Lincke: Lysistrata — Jánosbogarika. 7. Jacobi: Leányvásár. 8. Lecocq: Angol asszony leánya. 9. Gerschwin-Heyward: Porgy és Bessy. 10. Novello: Carless rapture. 11. Coward: Bitter sweet. 12. Varney: Tiszturak a zárdában.

16.15: „Szilveszter.” (Gasztronómiai csevegés). Magyar Elek előadása.

17.15: Sztójánovits Adrienne kamarakórusa. Előadásra kerül Sztójánovits Jenő: „Karácsonyi álom.” c. szerzeménye.

17.45: A Rádió Postája.

18.15: A Rádió Szalonzenekara.

19.25: „Szeressük a magyar ipart” szövegünkben Saly Géza, beszélget dr. Soor Imrével a magyar konzerviparról.

19.45: Svéd Sándor magyar nótákat énekel, kíséri Pertis Pali cigányzenekara.

20.35: „Kassai csillagok.” Mórész Zsigmond elbeszélése.

21.05: „Magyar őnismeret.”

21.10: Wehner Tibor zongorázik.

22.10: Hanglemek.

23.20: Közvetítés a Baross-kávéházból. Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II.

18.15: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági felőrája.

18.45: „Légi imperializmus.” Keresztes Károly előadása.

19.15: Zenekari művek hanglemekről.

20.20: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.

21.35: Időjárásjelentés.

KASSA

10—11: Azonos Budapest I. műsorával.

11.05: „Népi csufolódások és jómondások.” Köhgyi Imre előadása.

11.25: Magyar táncczenekar.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

15.25: Varacska József magyar nótákat énekel.

16.15—0.15-ig: Azonos Budapest I. műsorával.